SOCIETATEA

CULTUL EROILOR

COMITETUL CENTRAL
PALATUL PATRIARHIEI - BUCUREŞTI

CRUCI : : : :

TROIŢE : :

MONUMENTE :

vol. 1

SOCIETATEA „CULTUL EROILOR“

Infiinţată în Septembrie 1919, sub Inalta ocrotire a M. S. Regina Maria, şi prezidată de I. P. S. S. Dr. Miron Cristea-Patriarh al României, are următoarele atribuţiuni:

1. Cercetarea şi descoperirea mormintelor de Eroi, fără deosebire de confesiune sau origină etnică.

2. Ingrijirea acestor morminte şi întreţinerea lor.

3. Infiinţarea, organizarea, înfrumuseţarea şi întreţinerea cimitirelor de onoare.

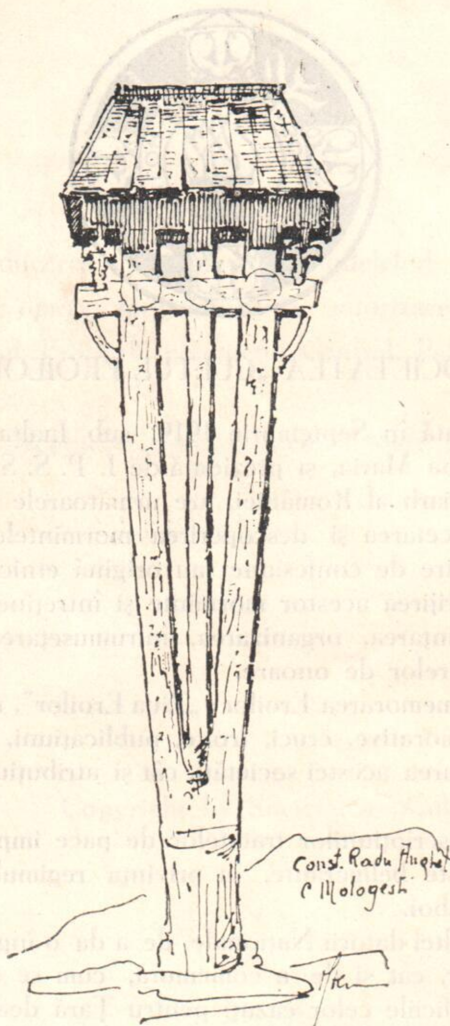
4. Comemorarea Eroilor: „Ziua Eroilor”, monumente, plăci comemorative, cruci, troiţe, publicaţiuni, etc.

Infiinţarea acestei societăţi, cât şi atribuţiunile ei sunt consecinţa:

a) Prescripţiunilor tratatelor de pace impuse statelor amice şi foste beligerante, în privinţa regimului mormintelor de răsboi.

b) Inaltei datorii Naţionale, de a da o îngrijire pioasă mormintelor, cât şi de a comemorà, cum se cuvine, faptele şi sacrificiile celor căzuţi pentru Ţară dealungul veacurilor, şi

c) pentru comemorarea tuturor oamenilor de seamă ai Neamului, care, prin grai, scris şi fapte, au contribuit, în toate timpurile, la înălţarea ţării noastre de astăzi şi de totdeauna.

Troiţă din Romanaţi

Opera locuitorului CONST. RADU ANGHEL

din com. M logeşti

CULTUL EROILOR
SEMNUL ADUCERII AMINTE

Proiect de G. CHIROVICI. *Sculptura de T. BURCĂ.*

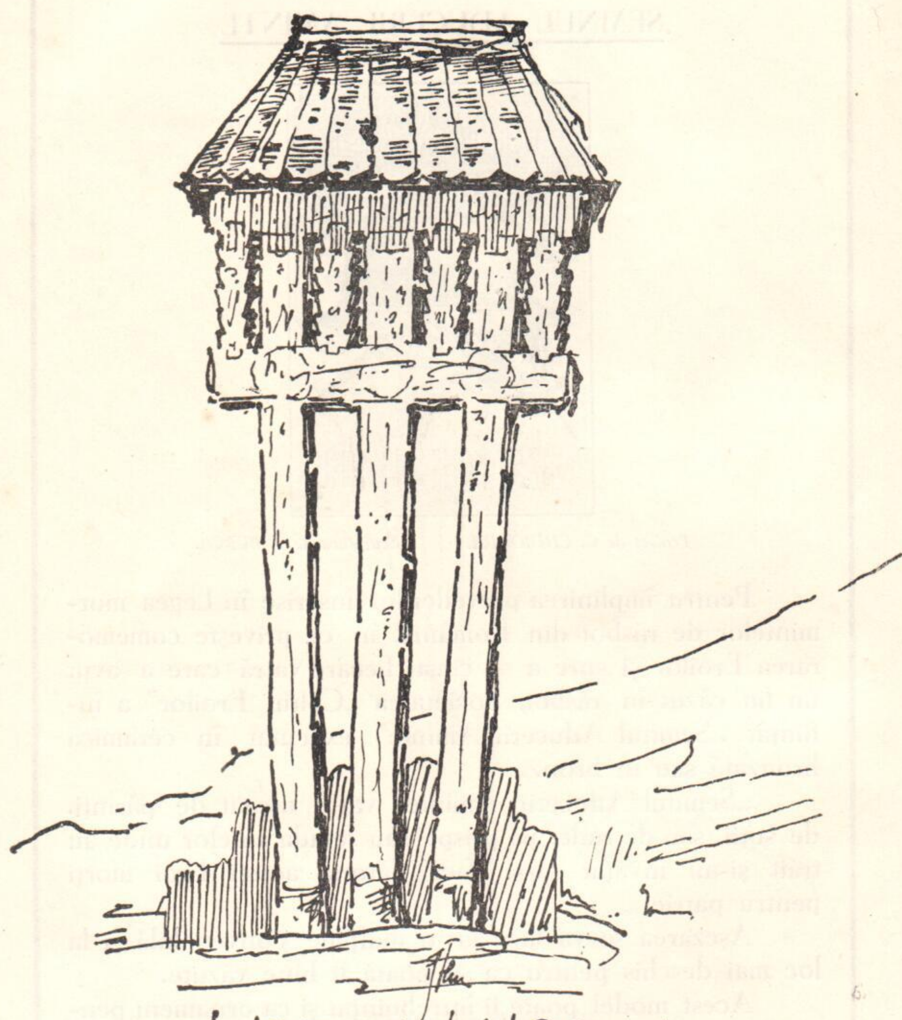
Pentru împlinirea prevederilor înscrise în Legea mormintelor de răsboi din România, în ce privește comemorarea Eroilor și spre a se cinsti fiecare vatră care a avut un fiu căzut în răsboi, Societatea „Cultul Eroilor" a înființat „Semnul Aducerii Aminte" executat în ceramică bronzată sau în bronz.

„Semnul Aducerii Aminte" va fi așezat de părinți, de soții, sau de rude, pe prispe sau fațada caselor unde au trăit și-au învățat să-și facă datoria acești Eroi morți pentru patrie.

Așezarea se va face la o înălțime convenabilă și la loc mai deschis pentru ca să poată fi bine văzute.

Acest model poate fi întrebuințat și ca ornament pentru monumente și porți de cimitire de Eroi.

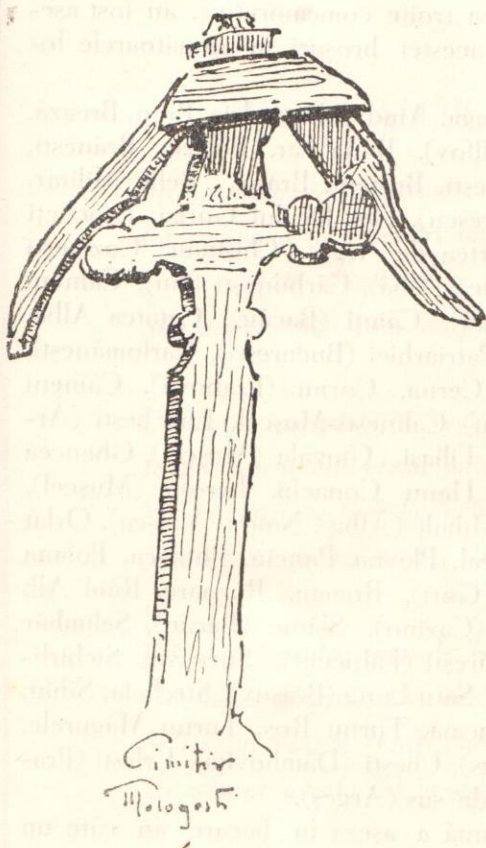
Clișeul reprezintă modelul „Semnului Aducerii Aminte" a cărui dimensiuni reale sunt 42/27 cm.

La fântâna din dealul Căluiului

Schiţă de Ar. FL. STĂNCULESCU

T R O I Ț E

Dacă pe alocuri crucile vechi de piatră și lemn, rămase din vremuri străbune, evocă prin ștersele lor litere chirilice, figura sau fapta creștinească a vreunui bun român sau umil creștin, cu atât mai evocatoare vor fi aceste troițe, simbol al jertfei vitejilor, din a căror fapte a răsărit viața Neamului Intregit.

Ici o troiță, care evocă o luptă vitejască, dincolo alta, care amintește urmașilor că : din locul însemnat s'au scos osemintele atâtor Eroi căzuți vitejește în răsboi, și s'au reîngropat cu evlavie și cinste în cutare cimitir de onoare al țării. Mai departe, alte troițe evocatoare de fapte și figuri mărețe, simboluri ale virtuții Neamului.

Cu aceste simțimânte, Societatea „Cultul Eroilor" urmărește reînvierea acestui obicei strămoșesc, nădăjduind că această operă și mai ales sforțările făcute pentru începutul și continuarea ei, vor fi înțelese astfel cum se cuvine, îndemnând la o mai largă contribuție din partea marelui public.

Să ne reculegem în fața acestor *troițe sfinte,* simboluri

ale credinței și eroismului românesc și să ne aducem aminte de datoria cea mare către Eroii Neamului.

Prin îngrijirea Soc. „Cultul Eroilor" Comitetul Central București, asemenea troițe comemorative, au fost așezate până la apariția acestei broșuri în următoarele localități:

Arad, Abrud, Azuga, Aiud, Alexandria, Bran, Breaza, Bacău, Boița, Buda (Ilfov), Buda sat, Bălării, Brănești, Brăila, Bănești, Bizighești, Bușteni, Brașov, Bellu Militar, București (T. Vladimirescu), Dej, Dealul Gurga, Diocheți (Putna), C. Lung, Curtea de Argeș, Chișinău, Cozmești (Tecuci), Chitai (Cetatea Albă), Cărbunești (Jiu), Câineni (Jiu), Comănești (Bacău), Căiuți (Bacău), Cetatea Albă, Cerna Vodă, Curtea Patriarhiei (București), Cârlomănești, Călugăreni, Craiova, Cerna, Cornu (Prahova), Câineni (Argeș), Cozma (Bacău), Călinești-Mușcel, Enăchești (Argeș), Fetești, Focșani, Filiași, Giuvala (Mușcel), Ghencea București, Găvănești, Hanu Conachi, Lerești (Mușcel), Lunca, Lainici-Gorj, Mihalț (Alba), Naipu (Vlașca), Orlat (Sibiu), Orăștie, Predeal, Plevna, Panciu, Poplaca, Poiana lui Frunză, Rașovița (Gorj), Roman, Răzoare, Râul Alb (Hunedoara), Sinaia (Cazino), Slănic (Bacău), Șelimbăr (Sibiu), Soroca, Spătărești (Fălticeni), Suceava, Sichirlichitai (Ismail), Slatina, Satu Lung (Brașov), Strehaia, Sibiu, Techirghiol Sat, Turtucaia, Turnu Roș, Turnu Măgurele, Tecuci, Tigveni (Argeș), Uliești (Dâmbovița), Urlești (Prahova), Ismail, Isvorul de sus (Argeș).

Societatea continuă a așeza în fiecare an câte un număr de troițe.

Fie ca urmașii noștri să cerceteze cu pietate și recunoștință aceste mărturii ale credinței și gloriei românești, și binecuvântând jertfele înaintașilor să poarte mai departe cu vrednicie virtuțiile Neamului pe calea veciniciei.

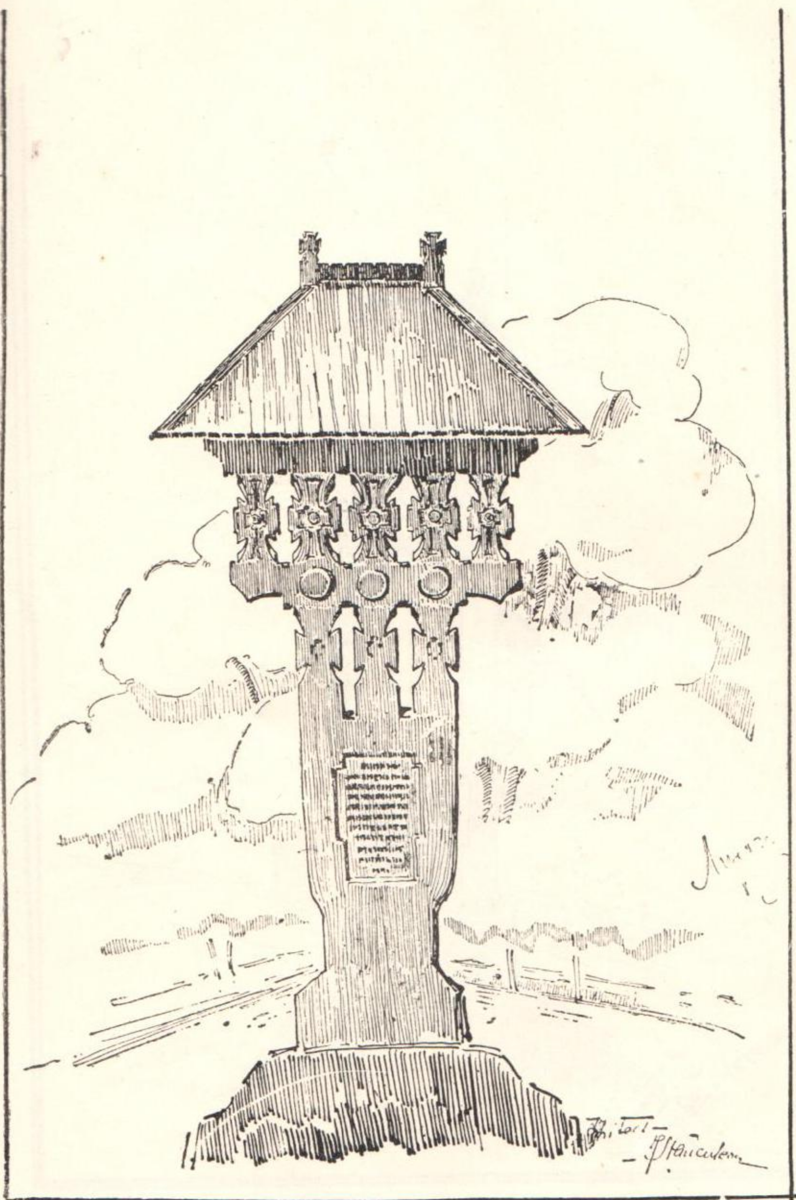
TROIȚE VECHI...

Troițe vechi, troițe strâmb cioplite
La cumpănă de drumuri lungi de țară
V'am revăzut stând triste, părăsite
Sub arșița nămiezilor de vară!..

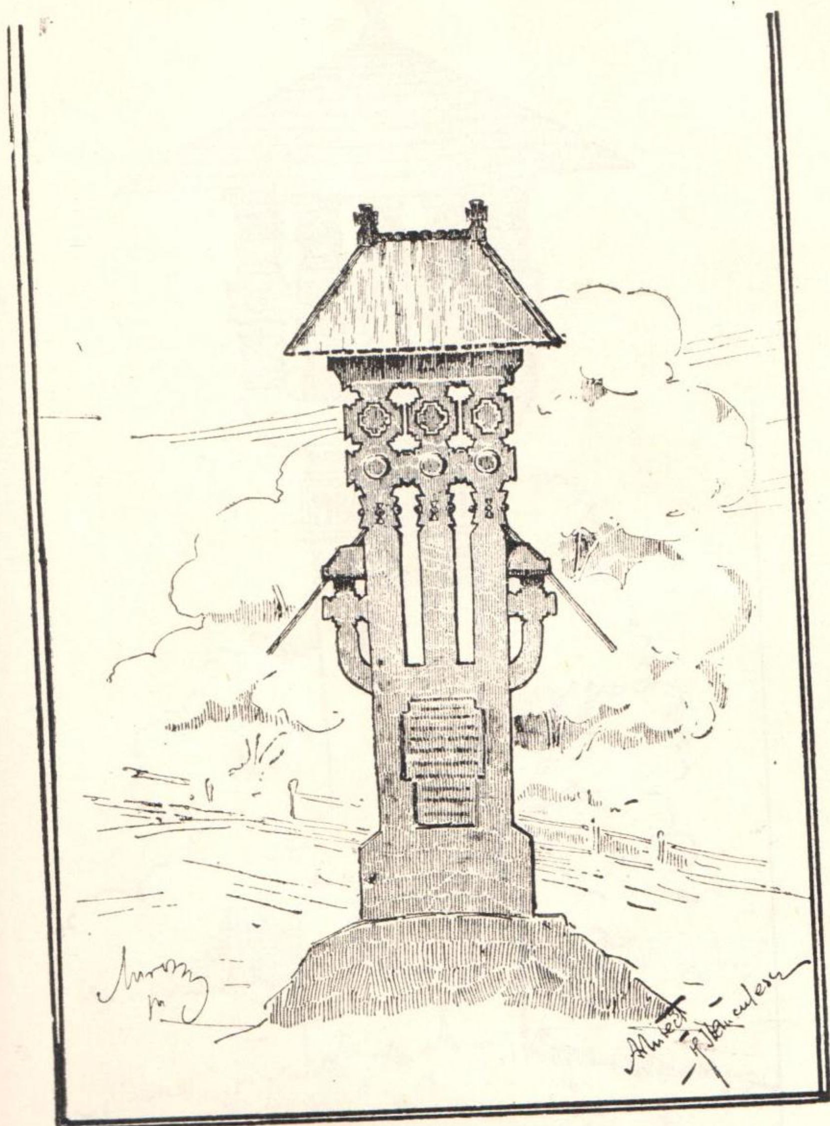
Ce dragi îmi sunteți! Vechi și mici altare,
Icoane vechi din vremi patriarhale,
Voi îmbiați creștinii la 'nchinare
Și odihniți pe cei trudiți de cale...

Prin voi trecutul limpede vorbește
Din taina glorioaselor morminte
Și lemnul vostru sfânt parcă șoptește
Un singur gând: Să ne-aducem aminte!

Mircea Dem. Rădulescu

Troiţă Model No. 1
Arhitect Fl. STĂNCULESCU
Inălţimea 5.00 mtr.

Troiță Model No. 2

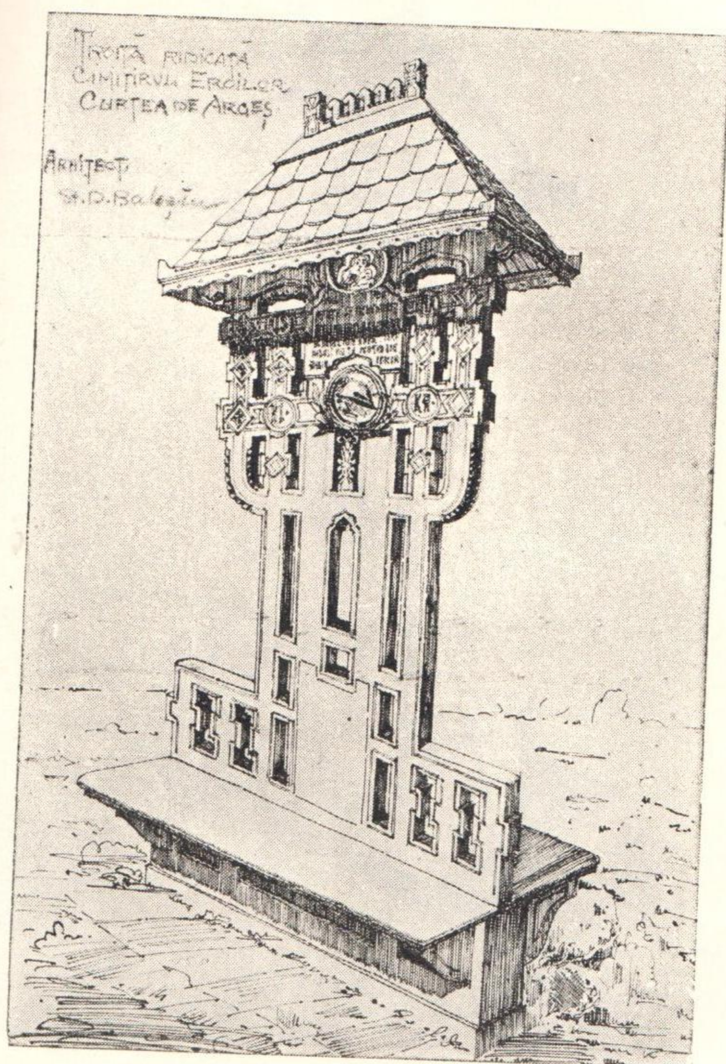
Arhitect FL. STĂNCULESCU

Inălțimea 4.00 mtr.

Troiţă Model No. 3

Proect de Pictorul G. CHIROVICI

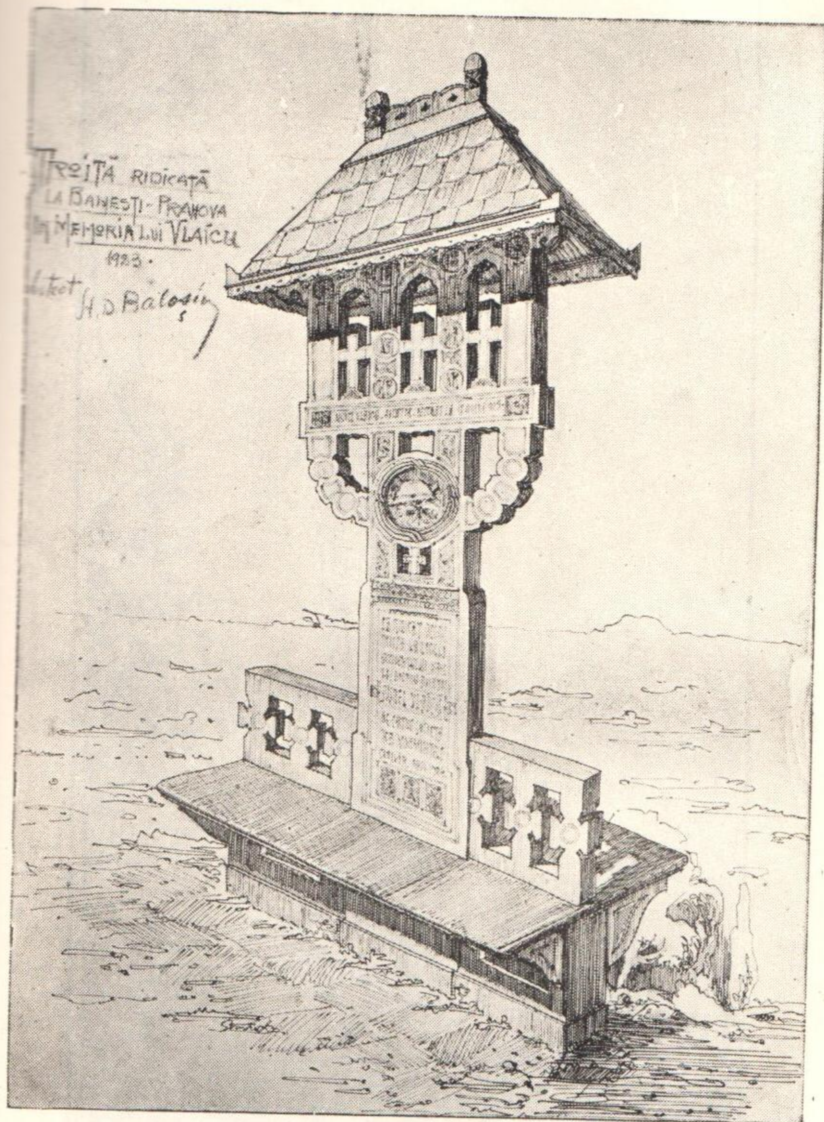
Inălţimea 4.00—5.00 mtr.

Troiţă Model No. 4

Arhitect ST. BALOŞIN

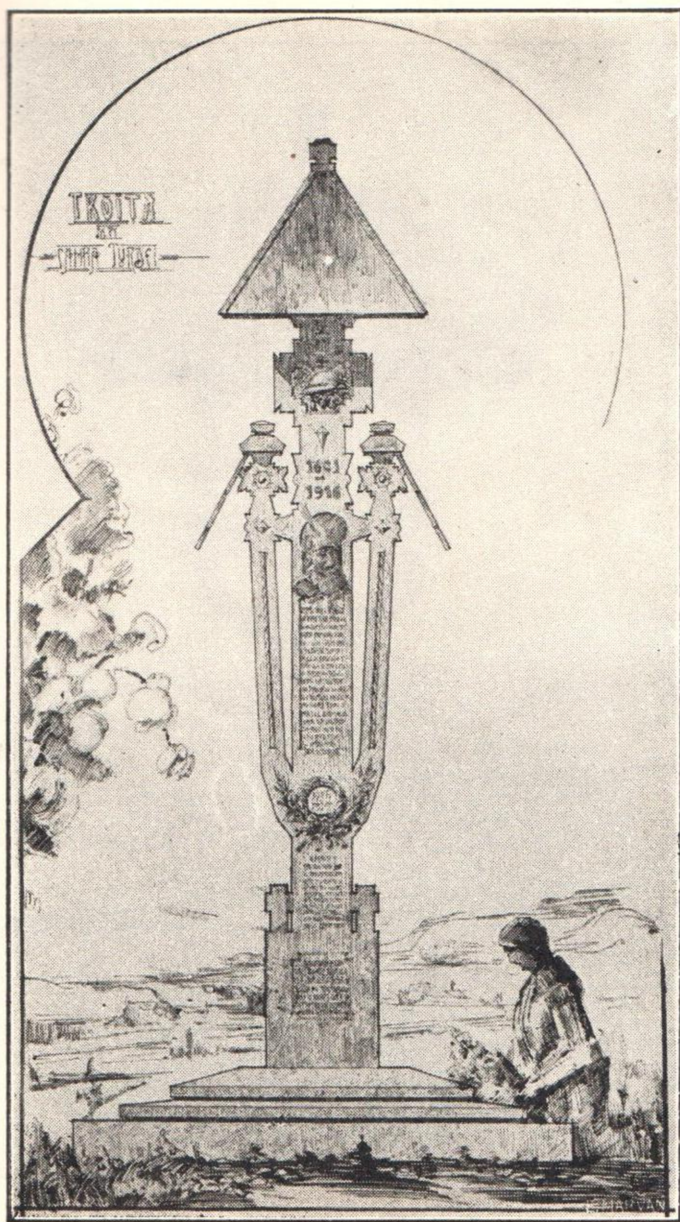
Inălţimea 3.00–4.00 mtr.

Troiță Model No. 5

Arhitect ST. BALOȘIN

Inălțimea 3.00—4.00 mtr.

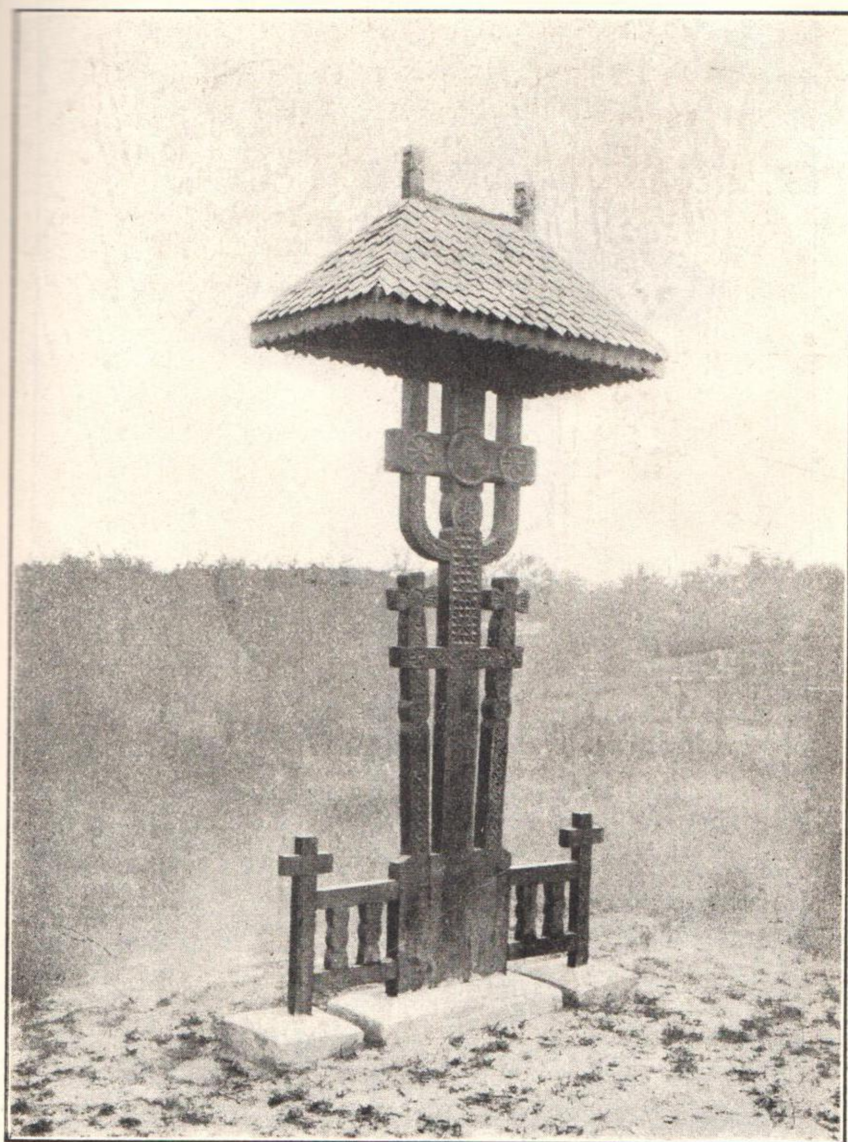
Troiță Model No. 6

Arhitect FL. STĂNCULESCU

Inălțimea 4,00—5,00 mtr.

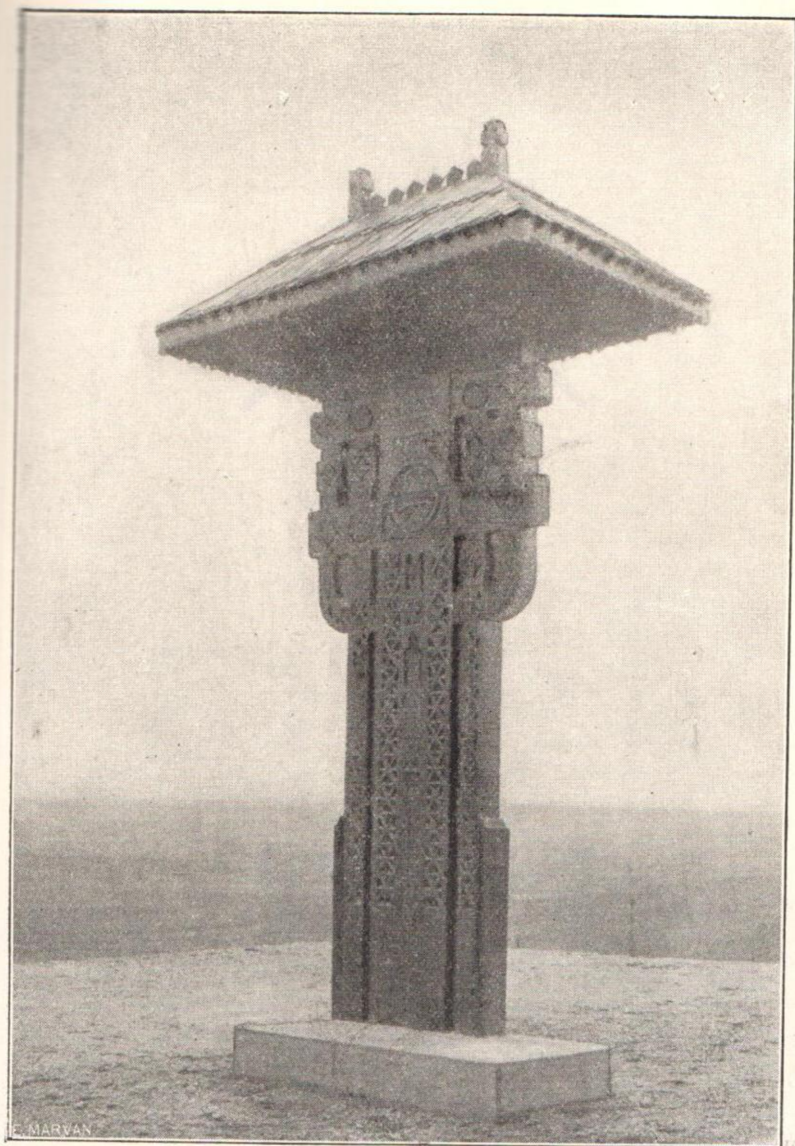
Troiță Model No. 7
Arhitect ST. BALOȘIN
Inălțimea 3.00 mtr.

Troiţă Model No. 8

Arhitect ST. BALOŞIN

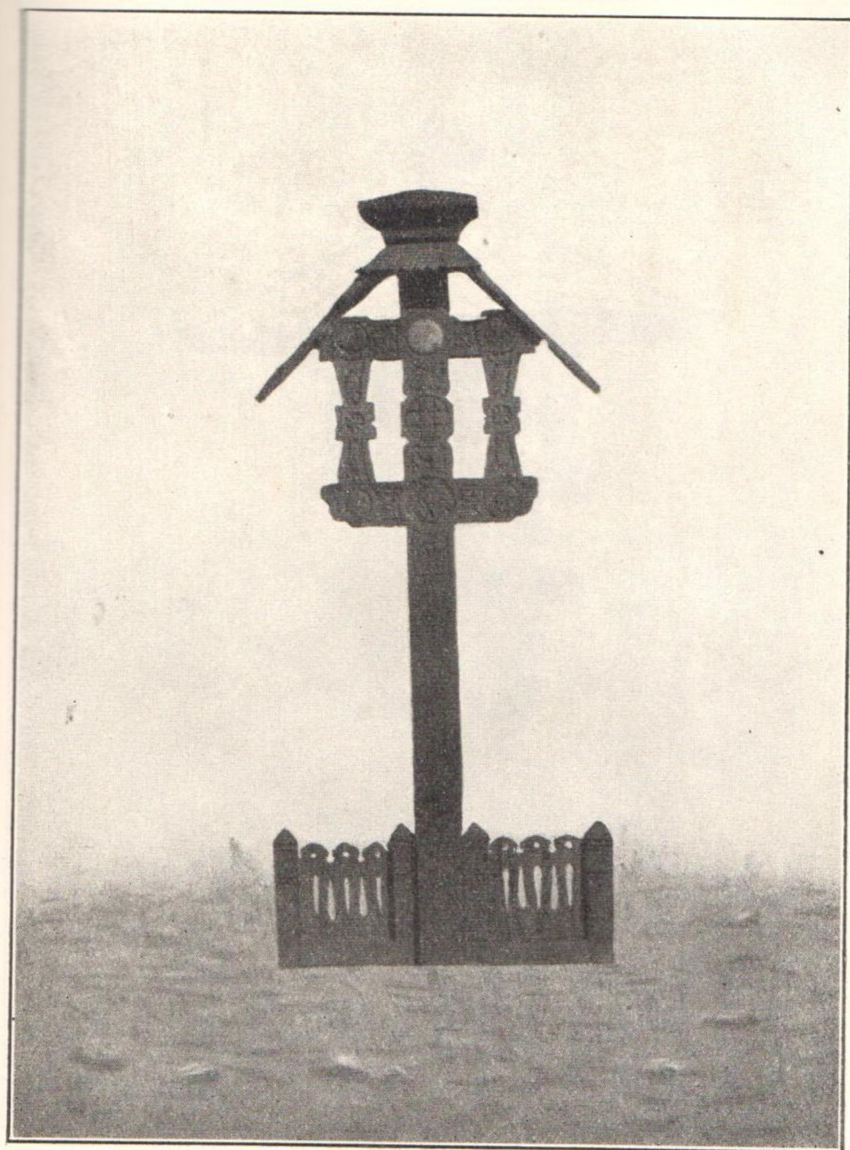
Inălţimea 3.00–4.00 mtr.

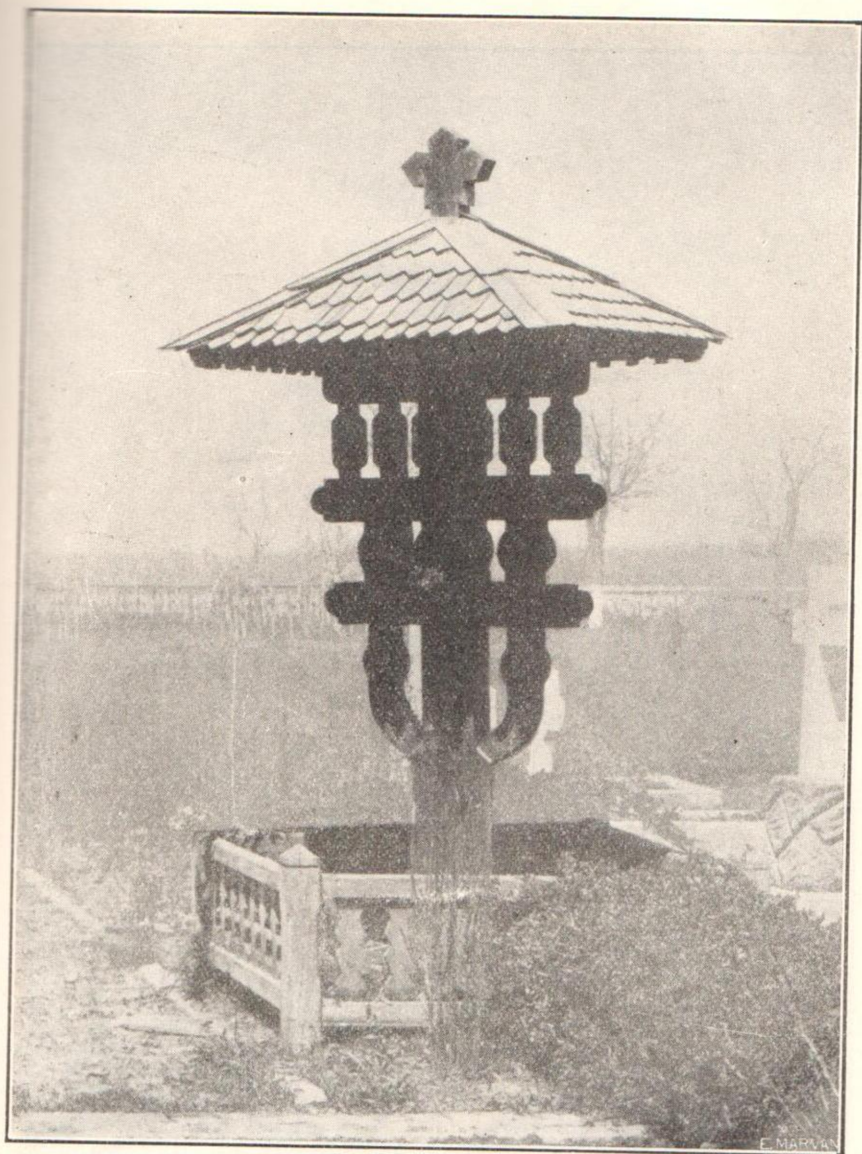
Troiţă Model No. 9

Arhitect ST. BALOŞIN

Inălţimea 4.00–5.00 mtr.

Troiţă Model No. 10
Arhitect ST. BALOŞIN
Inălţimea 3.00 mtr.

Troiță Model No. 11

Arhitect ST. BALOȘIN

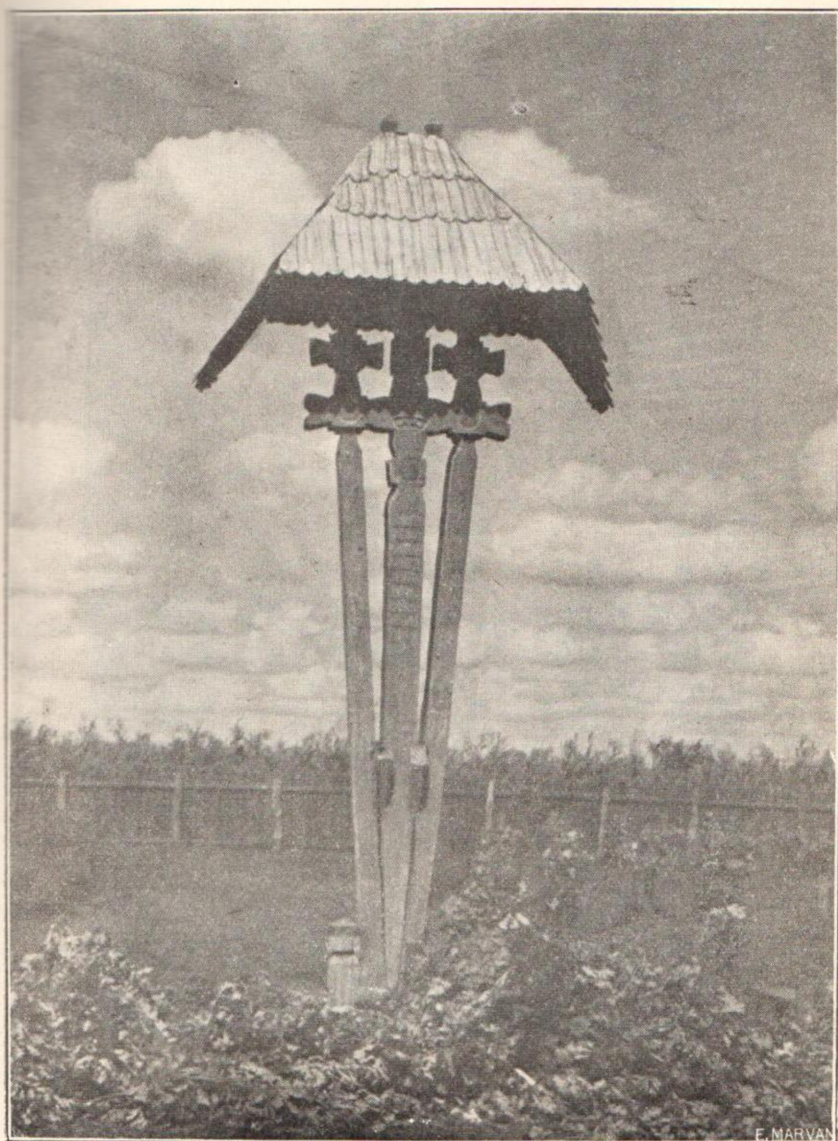
Inălțimea 3.00 mtr.

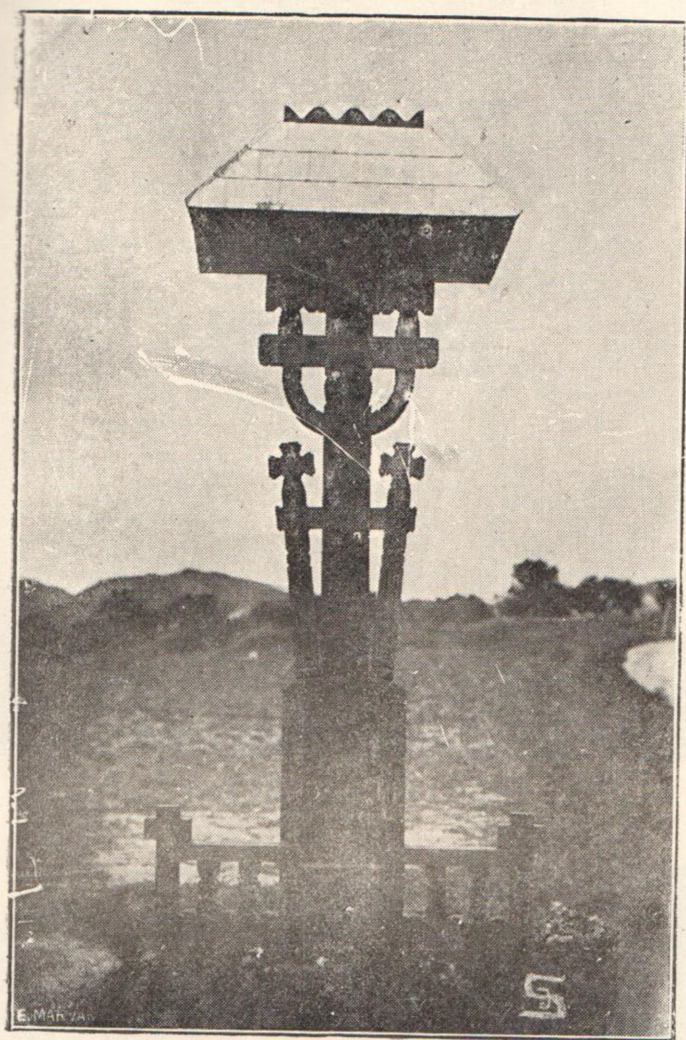
Troiţă Model No. 12

Arhitect ST. BALOŞIN

Inălţimea 3,00 mtr.

Troiţă Model No. 13
Arhitect ST. BALOŞIN
Inălţimea 5.60 mtr.

Troiţă Model No. 14

Arhitect ST. BALOŞIN

Inălţimea 5.00 mtr.

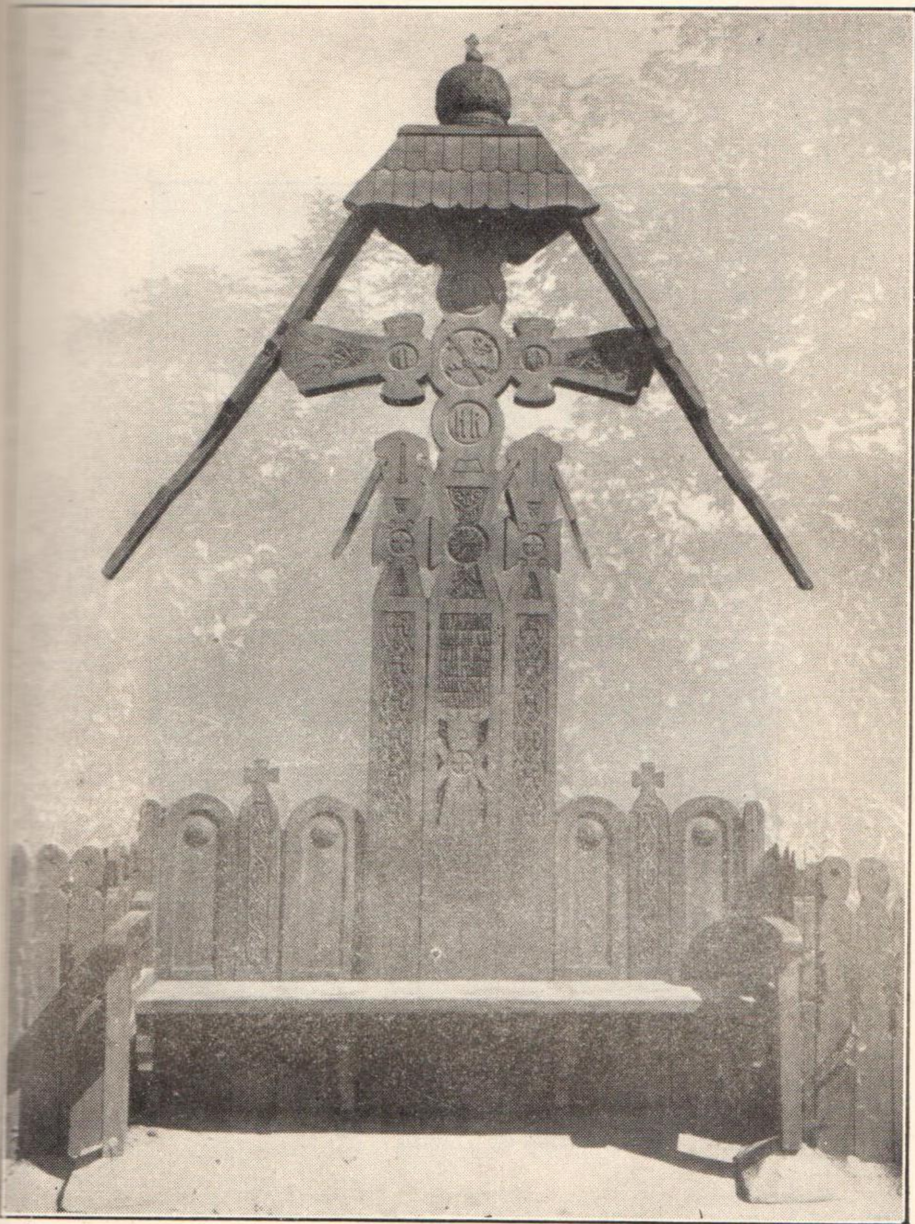

Troiță Model No. 15

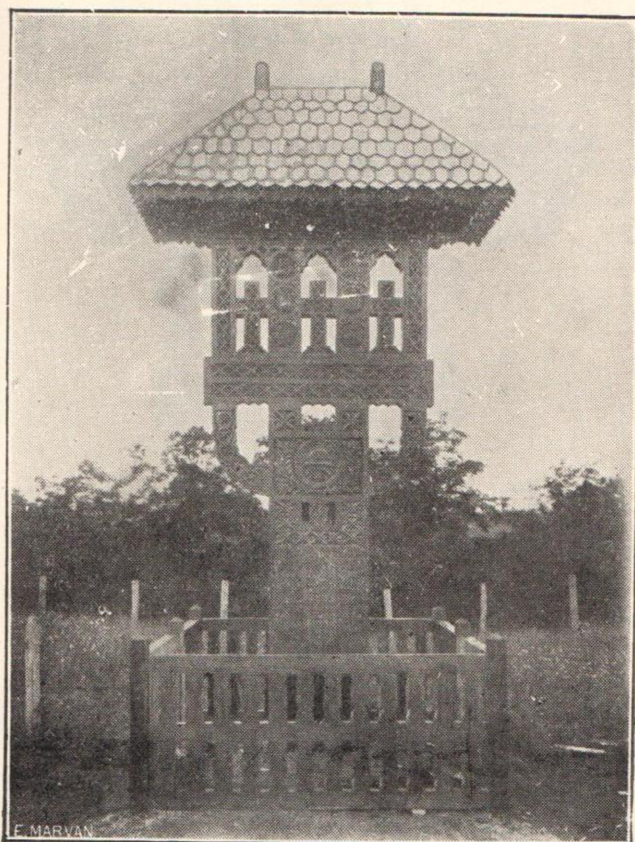
Arhitect ST. BALOȘIN

Inălțimea 3.00 mtr.

Fixată pe locul unde se va ridica Catedrala Neamului
(Aleea Mitropoliei București)

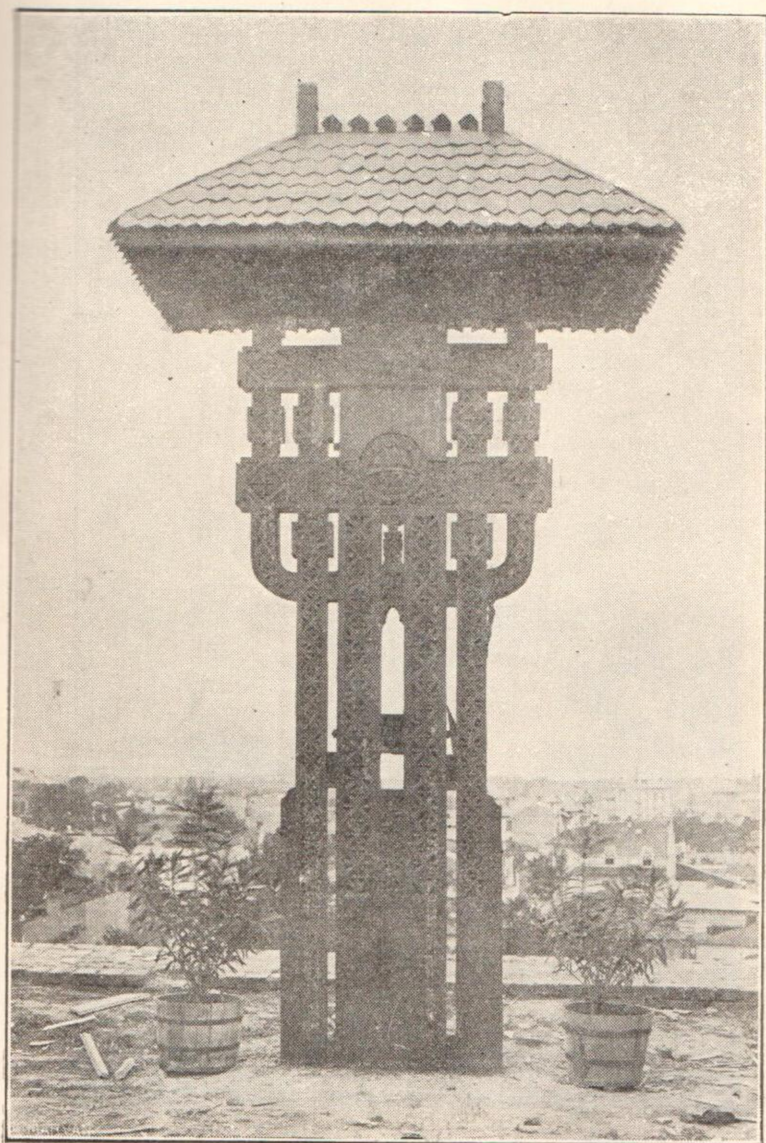
Troiţă Model No. 16
Arhitect ST. BALOŞIN
Inălţimea 3.00 mtr.
(curtea patriarhiei)

Troiță Model No. 17

Arhitect ST. BALOȘIN

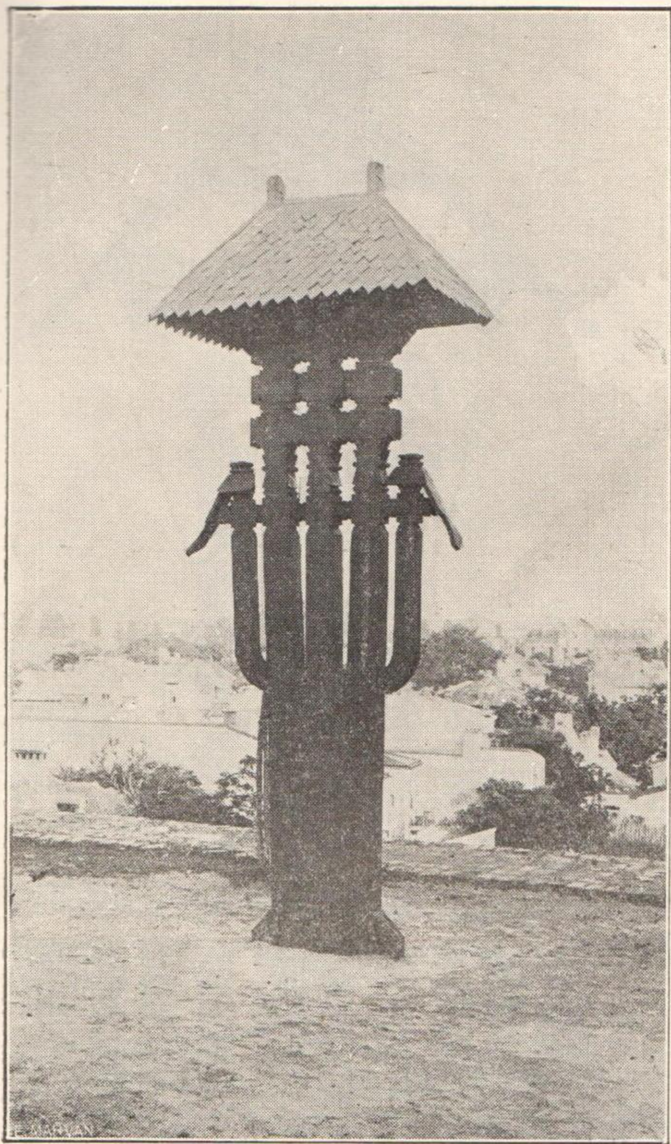
Inălțimea 4.40 mtr.

Troiță Model No. 18

Arhitect ST. BALOȘIN

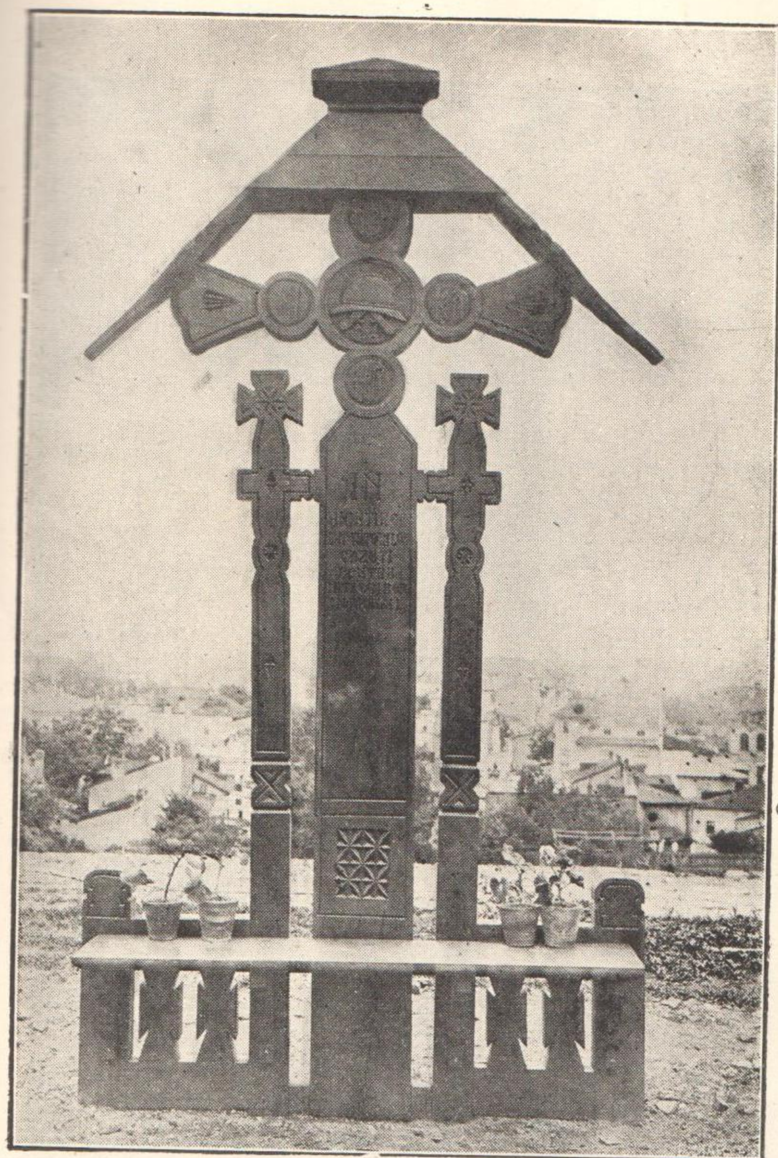
Inălțimea 4.40 mtr.

Troiţă Model No. 19

Arhitect FL. STĂNCULESCU

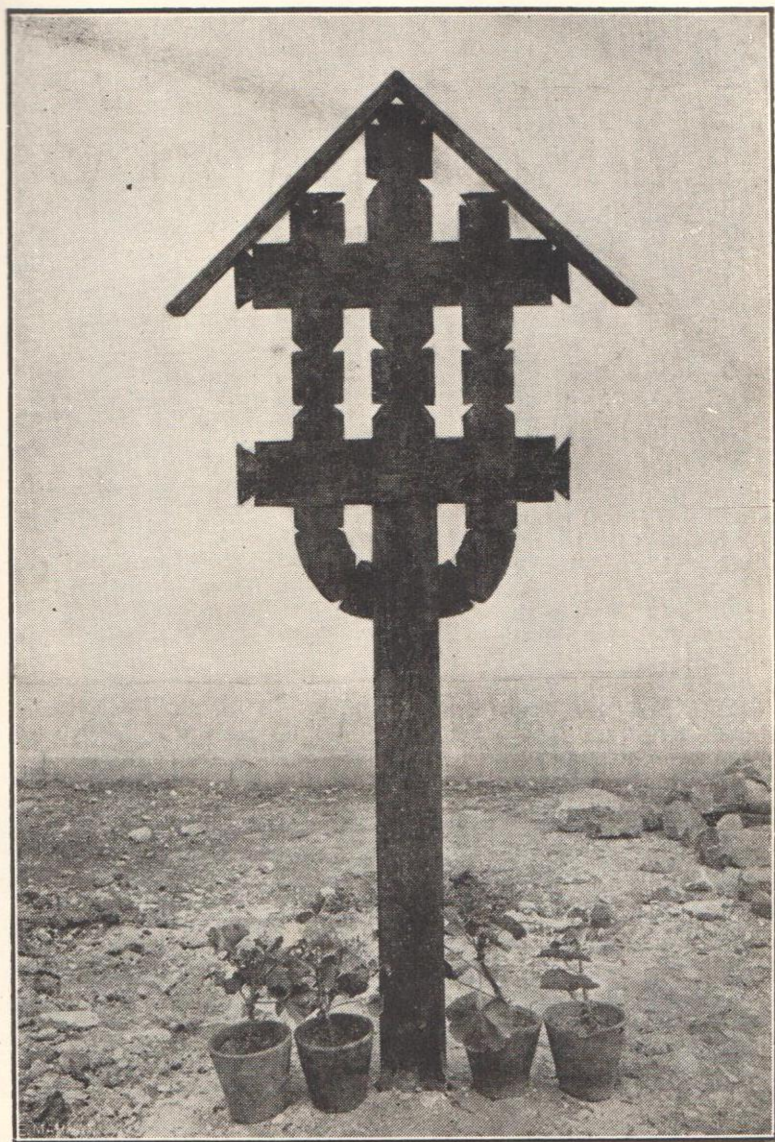
Inălţimea 5.00 mtr.

Troiță Model No. 20

Arhitect ST. BALOȘIN

Inălțimea 3.20 mtr.

Troiţă. Model No. 21

Arhitect St. BALOŞIN

Inălţimea 8.10 mtr.

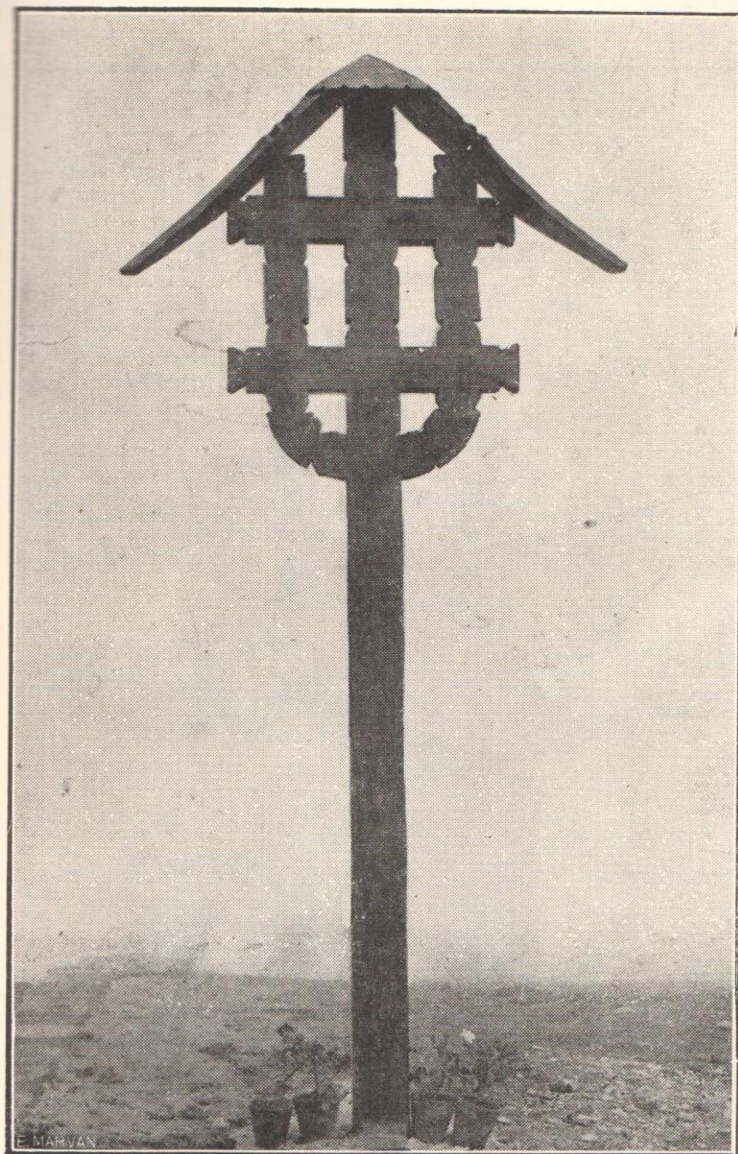
Troiță. Model No. 22

Inălțimea 5.45 mtr.

Troiță. Model No. 23

Inălțimea 5.60 mtr.

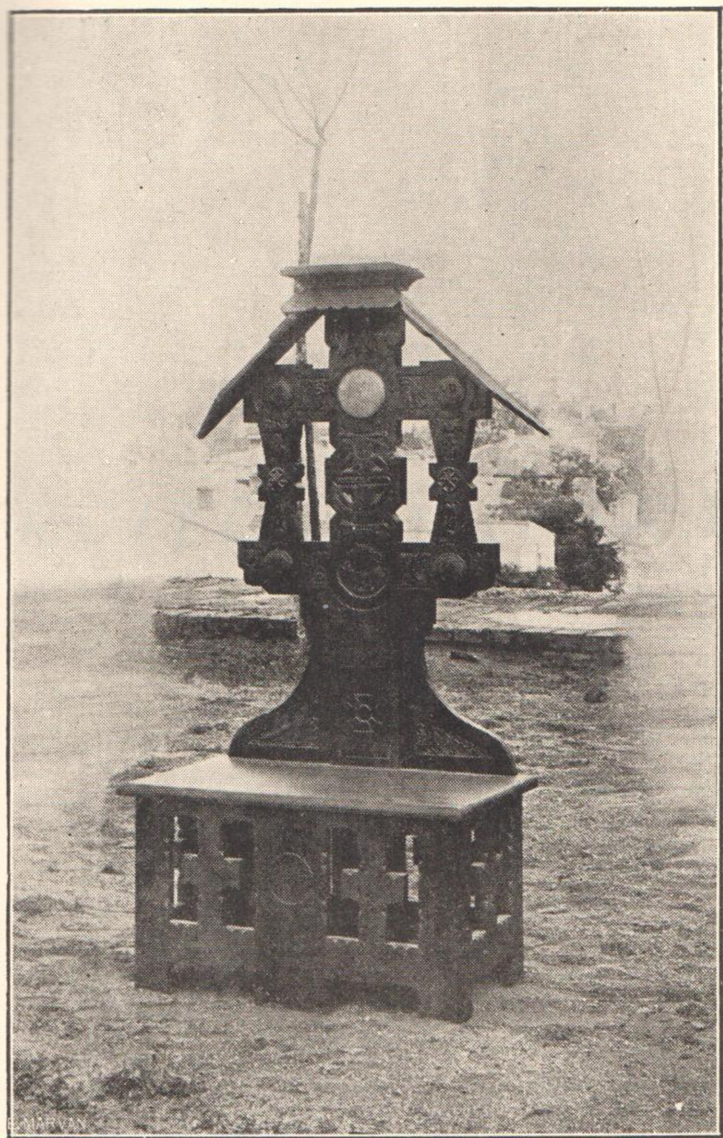
Arhitec FL. STĂNCULESCU

Troiță. Model No. 24

Arhitect ST. BALOȘIN

Inălțimea 3.00 mtr.

Troiță-Banchetă. Model No. 25.

Arhitect ST. BALOȘIN

Inălțimea 1.40 mtr.

TROIȚE DE PIATRA

N. B. – Aceste proecte pot fi executate din piatră naturală sau din piatră artificială (beton armat).

Troiță de piatră. Model No. 1.

Arhitect FL. STĂNCULESCU

Inălțimea 3.00–4.00 mtr.

Troiţă de piatră. Model No. 2

Arhitect FL. STĂNCULESCU

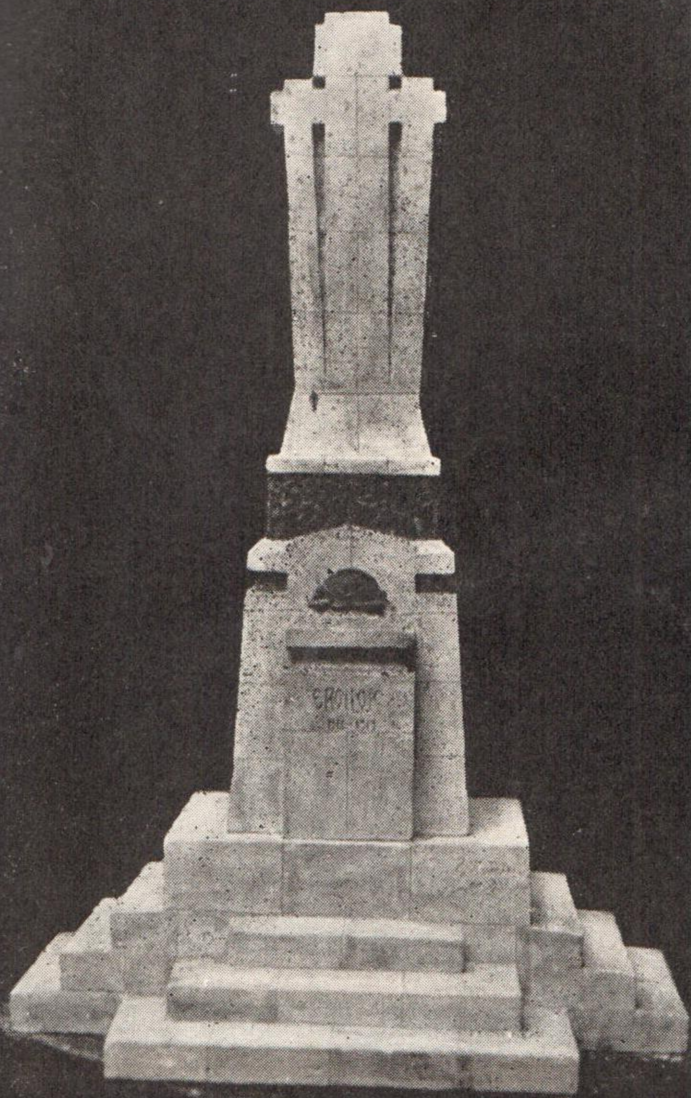
Inălţimea 3.00–4.00 mtr.

Troiță de piatră. Model No. 3

Arhitect FL. STĂNCULESCU

Inălțimea 3.00-4.00 mtr.

Troiță de piatră. Model No. 4

Sculptor RAICIU

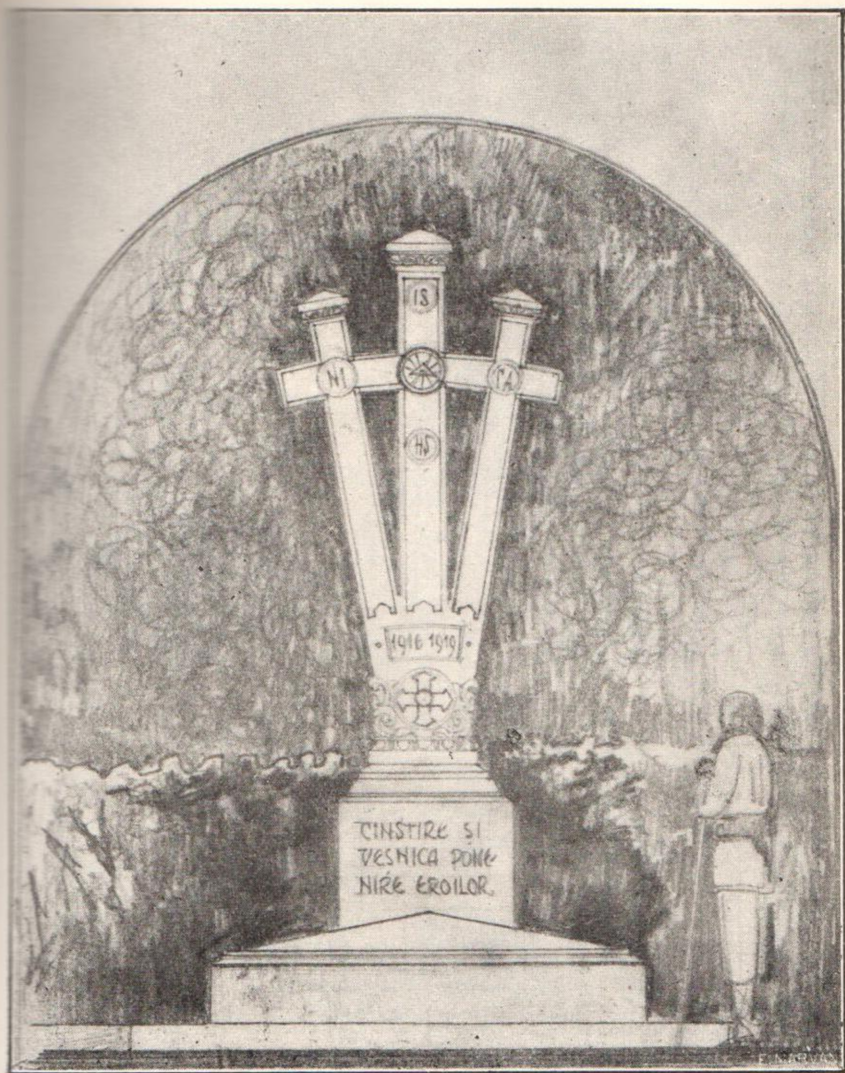
Inălțimea 3.00—4.00 mtr.

Troiță de piatră. Model No. 5

Sculptor G. TUDOR

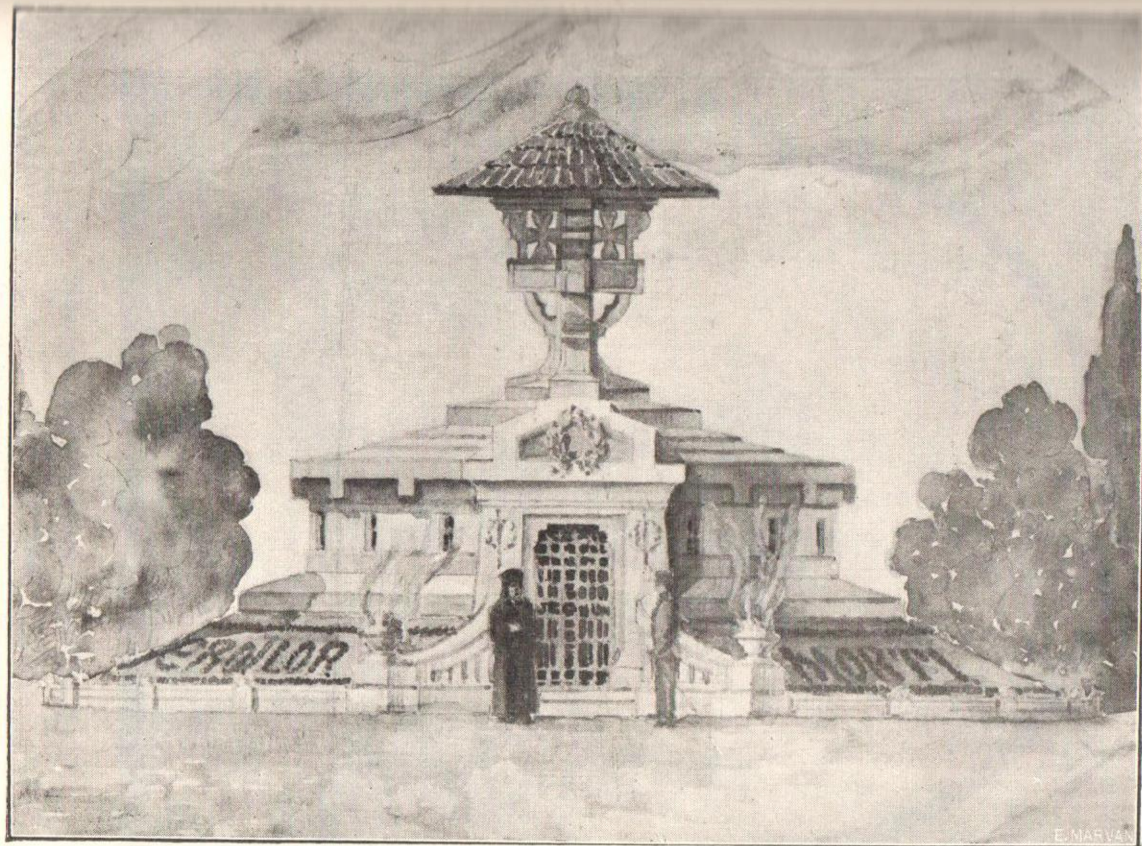
Inălțimea 3.00—4.00 mtr.

Troiţă de piatră. Model No. 6

Arhitect FEILBOGEN

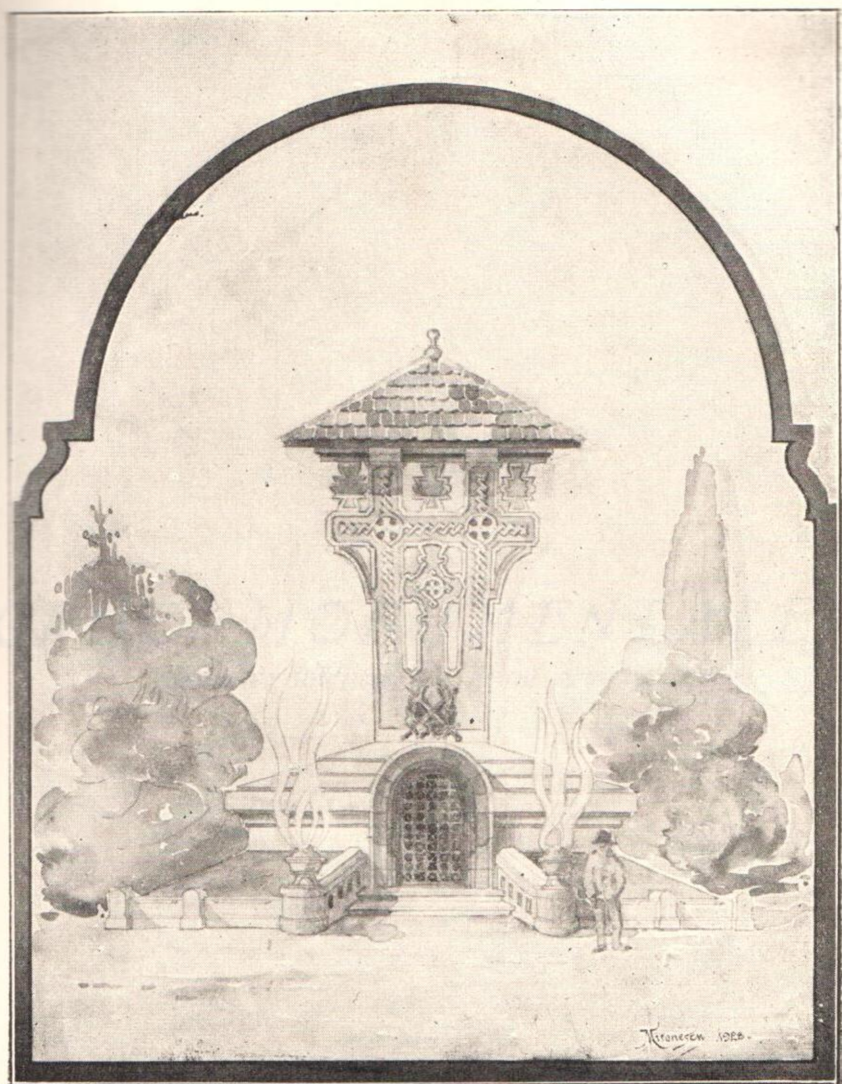
Inălţimea 3.00 - 4.00 mtr.

Osuar cu Troiță de piatră. Model No. 7

Arhitect MIRONESCU

(Realizat de comitetul Iași, Cimitirul Eternitatea)

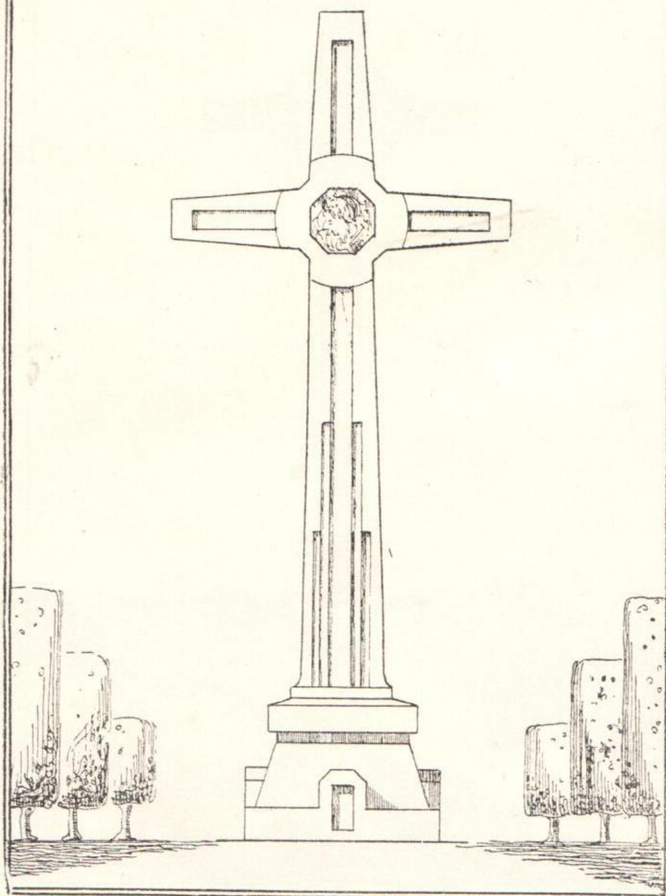
Osuar cu Troiță de piatră. Model No. 8

Arhitect MIRONESCU

(realizat de comitetul Iași – Cimitirul Eternitatea)

CRUCI MONUMENTALE

(de mare înălțime din beton armat)

Cruce Monumentală. Model No. 1

Arhitect POMPEI

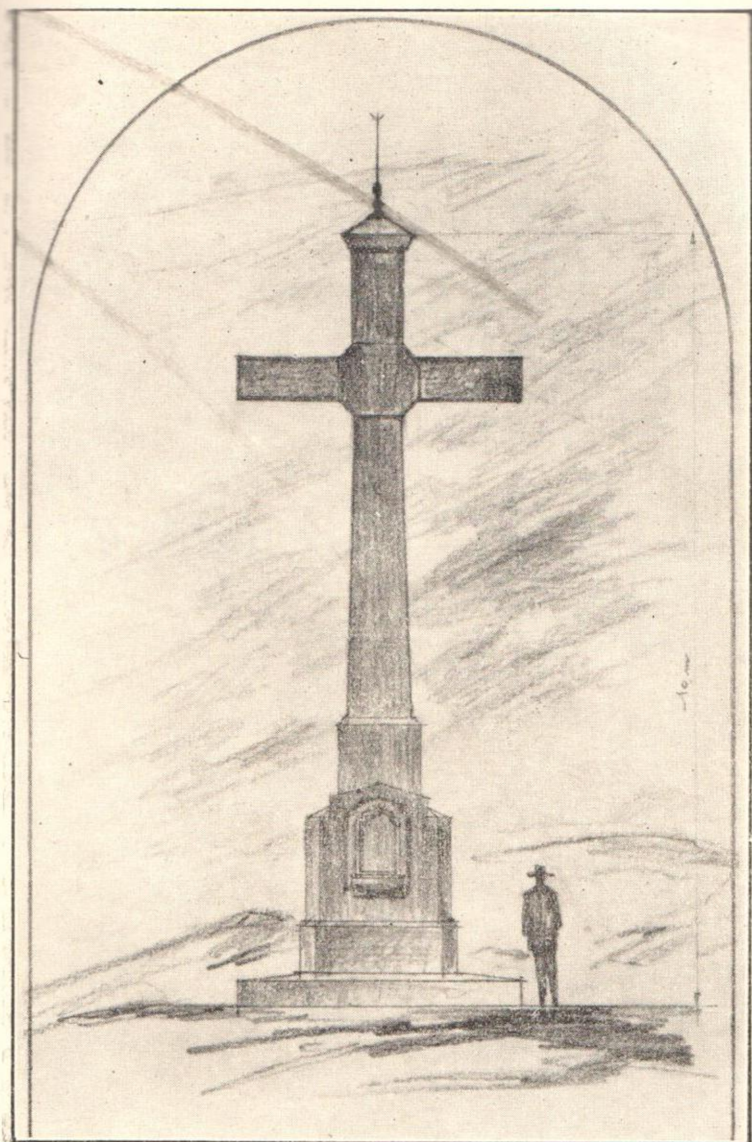
Inălţimea 12,00 mtr.

Cruce monumentală. Model No. 2

Arhitect FEILBOGEN

Inălţimea 12.00 mtr.

Cruci Monumentale. Model No. 3

Arhitect FEILBOGEN

Inălţimea 10.00 mtr.

Ridicată pe M-tele Gurgu (Jud. Prahova)

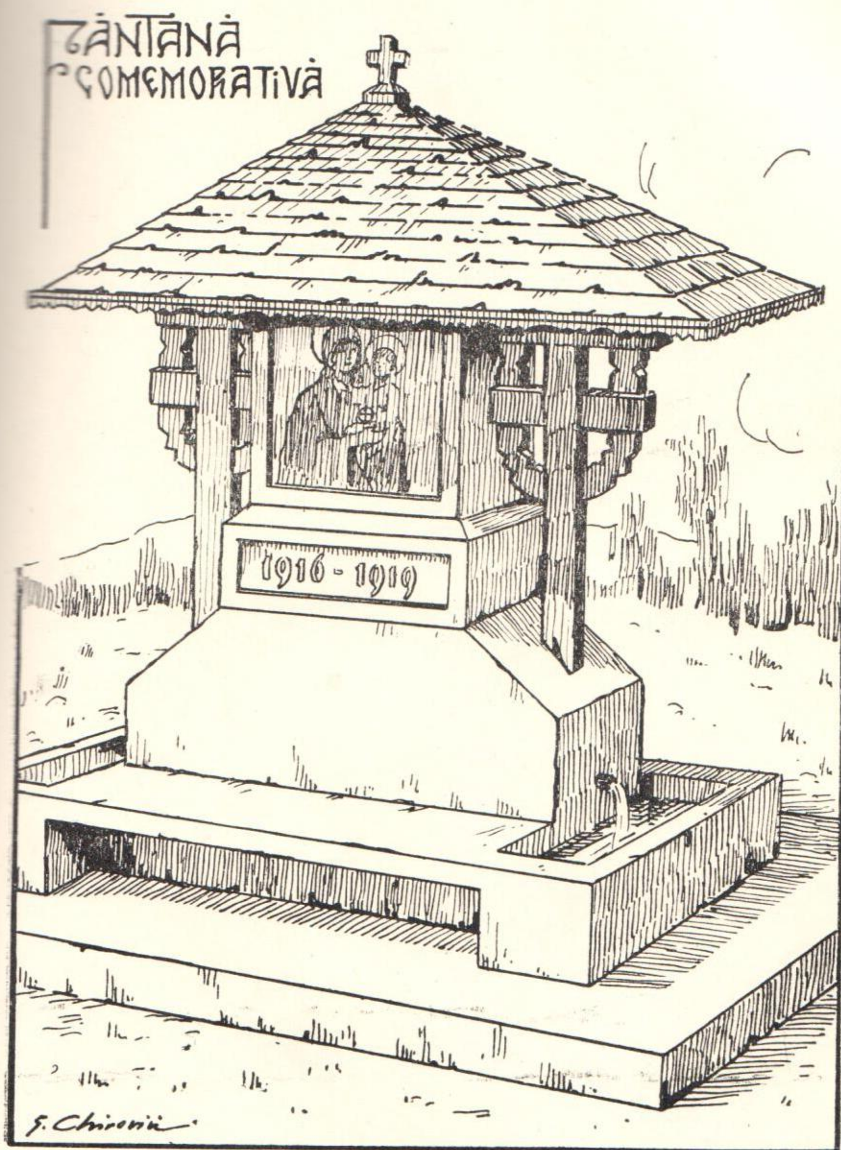
MONUMENTE-FANTANI

Model de altar sau cişmea No. 1

Realizat ca altar la cimitirul Dragoslavele

Inălţimea 5 mtr.

Fântână Comemorativă. Model No. 2

Proect de Pictorul G. CHIROVICI

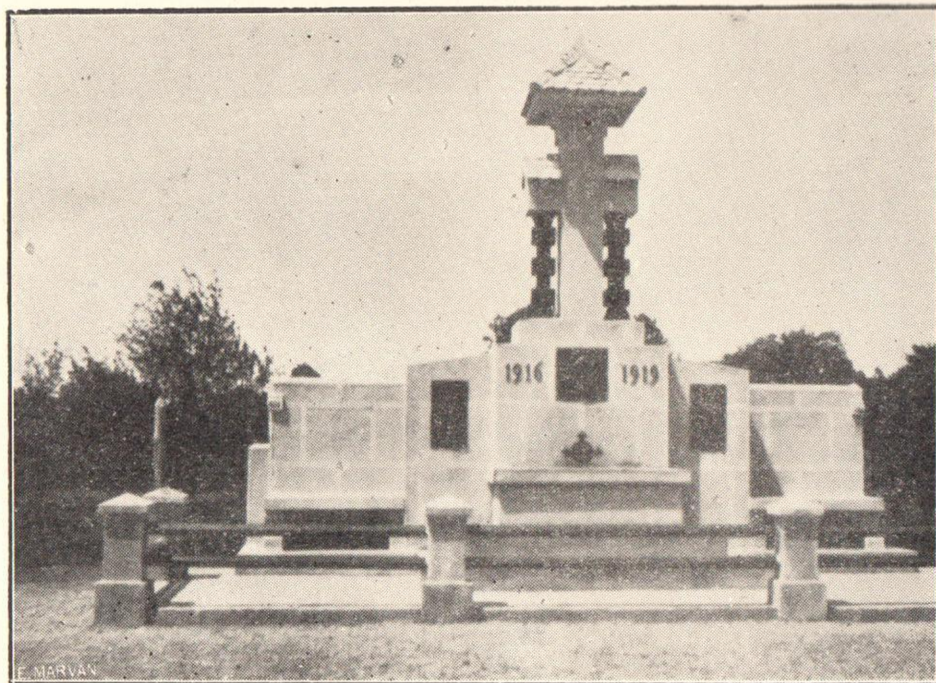
Inălţimea 3,00—4.00 mtr.

Fântână Comemorativă. Model No. 3

Proect de Pictorul *G. CHIROVICI*

Inălțimea 3.00—4.00 mtr.

Troiță Fântână. Model No. 4.

de Pictorul G. CHIROVICI

(Ridicată în amintirea Eroilor din Comuna Ştorobăneasa-Teleorman).

Inălţimea 3.00—4.00

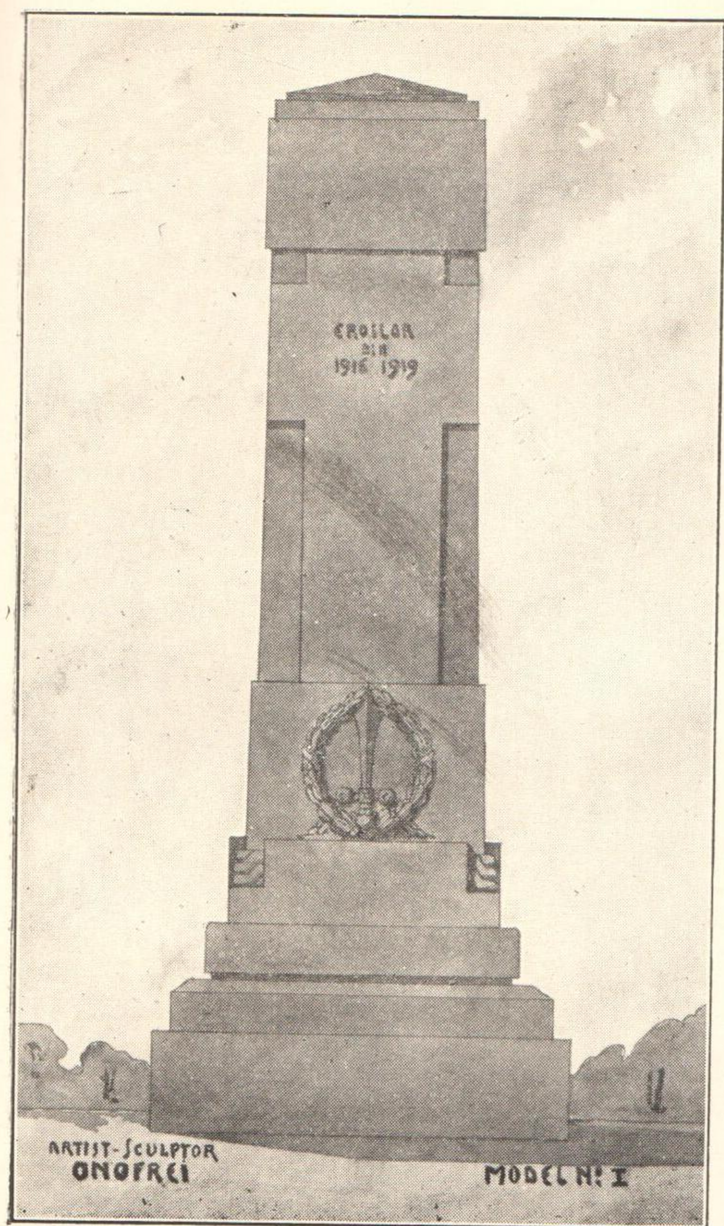
CRUCI - MONUMENTE

Monument. Model No. 1

Arhitect V. ŞTEFĂNESCU

Inălţimea 3.20 mtr.

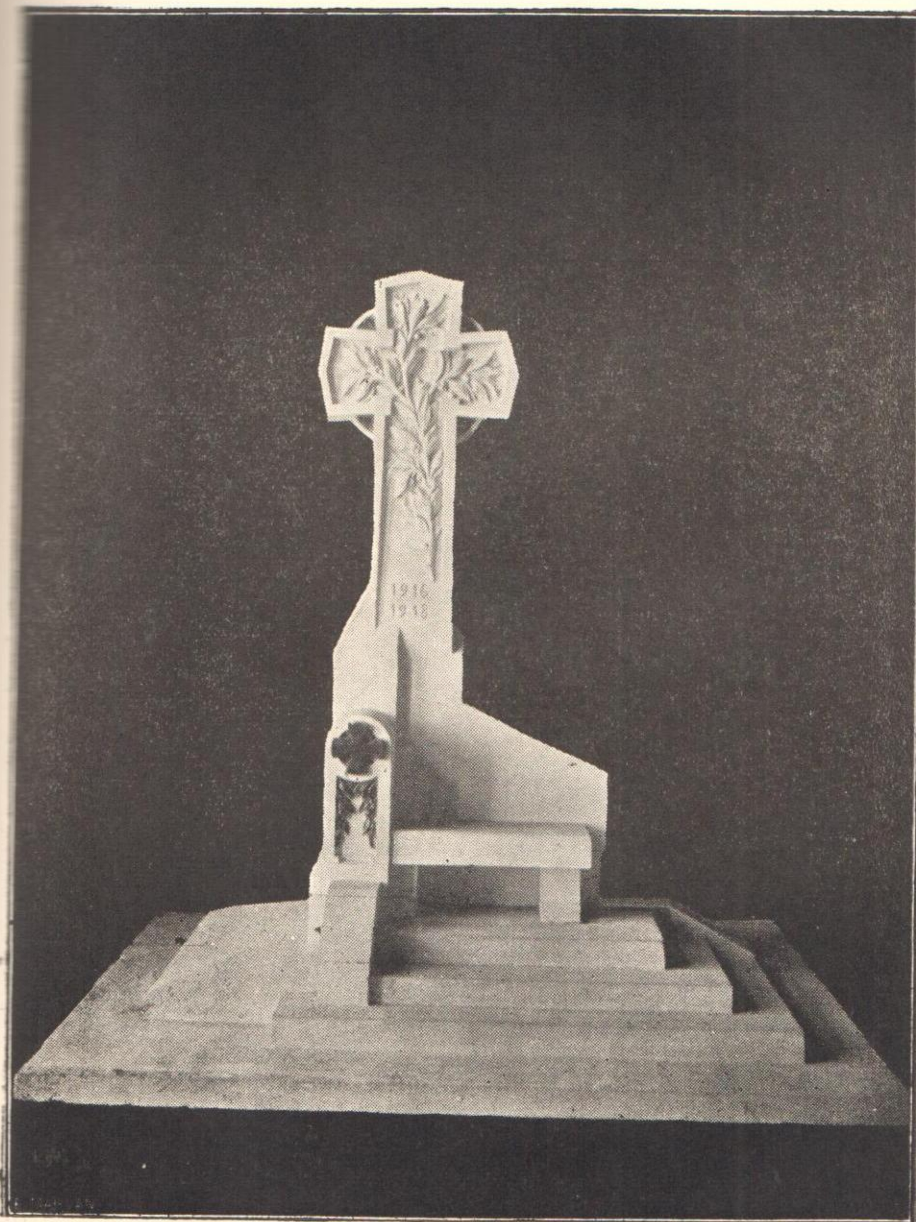
Monument. Model No. 2

Sculptor ONOFREI

Inălţimea 2.30 mtr.

Monument. Model No. 3
Sculptor MAC. CONSTANTINESCU
Inălţimea 3.00—400 mtr.

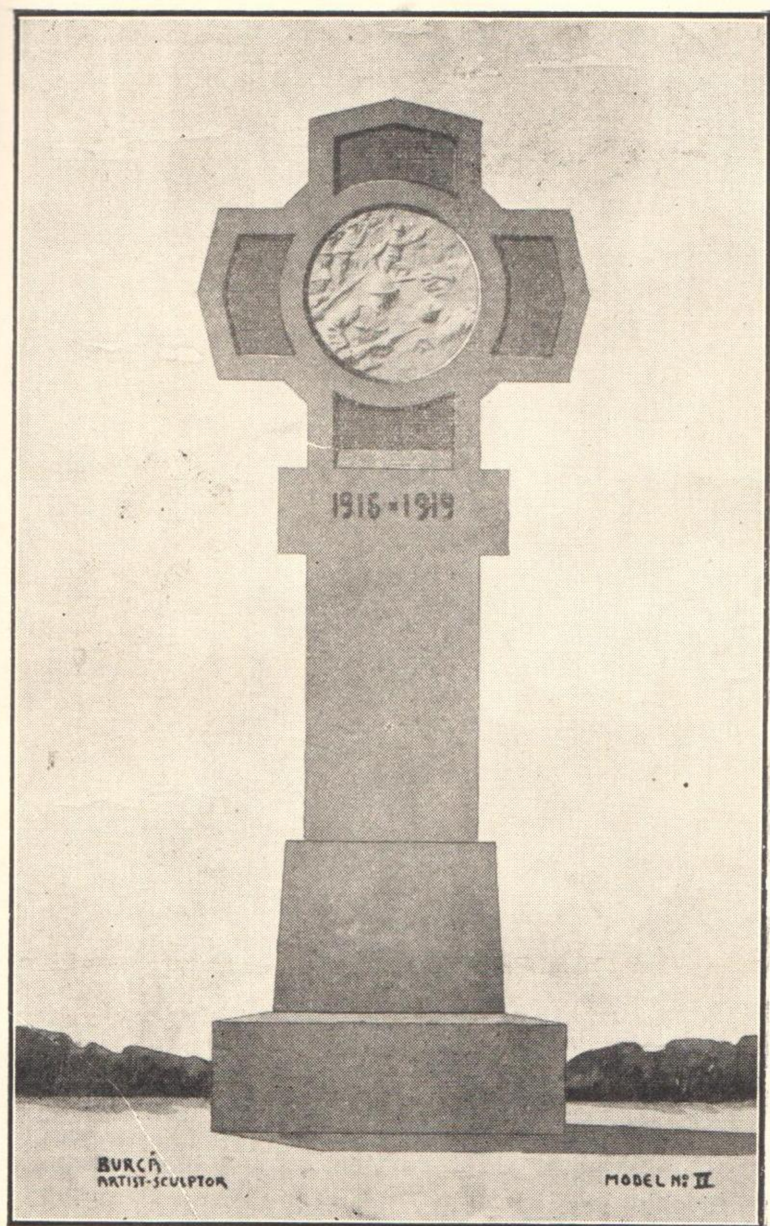
Monument. Model No. 4
Sculptor T. BURCĂ
Inălţimea 3.00—4.00 mtr.

Monument. Model No. 5

Sculptor T. BURCĂ

Inălțimea 2.75 mtr.

Monument. Model No. 6

Sculptor T. BURCĂ

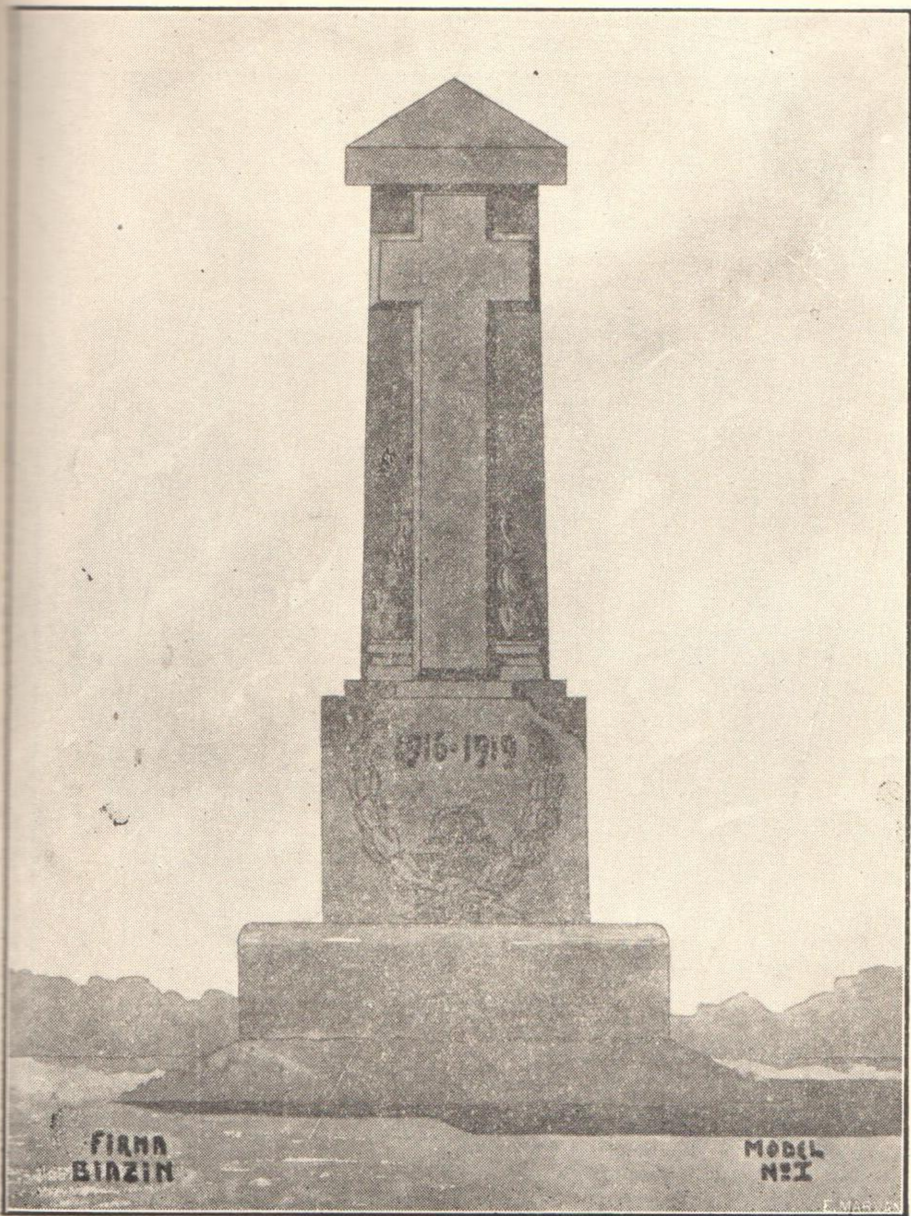
Inălţimea 3.05 mtr.

Monument. Model No. 7

Sculptor E. BEKER

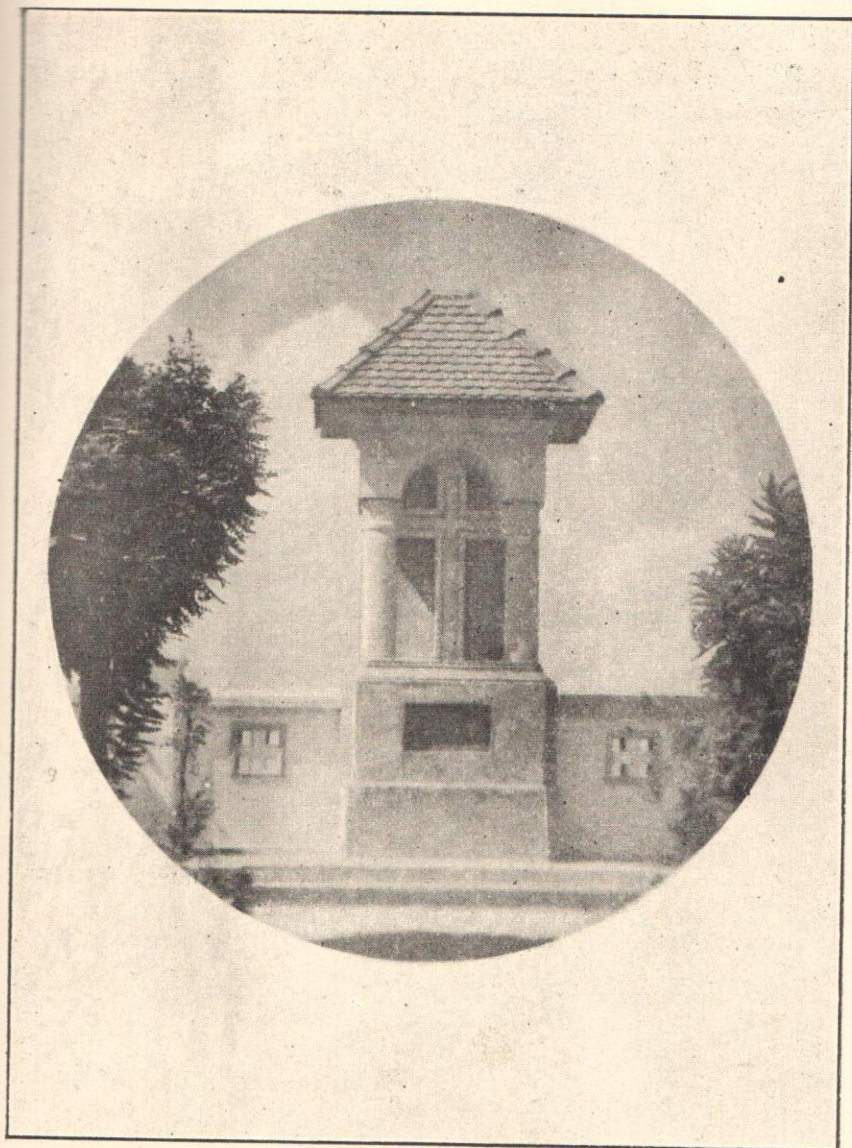
Inălţimea 3.00 mtr.

Monument. Model No. 8

de atelierul A. BIAZIN

Inălţimea 3.10 mtr.

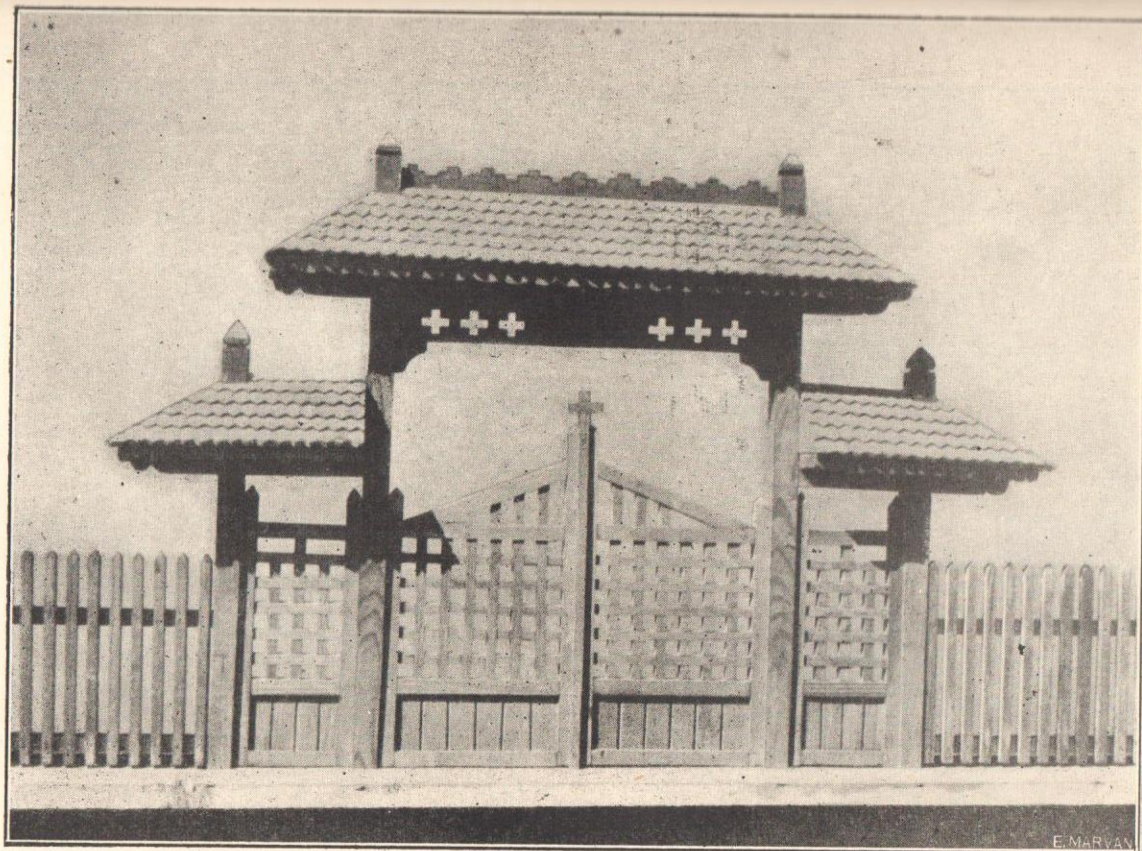

Cruce monument. Model No. 9

Arhitect FEILBOGEN

Inălţimea 3.00–4.00

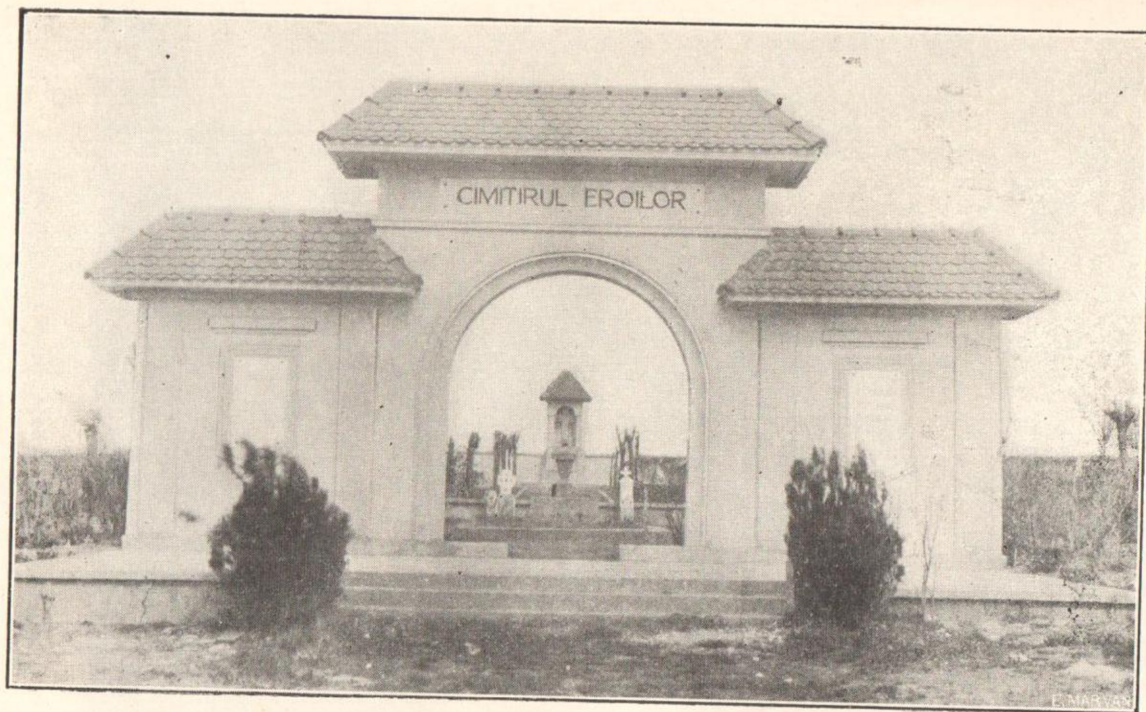
PORȚI DE CIMITIRE DE EROI

Poartă de Cimitir. Model No. 1 de stejar

Atelierele Soc. „Cultul Eroilor"

Inălțimea 5.00 mtr.

Poartă de Cimitir. Model No. 2 de zidărie

Realizată de Societatea Cultul Eroilor

(Cimitirul Eroilor-Alexandria)

Poartă de Cimitir. Model No. 3 de Piatră

Realizată de Societatea Cultul Eroilor

(Cimitirul Eroilor—Dragoslavele)

Poartă de Cimitir. Model No. 4

(Cimitirul Eroilor Călărași)

INDRUMĂRI

Soc. „Cultul Eroilor", în afară de modelele publicate în această broşură, pune la dispoziţie, la cererea comitetelor de iniţiativă pentru ridicarea de monumente în amintirea Eroilor, cât şi a oricărei instituţii sau particulari şi pentru orice fel de comemorare, diferite proecte pentru troiţe, de lemn, piatră artificială, sau piatră naturală, precum şi *modele şi exemplare executate în atelierele Societăţii, cu preţuri minime.*

Deasemenea, trimite la cerere proecte însoţite de devize, pentru lucrări de monumente artistice, fântâni comemorative, cruci de lemn, sau piatră, etc.

Societatea va îndrumà astfel pe toţi acei ce vor să-şi aminteascâ de Eroi, înlăturând greşelile ce s'au făcut, în unele cazuri, de a se ridicà monumente ce nu corespund scopului.

Să reînviem strămoşasca troiţă şi fântână, în faţa cărora drumeţul se opreşte cu smerenie, binecuvântând memoria celor jertfiţi pentru patrie, cât şi pe aceia care, i-au slăvit.

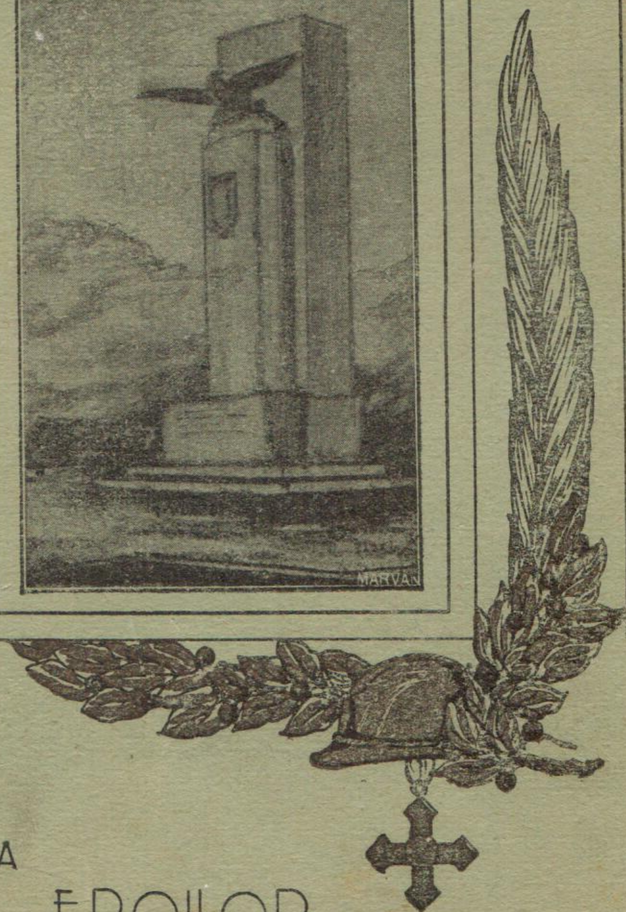
Cererile se vor adresa direct Societăţii „Cultul Eroilor" Comitetul Central Palatul Patriarhiei Bucureşti s. V.

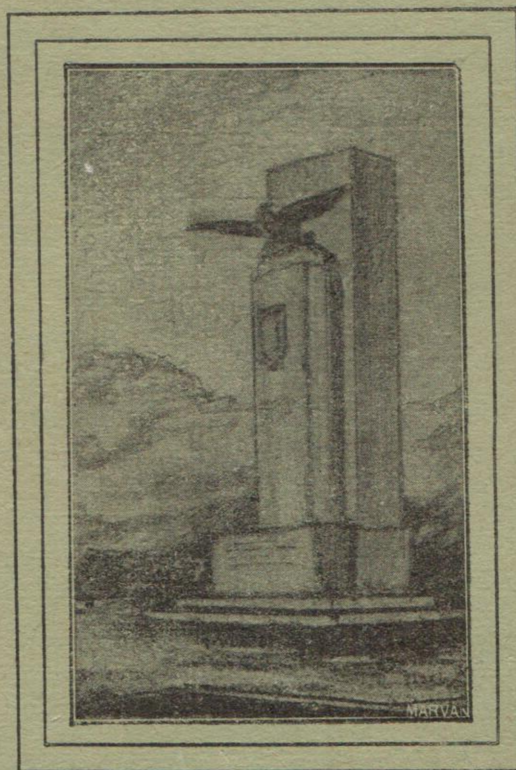
Numerotarea modelelor din acest album este în vigoare cu începere dela apariția lui și anulează numerotările din vechile albume, și publicații, ale Soc. „Cultul Eroilor". Comitetul Central.

TROIȚE ȘI MONUMENTE

II.

SOCIETATEA
CULTUL EROILOR
COMITETUL CENTRAL
BUCUREȘTI — STR. SAPIENȚEI 6.

4 lei

SOCIETATEA „CULTUL EROILOR"

Infiinţată în Septembrie 1919, sub Inalta ocrotire a M. S. Regina Maria, şi prezidată de I. P. S. S. Dr. Miron Cristea-Patriarh al României, are următoarele atribuţiuni:

1. Cercetarea şi descoperirea mormintelor de Eroi, fără deosebire de confesiune sau origină etnică.

2. Ingrijirea acestor morminte şi întreţinerea lor.

3. Infiinţarea, organizarea, înfrumuseţarea şi întreţinerea cimitirelor de onoare.

4. Comemorarea Eroilor: „Ziua Eroilor", monumente, plăci comemorative, cruci, troiţe, publicaţiuni, etc.

Infiinţarea acestei societăţi, cât şi atribuţiunile ei sunt consecinţa:

a) Prescripţiunilor tratatelor de pace impuse statelor amice şi foste beligerante, în privinţa regimului mormintelor de răsboi.

b) Inaltei datorii Naţionale, de a da o îngrijire pioasă mormintelor, cât şi de a comemorà cum se cuvine, faptele şi sacrificiile celor căzuţi pentru Ţară dealungul veacurilor, şi

c) pentru comemorarea tuturor oamenilor de seamă ai Neamului, care, prin grai, scris şi fapte, au contribuit, în toate timpurile, la înălţarea ţării noastre de astăzi şi de totdeauna.

CULTUL EROILOR
SEMNUL ADUCERII AMINTE

Pentru împlinirea prevederilor înscrise în Legea mormintelor de răsboi din România, în ce priveşte comemorarea Eroilor şi spre a se cinsti fiecare vatră care a avut un fiu căzut în răsboi, Societatea „Cultul Eroilor" a înfiinţat „Semnul Aducerii Aminte" executat în ceramică bronzată sau în bronz.

„Semnul Aducerii Aminte" va fi aşezat de părinţi, de soţii, sau de rude, pe prispe sau faţada caselor unde au trăit şi au învăţat săşi facă datoria aceşti Eroi morţi pentru Patrie.

Aşezarea se va face la o înălţime convenabilă şi la loc mai deschis pentru ca să poată fi bine văzute.

Acest model poate fi întrebuinţat şi ca ornament pentru monumente şi porţi de cimitire de Eroi, etc.

Clişeul reprezintă modelul „Semnului Aducerii Aminte" a cărui dimensiuni reale sunt 42/27 cm.

SĂ INĂLŢĂM TROIŢE

Altare vechi, biserici înegrite
De ploi, de vânt, de vifore şi jale
Stau mărturii de vremuri prea slăvite
Cu sfinţi martiri şi feţe voivodale . . .

Să ocrotească-a neamului fiinţă
Voivozii s'au luptat cu îndârjire
Şi fie-care mândră biruinţă
S'a preschimbat în sfântă mânăstire ! . .

Atâţi eroi căzut-au pentru ţară
Şi-atâţia sfinţi cinstesc iconostasul,
Ca şi străbunii ziditori de ţară
Să înălţăm troiţe la tot pasul . . . .

Să înălţăm troiţe şi altare
De-asupra glorioaselor morminte
Şi 'n rugăciunea noastră fie-care
In ori-ce zi să ne aducem aminte ! . . .

O piatră, o fântână sau o cruce,
Icoane de lumini şi suferinţă,
Să ne vorbească în taină la răscruce
De cei ce s'au jertfit pentru-o credinţă . .

In bronz măreţ şi falnic să sclipească
Cei ce-au căzut pe strămoşeşti ogoare,
Şi slava lor de-apururi să trăiască
In marmura pe veci nemuritoare !

Mircea Dem. Rădulescu

Instrucţiuni

privitoare la realizarea lucrărilor comemorative: Monumente şi Cimitire de Eroi.

1. Monumentele, edificiile, cimitirele sau ori-ce fel de construcţiuni sau lucrări, având drept scop comemorarea celor căzuţi în răsboi sau în legătură cu glorificarea eroismului românesc din toate timpurile, pot fi realizate fie de către comitetele statutare ale Societăţii „Cultul Eroilor", fie de către comitetele de iniţiativă particulare, care trebue să se constituiască în conformitate cu prescripţiile statutului Societăţii „Cultul Eroilor".

Comitetele odată constituite se vor conforma art. 58, 59, 110 şi 111 din statutul Societăţii „Cultul Eroilor" (publicate în Monitorul Oficial No. 247/930 partea I) precum şi prescripţiilor de sub capitolul IV din Legea asupra regimului mormintelor de război din România, (publicată în Monitorul Oficial No. 119/927), în caz de expropiere a terenurilor aferente lucrărilor.

2. Constituirea comitetelor de iniţiativă particulară fie pentru realizarea de Lucrări comemorative, fie pentru organizări sau reorganizări de cimitire de Eroi, trebue făcută prin încheere de proces verbal, arătând compunerea comitetului, scopul şi mijloacele pe care se contează sigur pentru realizarea scopului propus.

Un exemplar al acestui proces verbal se înaintează Soc. „Cultul Eroilor" — Comitetul Central — Bucureşti, pentru aprobare şi directive.

3. Pentru ca un comitet să poată primi donaţiuni şi să facă colectă, fie prin liste de subscripţie, fie prin chitanţiere, fie prin vânzări de cărţi poştale cărămizi, etc., este neapărat necesar să se obţină aprobarea Ministerului Sănătăţii şi Asistenţii Sociale. In acest scop, cererile se vor adresa prin Prefecturile de Judeţ respective, Societăţii „Cultul Eroilor" — Comitetul Central — care va aviza asupra mijloacelor propuse.

4. Pentru alegerea sau stabilirea proectului lucrării, este neapărat necesar a se cere avizul Societății „Cultul Eroilor" — Comitetul Central — și în ori-ce caz a-i supune spre aprobare ori-ce proect înainte de înfăptuire, cunoscând că Societatea „Cultul Eroilor" — Comitetul Central — dispune de asemenea proecte bine studiate și chiar de mijloace de înfăptuire mai rapide și mai economice.

5. Comitetele statutare cât și cele de inițiativă particulară, sunt de asemenea obligate să supună spre prealabila aprobare Societății „Cultul Eroilor" — Comitetul Central, — ori-ce proecte de convențiuni în legătură cu contractarea lucrărilor.

Contractele nu vor fi semnate de cei în drept, decât după aprobarea lor de către Comitetul Central.

6. Nici un proect de lucrare nu poate fi început, înainte de a se asigura complect sumele totale necesare pentru complecta terminare a lucrării, fiind cu desăvârșire interzis a se contracta de către comitete datorii, sau a se face comenzi fără a avea fonduri sau venituri perfect sigure pentru complecta acoperire a valorii lor.

7. Nu se poate trece la înfăptuirea proectelor nici fără a se asigura pe deplin și întreținerea lor pe viitor, în cele mai desăvârșite condițiuni, fie creind un fond cu destinația expresă pentru aceasta, fie asigurându-se obligațiunea sau garanția unei instituții de stat sau a unei instituții particulare, în măsură a lua atare obligațiuni.

8. Societatea „Cultul Eroilor" nu'ș asumă nici un fel de răspundere pentru lucrările ce nu vor fi executate cu respectarea acestor prescripțiuni și nici nu va acorda niciodată nici un fel de sprijin moral sau material, comitetelor care nu se vor conforma acestor instrucțiuni.

Societatea „CULTUL EROILOR"
Comitetul Central

Extras

din Statutul soc. „Cultul Eroilor" publicat în Mon. Oficial nr. 247/930 p. I. art. 58, 59, 110 şi 111.

Art. 58. Directivele şi măsurile generale sau speciale edictate de comitete, în legătură cu una sau mai multe din lucrările, ce formează scopul societăţii, prevăzute la art. 5, sau cari sunt un atribut al acestor comitete, conform art. precedent, sunt obligatorii pentru toate organele statutare ale societăţii, cu respectarea ordinei erarhice prevăzută la art. 2 din statutul Societăţei.

Toate comitetele particulare, aflate pe teritoriul ţării, având o existenţă indepedentă de aceia a comitetelor statutare, vor continua a se conduce şi administra potrivit organizărilor ce au, pe baza legilor şi regulamentelor sau actelor de fondaţiune, dar sunt îndatorate să aplice toate dispoziţiunile ce societatea „Cultul Eroilor" prin Comitetul Central ia în interesul ordinei şi sănătăţii publice precum şi pe baza atribuţiunilor sale ce-i conferă legea.

Toate acestea sunt supuse controlului permanent al Comitetului Central şi Direcţiunei Generale a Soc. „Cultul Eroilor" în condiţiunile stabilite prin Legea asupra regimului mormintelor de război şi statutul Societăţei.

Dispoziţiunile acestui articol se vor aplica şi tuturor comitetelor de iniţiativă particulară, ce se vor mai înfiinţa de aci înaite.

Art. 59. Este riguros interzis comitetelor să execute sau să contribue din fondurile lor la ridicarea de monumente pentru comemorarea Eroilor, înainte ca toate lucrările referitoare la amenajarea, întreţinerea şi baza cimitirelor şi mormintelor să fie asigurate în cele mai bune condiţiuni şi în nici un caz fără aprobarea prealabilă a Comitetului Central.

Acolo unde lucrările referitoare la morminte sunt spre terminare, comitetele pot destina cel mult până la 30 la sută din fondurile lor pentru ridicări de monumente, dar numai cu aprobarea Comitetului Central.

Art. 110. (nou) Privitor la înfiinţarea, funcţionarea şi dizolvarea comitetelor de iniţiativă particulară, al căror scop este, parţial sau integral, identic cu una sau mai multe din lucrările enumerate sub art. 5 din statutul Societăţei, Direcţiunea Generală a societăţii are următoarele îndatoriri şi drepturi:

a) Să cerceteze şi să constate dacă aceste comitete au fost înfiinţate şi funcţionează conform legilor în vigoare.

b) Să pretindă şi să obţină proectele lucrărilor, ce se realizează de către aceste comitete, spre a le examina, aprobându-le sau modificându-le, integral sau parţial, după care se va da şi autorizarea de a construi.

c) Să îndrumeze şi să facă toate înlesnirile posibile acestor comitete, pentru ca lucrările ce şi-au propus a realiza să fie executate în cele mai bune condiţiuni artistice şi technice cu minimum de cheltuială.

d) Să supravegheze şi să controleze pentru ca lucrările, ce se execută de către aceste comitete, să fie realizate în conformitate cu prescripţiunile statutului de faţă.

e) Să pretindă şi să obţină dela toate comitetele de iniţiativă particulară, dări de seamă şi orice relaţiuni, cu privire la activitatea acestora, fondurile strânse, întrebuinţarea lor, operile realizate, istoricul, etc.

f) Să vegheze ca dizolvarea acestor comitete să se facă în condiţiunile stabilite prin legile în vigoare.

Art. 111. (nou) Dispoziţiunile art. precedent se aplică integral şi tuturor comitetelor de iniţiativă particulară, ce se vor mai înfiinţa pe viitor, având ca scop una sau mai multe din lucrările enumerate la art. 5 din statut.

Extras
după art. 5 din Statutul Societății.

Art. 5 din Statutul Societăței. Scopul societății este determinat prin „Legea asupra regimului mormintelor de război din România“ și statutul de față după cum urmează:

a) Identificarea și ocrotirea mormintelor ostașilor — fără nici-o deosebire de religie sau origină etnică — căzuți în timpul și din cauza războiului, situate pe teritoriul român.

Sunt asimilate mormintele de război :

I. Mormintele cercetașilor, surorilor de caritate și a oricăror persoane, cari au căzut, îndeplinind un serviciu comandat, la oricare din formațiunile armatei sau puse la dispozițiunea acesteia, cât și ale acelora cari au căzut, punându-se benevol în serviciul Patriei.

II. Mormintele invalizilor de război.

III. Mormintele tuturor Românilor de pretutindeni, cari au căzut dealungul veacurilor pentru dezrobirea și înălțarea Neamului.

IV. Mormintele aparținând ostașilor supuși ai fostelor state beligerante — amice și inamice — situate pe teritoriul român, dar numai sub condițiunea reciprocității. Sunt asimilate acestor morminte cele aparținând prizonierilor și internaților civili de război, supuși ai acelor state.

b) Idetificarea și ocrotirea edificiilor sau a oricăror altfel de construcțiuni sau lucrări, cari se vor fi înfăptuit și se vor înfăptui pentru comemorarea celor căzuți sau a unor fapte în legătură cu glorificarea eroismului românesc din toate timpurile.

c) Ingrijirea înfrumusețarea și păstrarea tuturor mormintelor de războiu, situate pe teritoriul român.

Pentru o mai lesnicioasă și mai bună îngrijire și păstrare, mormintele vor fi grupate în cimitire de onoare, osuarii, mausolee, cripte, etc.

Nn intră în categoria mormintelor de război cei aflați în cavourile de familie.

Opera de îngrijire, înfrumusețare și păstrare a mormintelor de război are caracter perpetuu și se va efectua potrivit normelor, ce se vor edicta în acest scop de Comitetul Central al Societății.

d) Executarea sau contribuţia la executarea de monumente, plăci comemorative cât şi oricare alte lucrări artistice în toate localităţile din ţară şi străinătate menite a eterniza memoria celor căzuţi în luptele pentru înălţarea şi întregirea neamului cât şi a glorioaselor acte de eroism românesc, din toate timpurile, stimulându-se în special iniţiativa particulară în acest sens.

Aceste opere comemorative vor fi închinate numai colectivităţilor sau eroilor simbolici; în nici un alt caz nu vor putea fi individualizate.

e) Comemorarea „Zilei Eroilor".

Această comemorare se va face în fiecare an la ziua „Inălţărei Domnului", care este decretată ca sărbătoare naţională.

Această zi va fi sărbătorită atât în tot cuprinsul ţării cât şi în străinătate de autorităţile române, în mod cu totul demn, prin organizări de Te-Deum-uri, procesiuni şi serbări cu înalt caracter naţional, la care vor participa în mod obligatoriu, toate instituţiunile de stat şi particulare, fără nici-o deosebire de religie sau origine etnică.

Festivităţile din Ţară se vor desfăşura potrivit unui program aprobat de Consiliul de Minişti, după propunerea unei comisiuni formată din reprezentanţi ai Ministerelor de Război, Interne, Instrucţiune Publică, Culte şi Arte, ai Comandamentului Corpului de Jandarmi şi Soc. „Cultul Eroilor".

Pentru întocmirea programului serbării „Zilei Eroilor" în Capitală, comisiunea se va complecta cu Primarul Capitalei şi Prefectul Poliţiei Capitalei.

f) Construirea în Capitala Ţării a unui edificiu comemorativ al războiului de întregire naţională, cuprinzând un cenotaf, deasupra căruia va fi depusă „Cartea de Aur", în care se vor înscrie numele tuturor celor căzuţi pentru Neam şi Rege din întreagă Ţară.

g) Intocmirea şi aşezarea în fiecare comună a unei „Cărţi de Aur" în care vor înscrie:

I. Numele ostuşilor căzuţi în campania 1916—1919 cari s'au născut s'au au locuit în aceea comună.

II. Numele tuturor cetăţenilor cari au căzut din cauza violenţelor comise de inamic, ei fiind în exerciţiul funcţiunilor lor sau făcându-şi datoria de cetăţeni către ţară.

III. Numele tuturor ostaşilor de naţionalitate română din teritoriile alipite, căzuţi sub steag străin în interesul Naţiunei Române.

IV. Numele ostaşilor căzuţi în lupte sau în urma rănilor căpătate şi morţi pe teritoriul comunei respective, după acte întărite de Marele Stat Major al Armatei.

Această „Carte de Aur“ se va întocmi potrivit normelor, ce se vor stabili de Comitetul Central în acest scop, şi se va păstra la loc de onoare la primăria comunei, fiind la dispoziţia locuitorilor.

Pentru Românii căzuţi în străinătate „Cartea de Aur“ va fi depusă la legaţiunile române respective.

Lucrările se vor efectua cu concursul moral şi material al comunelor.

h) Propagarea cultului eroismului românesc, din toate timpurile şi sub orice formă, în masele poporului prin diferite publicaţiuni, tablouri, insigne, conferinţe, etc pentru întărirea şi dezvoltarea simţămintelor naţionale.

l) Indrumarea, controlul şi supravegherea înfiinţării, funcţionării şi dizolvării comitetelor de iniţiativă particulară, care îşi propun a realiza una sau mai multe din lucrările, arătate la aliniatele precedente, sau oricare alte lucrări în legătură cu „Cultul Eroilăr“.

j) Intemeierea şi organizarea de întreprinderi sau exploatări în nemijlocită legătură cu realizarea scopului societăţii, aşa cum este determinat prin statutul de faţă, şi cu strângerea de fonduri.

Extras

din Legea asupra regimului mormintelor de război din România publicată în Monitorul Oficial nr. 119 din 2 Iunie 1927.

Capitolul IV

Exproprierea terenurilor necesare mormintelor de război, precum și pentru lucrările comemorative.

Art. 13. Pe temeiul art. 17 din Constituție, se declară expropriate pentru interes obștesc, la dispoziția Ministerului de Război, toate terenurile pe cari se găsesc morminte de război—naționale sau străine—fie în mod izolat, fie grupate în cimitire, cât și orice semne comemorative (monumente, cripte, troițe, cruci, etc.) în legătură cu războiul, fără deosebire de naționalitatea căreia îi sunt închinate.

Acele depe câmpurile istorice Mărăști și Mărășești vor rămâne la dispoziția societăților respective, până la terminarea lucrărilor prevăzute în statutele lor, sau până la încetarea activității lor, când ele vor fi predate Ministerului de Război.

Art. 14. Se declară asemenea expropriate și în condițiunile articolului precedent, toate terenurile ce se vor mai găsi trebuincioase pentru :

a) Crearea de câmpuri istorice, cimitire de onoare sau estinderea celor în ființă, construcția de osuarii, mausolee, capele sau biserici cu cripte pentru Eroi, etc. ;

b) Lucrările comemorative enumerate la capitolul II al legii. (*)

Art. 15. Suprafețele terenurilor expropriate se vor calcula astfel :

a) Pentru cimitirele de onoare se va socoti câte 4 m. p. de fiecare mormânt, deosebit până la întreitul acestei suprafețe teren necesar înfrumusețării ;

b) Pentru osuarii, mausolee, capele, biserici cu cripte și lucrări comemorative, suprafețele se vor determina în raport cu scopul lucrării și trebuințele technice și estetice.

* **CAPITOLUL II din Lege**

Ingrijirea, înfrumusețarea și păstrarea mormintelor de răsboi.

Art. 5. — Toate mormintele de răsboi situate pe teritoriul român vor fi îngrijite, înfrumusețate și păstrate cu toată pietatea demnă de jertfa celor căzuți.

Pentru o mai lesnicioasă și mai bună îngrijire și păsfrare, mormintele vor fi grupate în cimitire de onoare, osuarii, mausolee, cripte, etc.

In toate cazurile de mai sus se vor mai socoti și expropria și terenurile trebuincioase pentru drumurile de acces la căile de comunicație publică.

Art. 16. Terenurile supuse exproprierii în baza legii de față se vor alege și însemna la fața pământului de comisiunile instituite în acest scop potrivit celor prescrise la articolul următor, la cererea și după propunerile Societății „Cultul Eroilor", Comitetul Central.

Art. 17. Pentru efectuarea operațiunilor de expropriere se institue în fiecare Județ, câte o comisiune compusă din:

a) Prefectul Județului sau un reprezetant al său;

b) Un delegat al Ministerului de Război;

c) Un delegat al Ministerului de Domenii;

d) Un delegat al Soc. „Cultul Eroilor", Comitetul Central;

e) Inginerul Județului;

Pentru comunele urbane comisiunea se va complecta cu primarul.

Comisiunile vor lucra sub președinția prefectului, iar în lipsa acestuia sub aceea a delegatului Ministerului de Război. Lucrările și deciziunile luate se vor cosemna într'un proces verbal.

Hotărîrile se iau cu majoritate de voturi; în caz de paritate, votul președintelui decide.

Art. 18. Comisiunea de expropriere se va întruni convocată fiind de către Comitetul Central al Soc. „Cultul Eroilor", ori de câte ori trebuința va cere.

Proprietarul terenului supus exproprierii va fi de asemenea invitat prin mijlocirea portăreilor, notificându-ise data, ora și locul întrunirii comisiunii, precum și suprafața ce se propune a fi expropriată, pentru a-și face apărările sale.

Această notificare se va face de către societatea „Cultul Eroilor", Comitetul Central.

Art. 19. In ziua întrunirii comisiunii, delegatul Soc. „Cultul Eroilor" va înfățișa în mod amănunțit lucrările pentru cari se cere exproprierea, după care se va asculta proprietarul terenului în susținerile sale, de va fi față.

In caz de nevoe se va putea acorda o singură amânare care nu va fi mai mare ca 15 zile.

Odată desbaterile închise, comisiunea va proceda la determinarea suprafeţei şi alegerea terenului.

Deciziunile comisiunii sunt definitive şi executorii, ele nefiind susceptibile la nici-o altă cale de atac decât aceea a recursului la Inalta Curte de casaţie şi Justiţie pentru violare de lege în termen de 30 zile dela data comunicării procesului verbal de expropriere.

Art. 20. Procesele verbale rămase definitive vor fi transcrise în registru de mutaţiuni şi proprietăţi al Tribunalului Judeţului respectiv şi în cărţile funduare acolo unde există.

Dela data transcrierii, terenurile expropriate trec în proprietatea Ministerului de Războí.

Art. 21. Preţuirea terenurilor rurale expropriate se va face în prima instanţă de comisiunea de expropriere instituită prin art. 17.

Hotărârile comisiunilor în ceiace priveşte preţuirea sunt susceptibile de apel înaintea Curţii de apel respective, în termen de 15 zile dela data comunicării procesului verbal prin care se fixează preţul.

Hotărârile Curţilor de apel pot fi atacate cu recurs la Inalta Curte de casaţie în termen de o lună dela data comunicării.

Art. 22. In ceiace priveşte preţuirea terenurilor urbane expropriate pe temeiul legii de faţă, aceasta se va face potrivit legii pentru exproprierea bunurilor urbane.

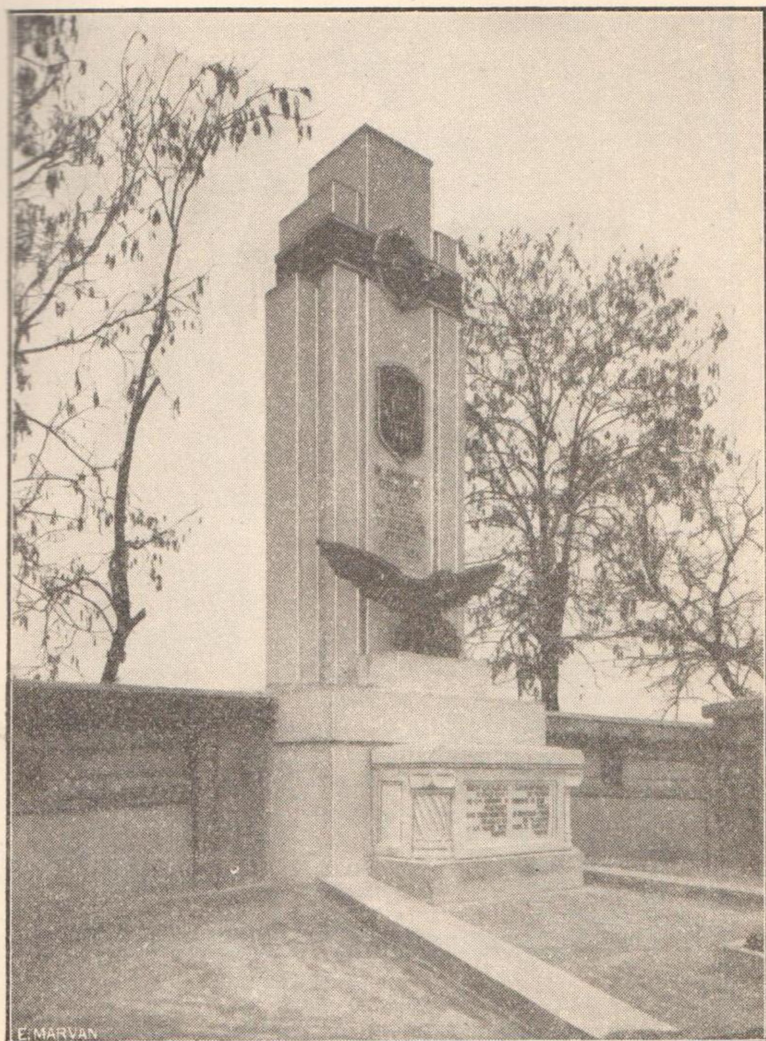
Art 23. Plata terenurilor expropriate se va face în numerar de către Ministerul de Războí imediat şi pe temeiul deciziunilor de expropriere şi preţuire, rămase definitive, la cererea părţii interesate, cu scutire de orice plată de timbru şi înregistrare.

Statul, Judeţele şi comunele sunt obligate să cedeze terenurile lor în mod gratuit.

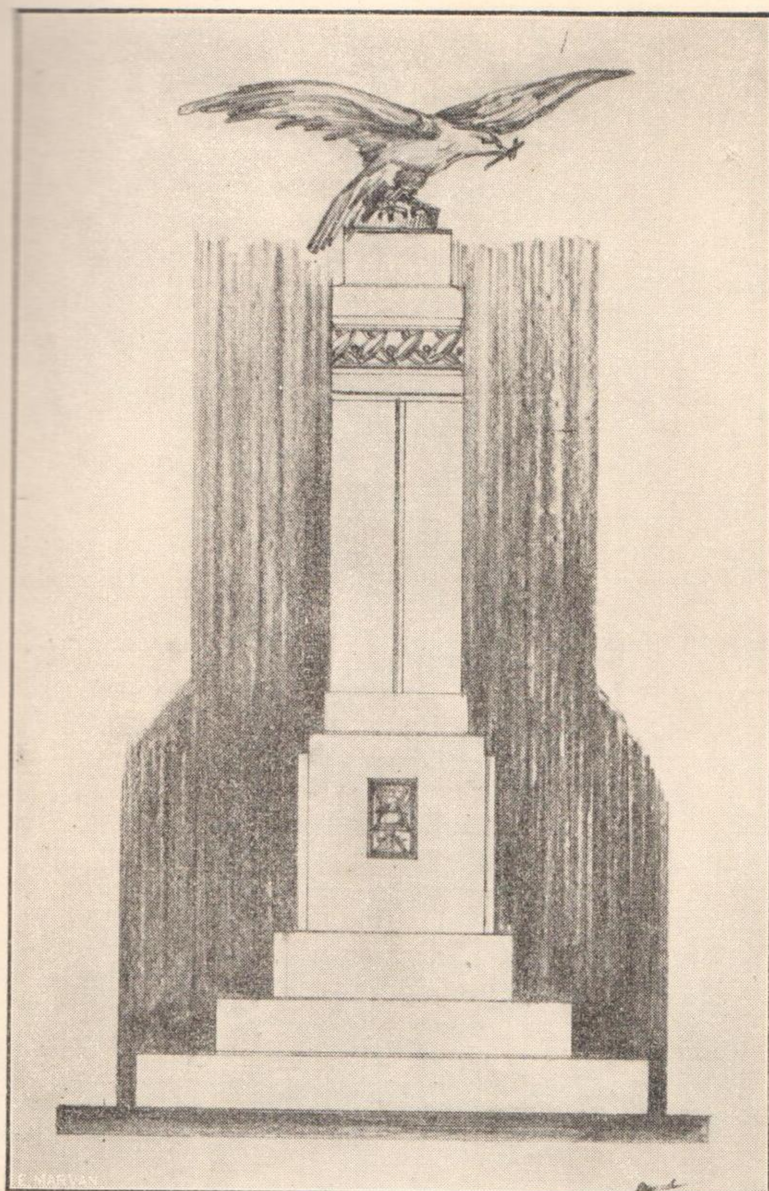
Monumente comemorative pentru Eroi.

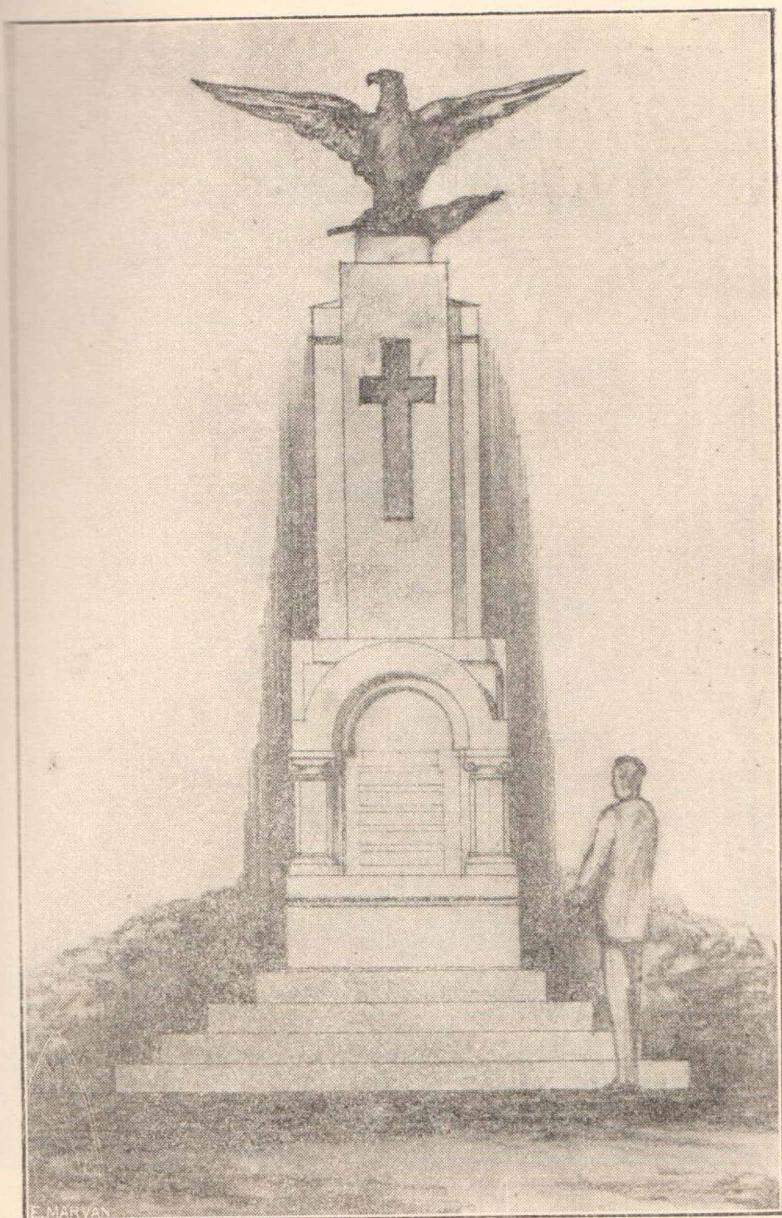

F. MARVAN

E. MARVAN

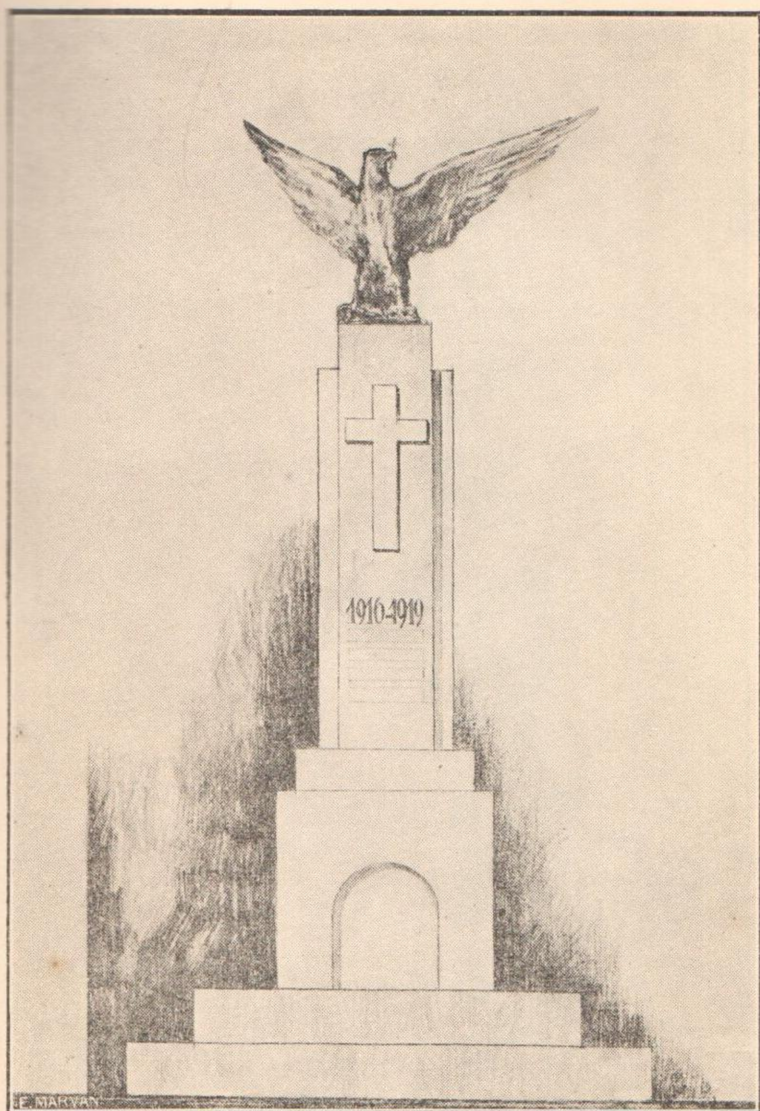

E. MARVAN

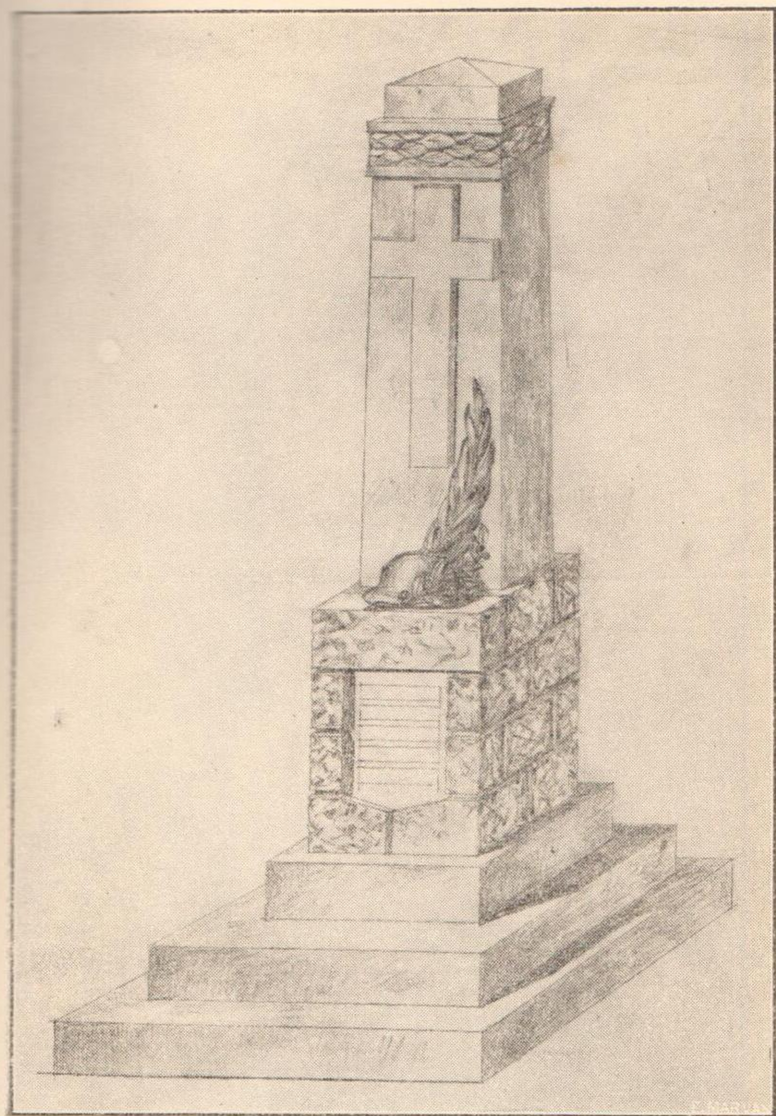

MARVAN

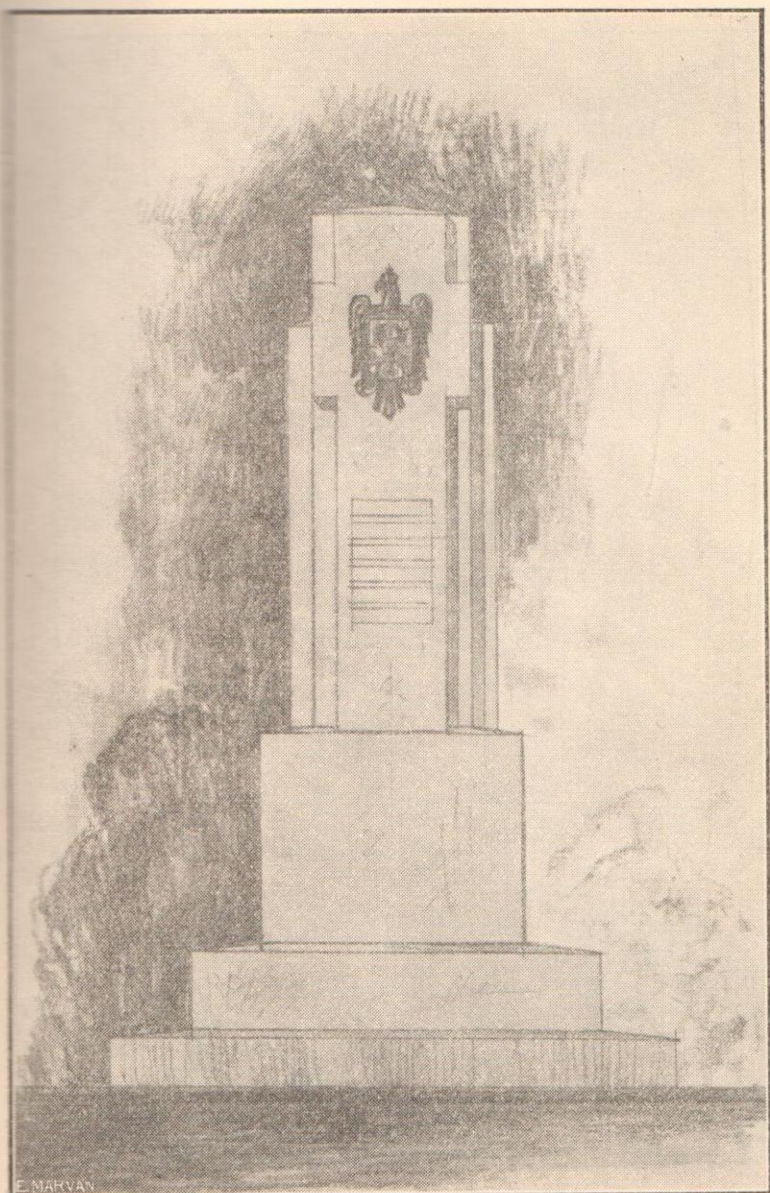

E. MARVAN

INRI
EROILOR
DIN
1914–1919.
E. MARVAN

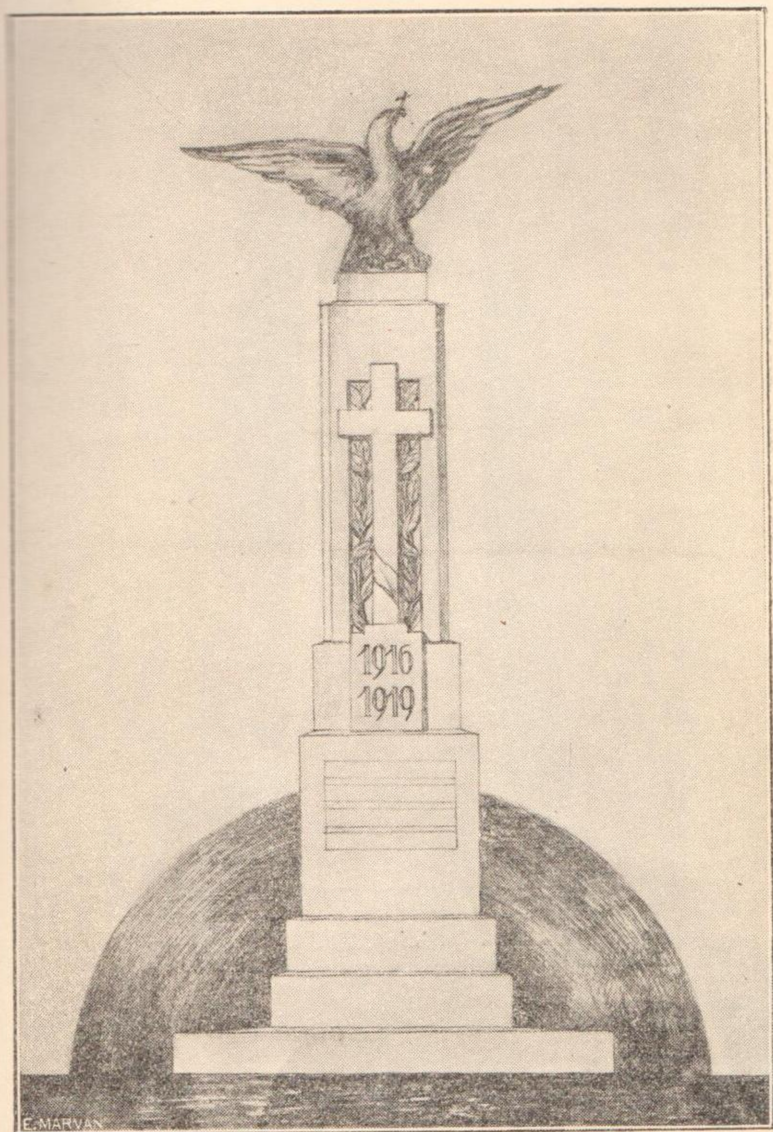

1910-1919
E. MARVAN

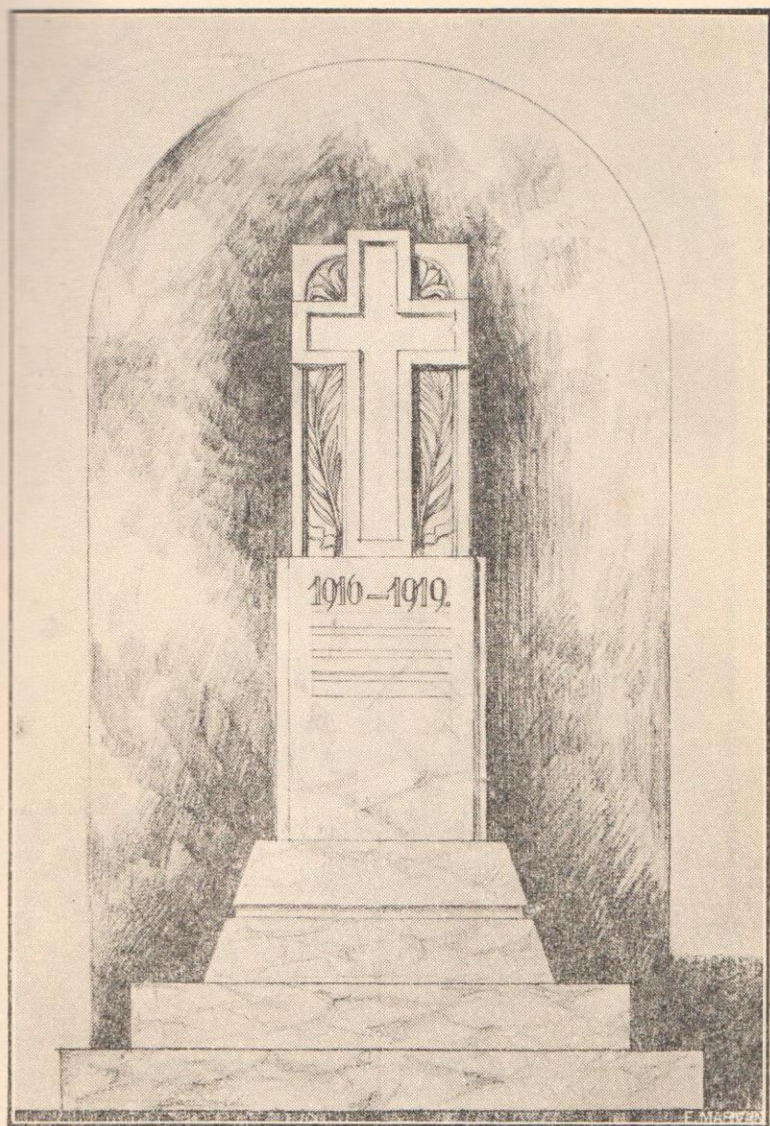

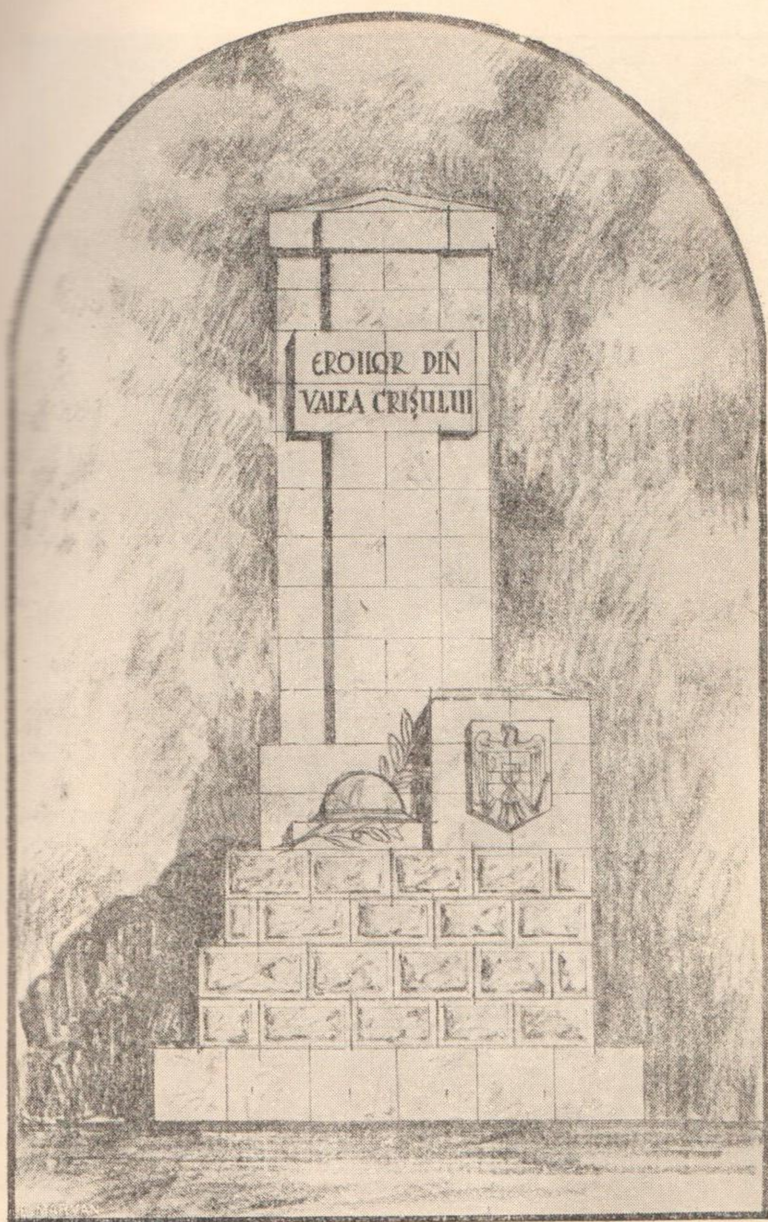

E. MARVAN

E. MARVA

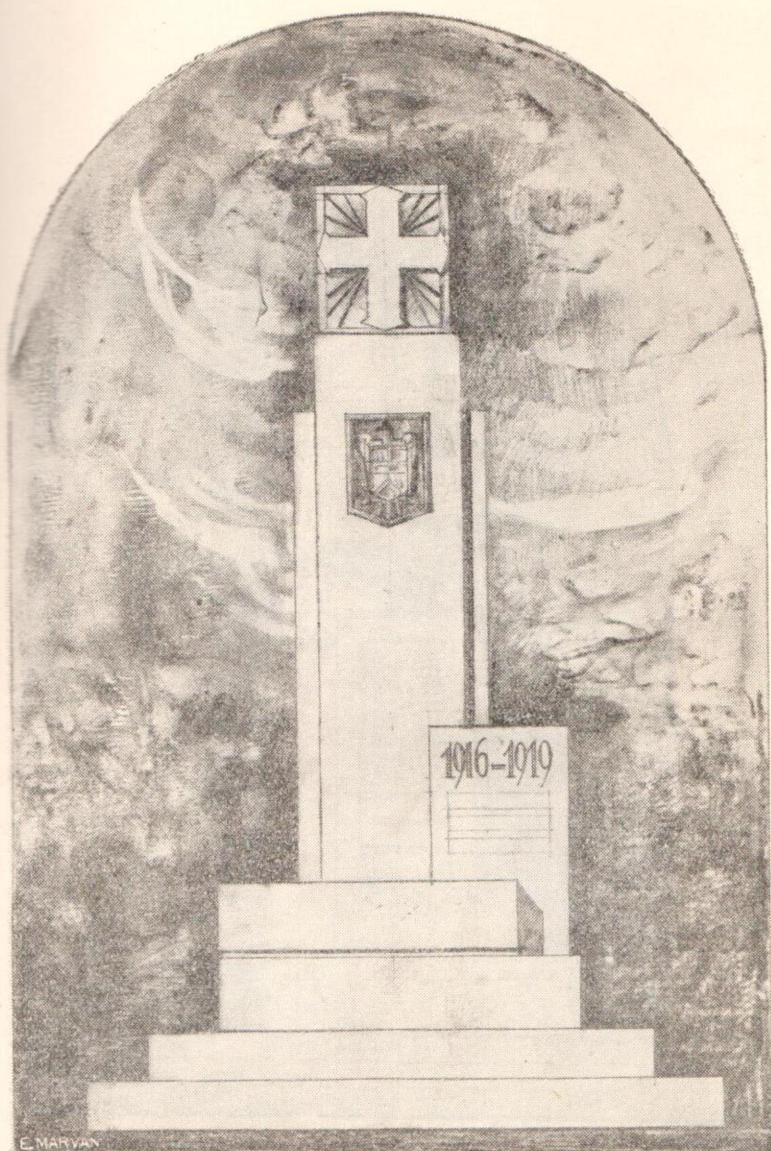

INRI
EROILOR
DIN
1916–1919.
E. MARVAN

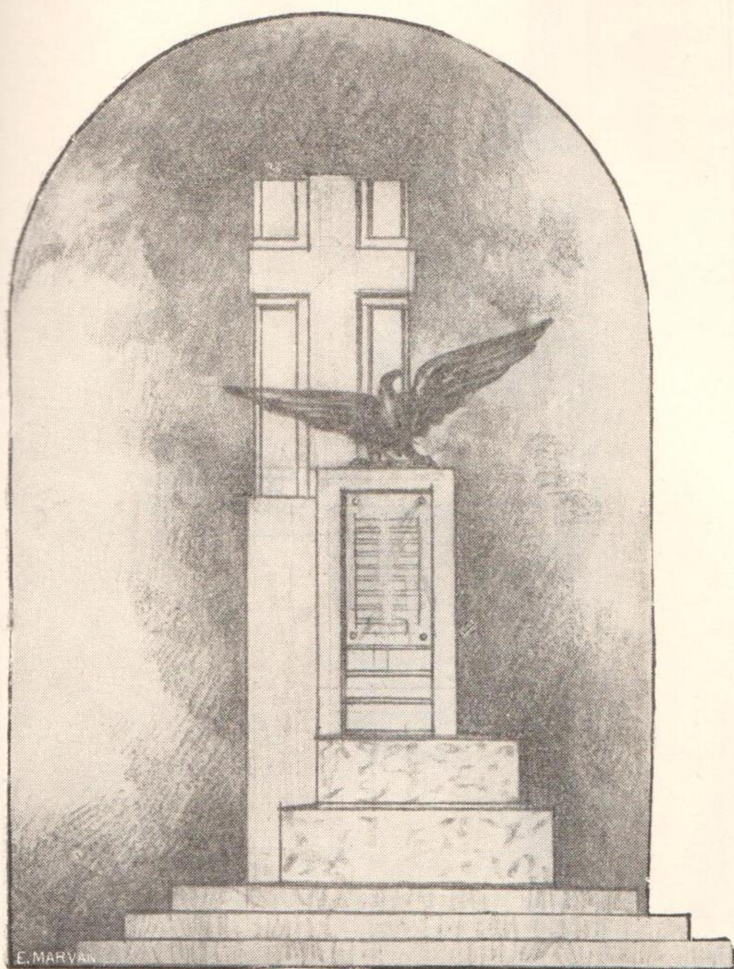

1916
1919
E. MARVAN

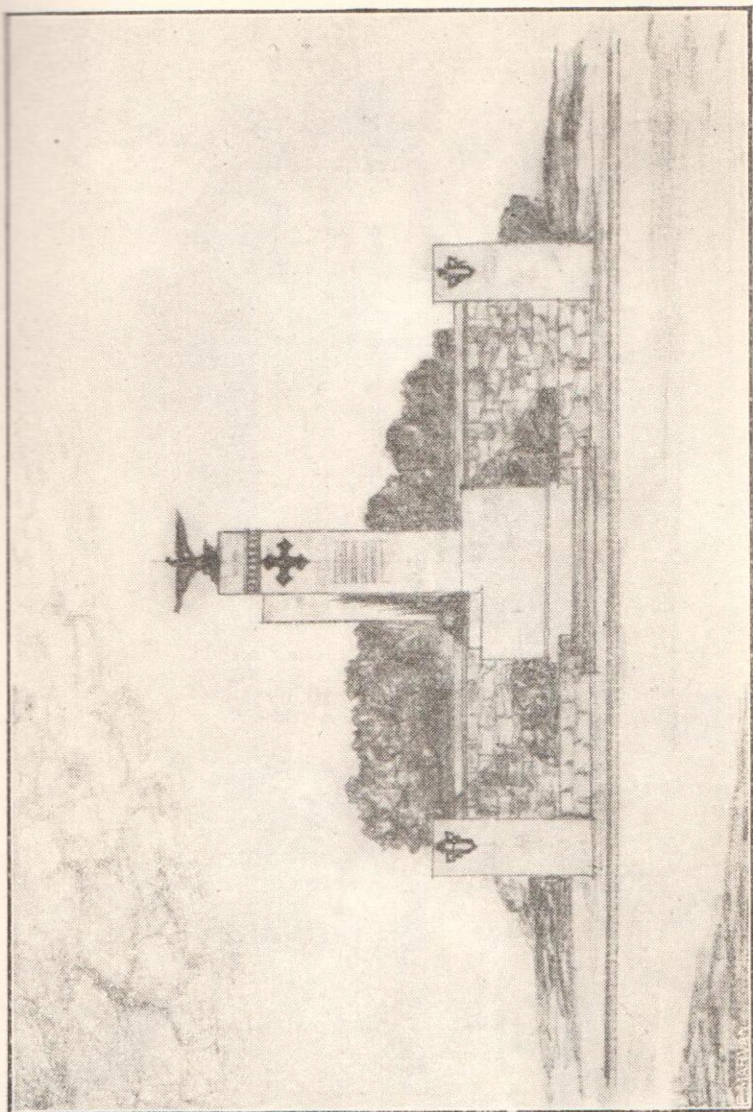

1916–1919.
E. MARIVAN

EROILOR DIN
VALEA CRIȘULUI

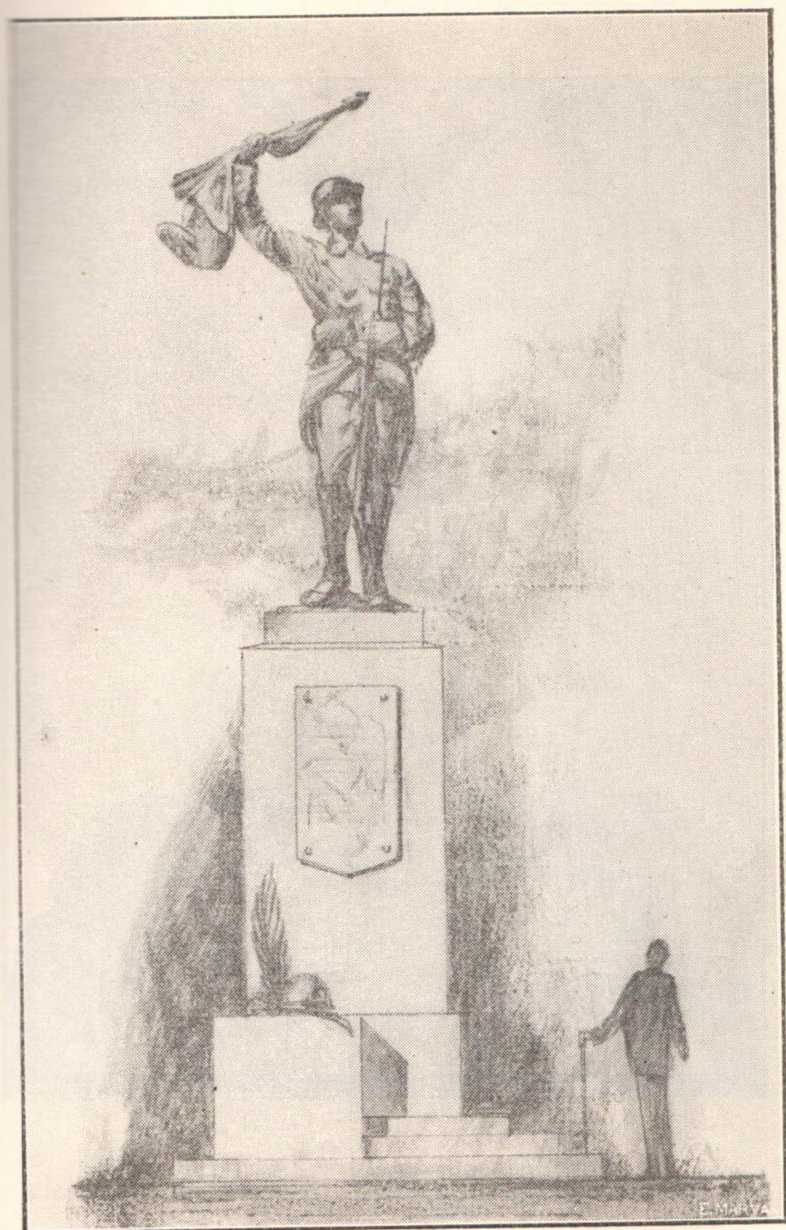

NI
1916
1919
CA
CINSTIRE
SI VES-
NICA
POME-
NIRE
EROILOR
E. MARVAN

1916–1919
E. MARVAN

E. MARVAN

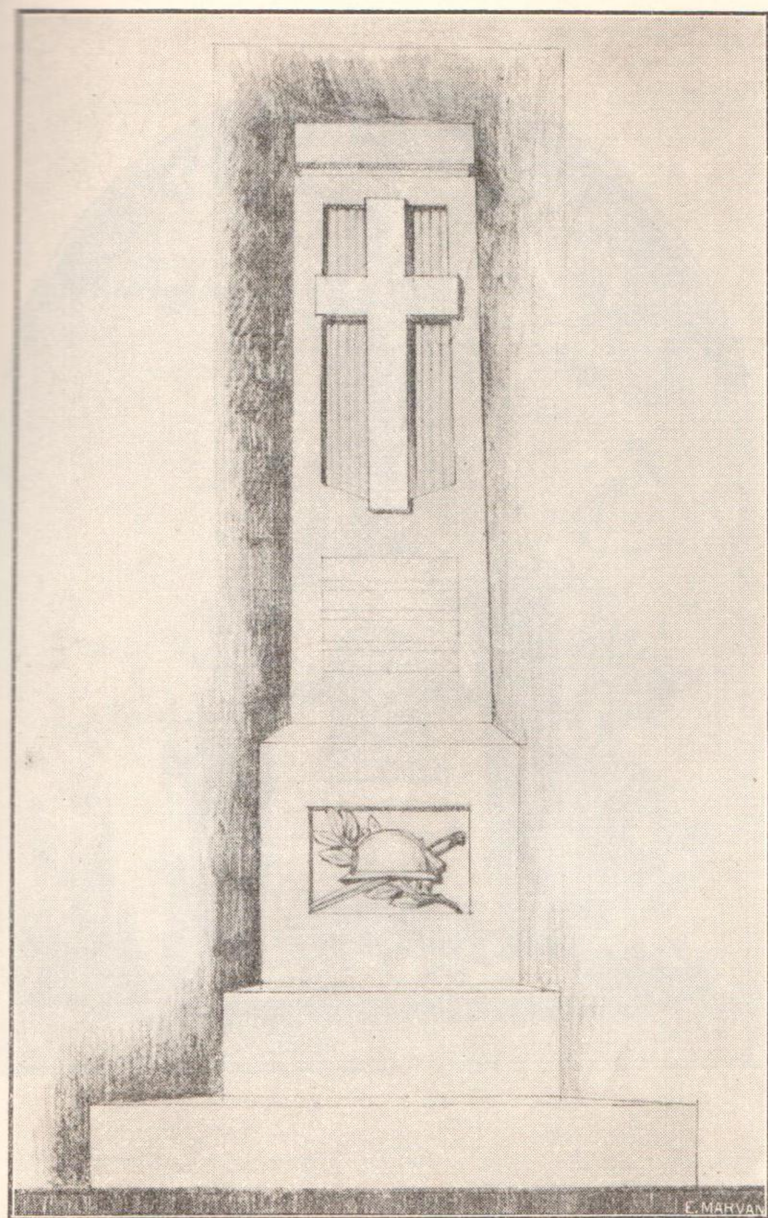

1916-1919.
E. MARVAN

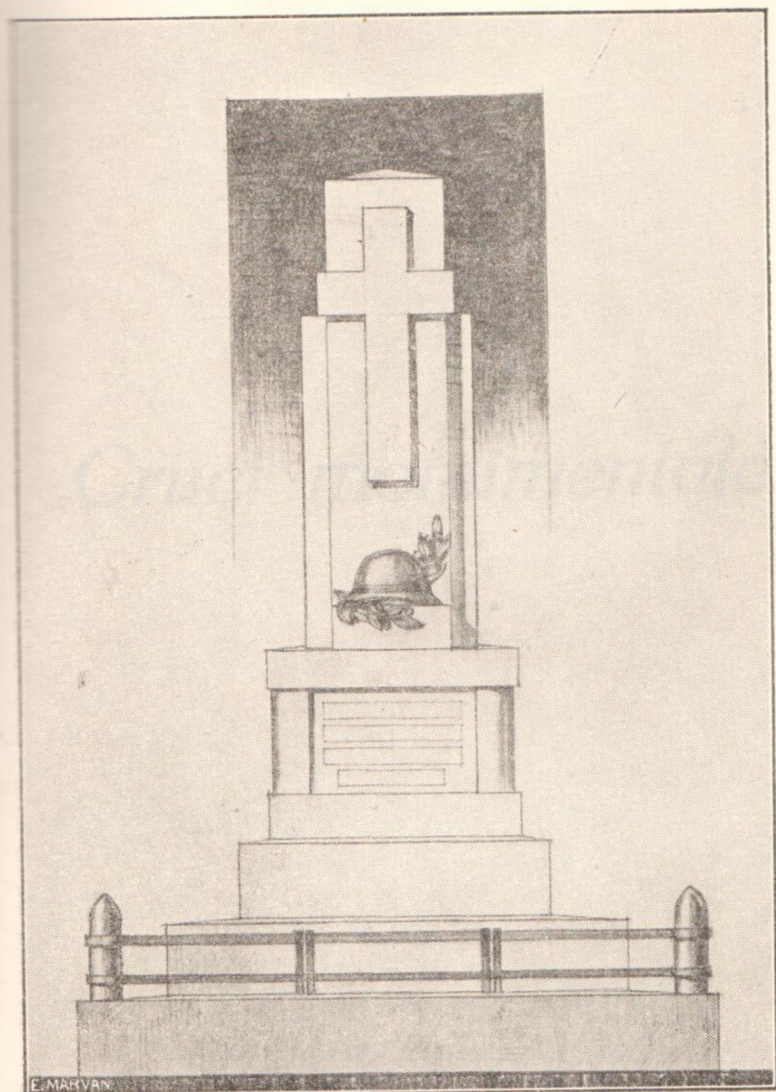

E. MARVAN

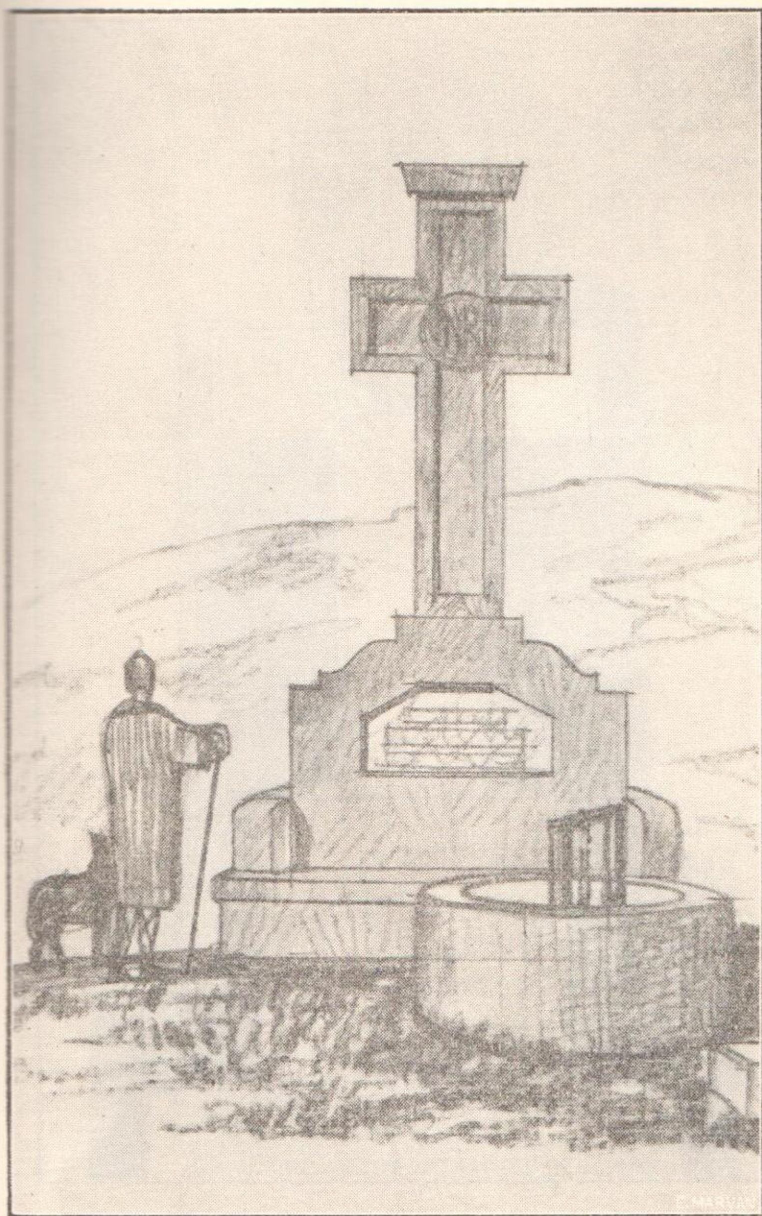

EROILOR
NOSTRI
1916
1919

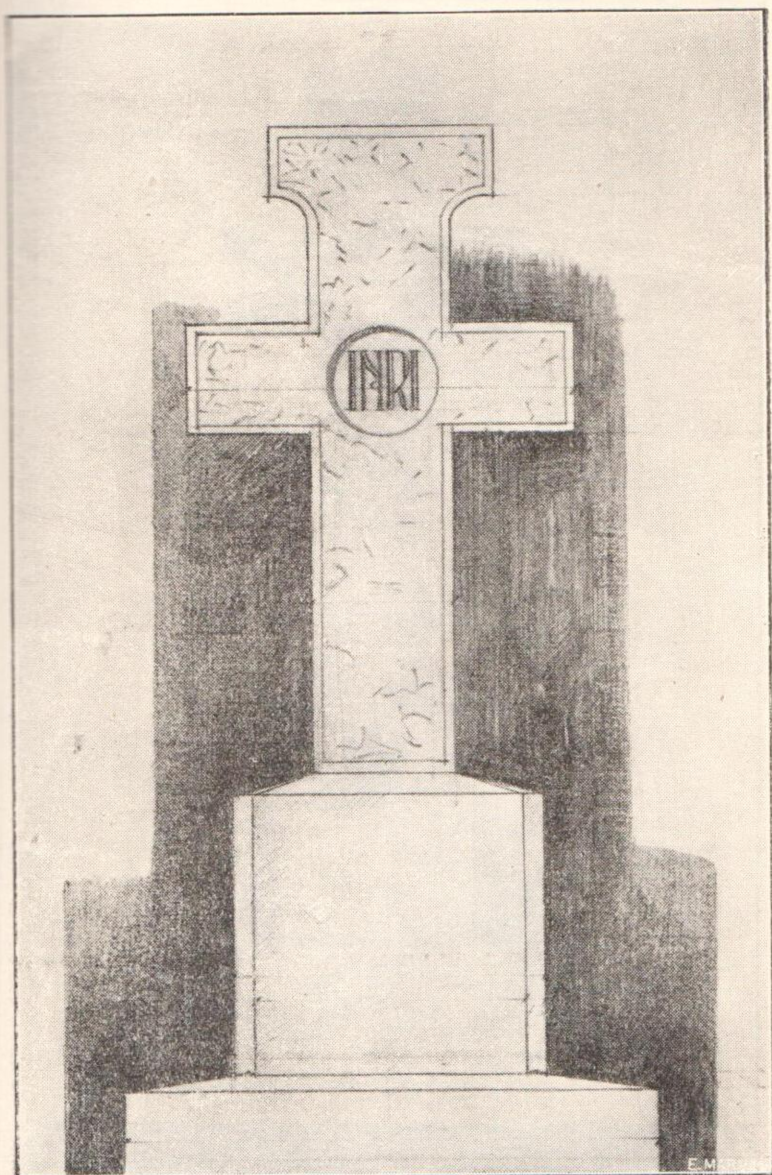

E. MARVAN

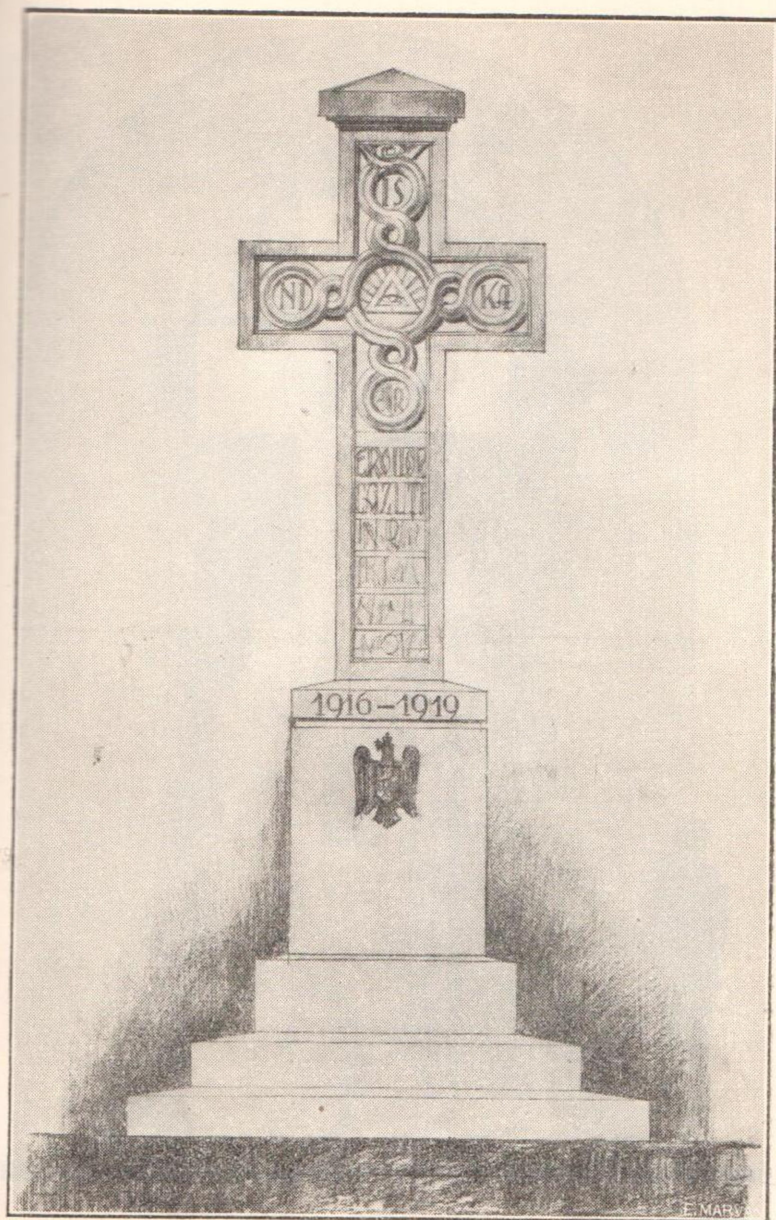

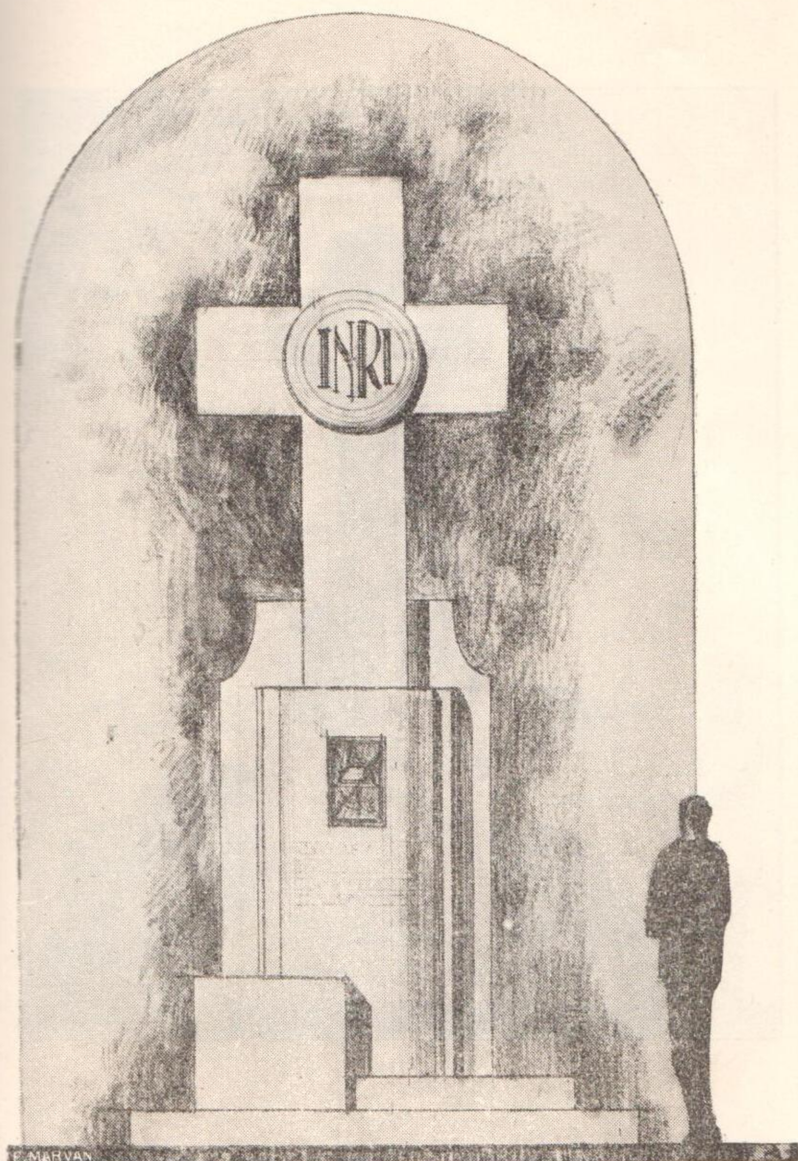

E. MARVAN

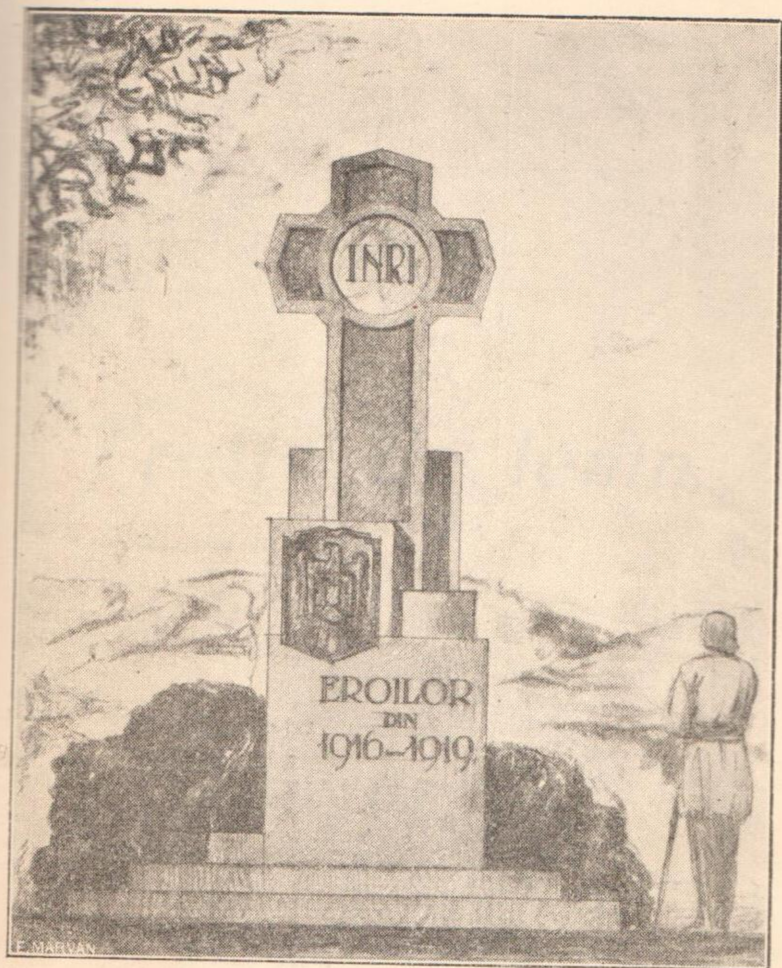
Cruci monumentale.

INRI

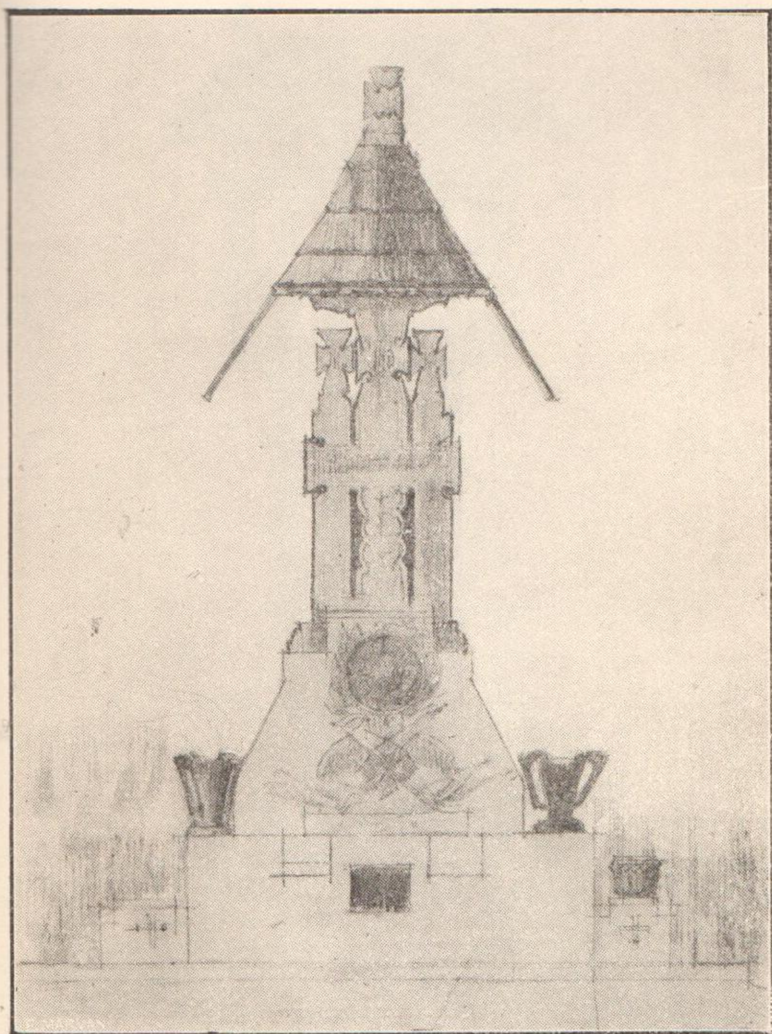

1916–1919

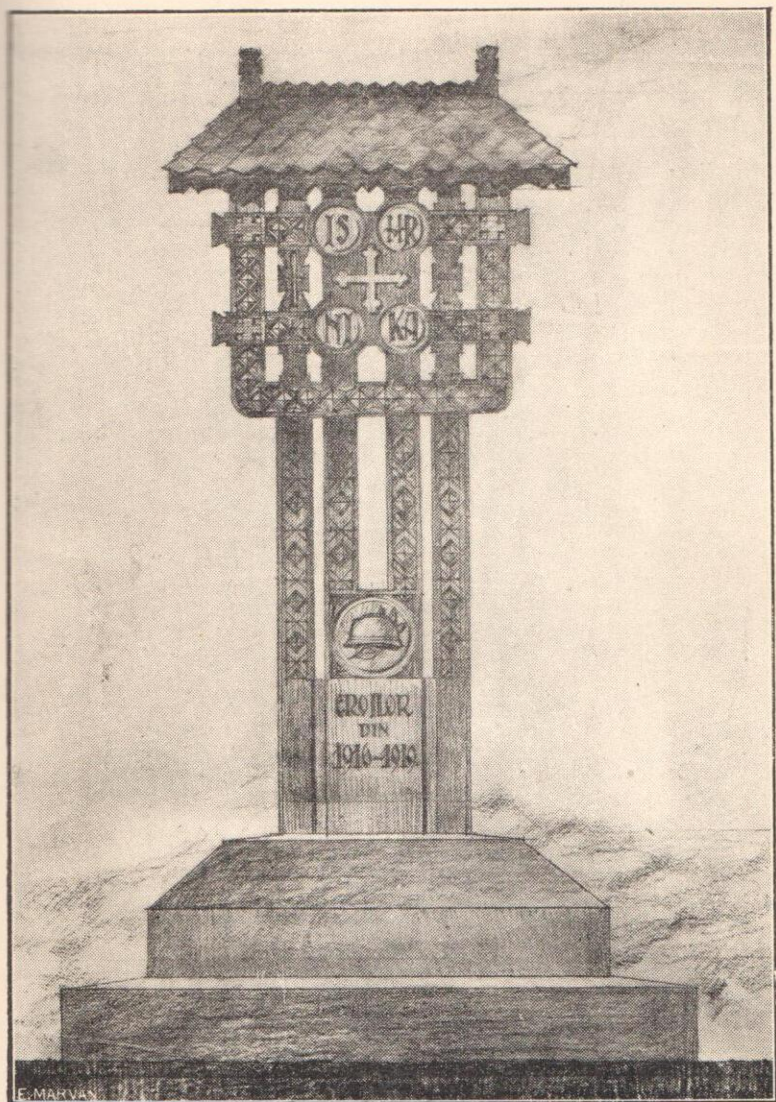

INRI
E. MARVAN

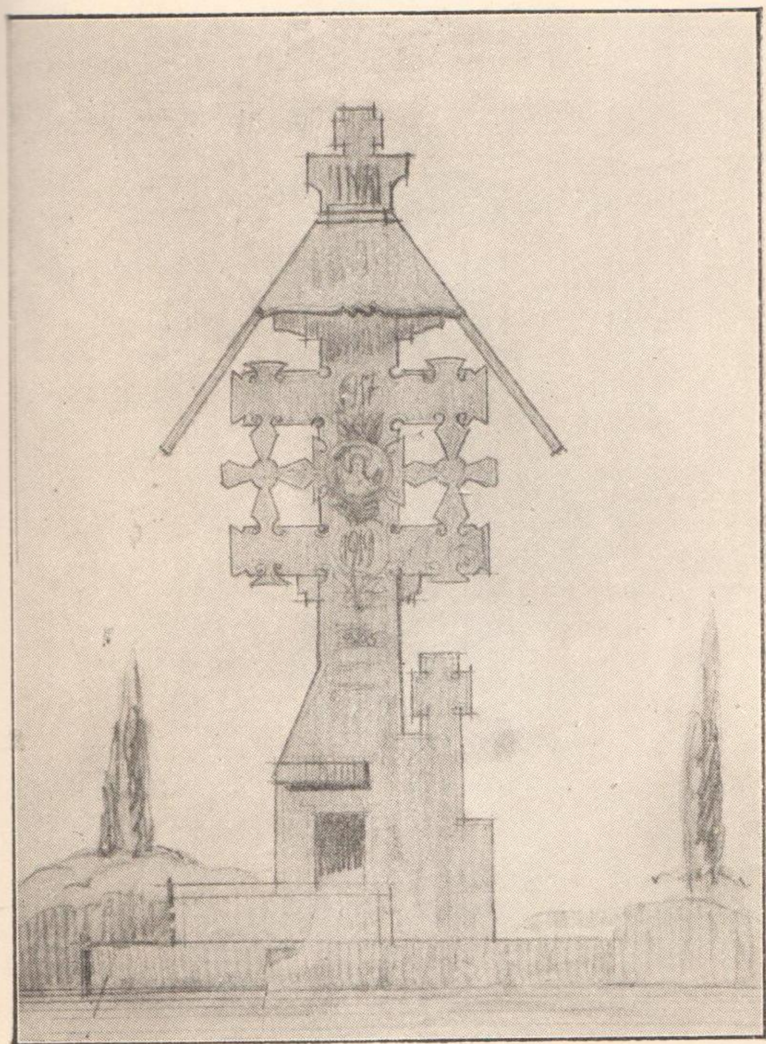

INRI
EROILOR
DIN
1916–1919
E. MARVAN

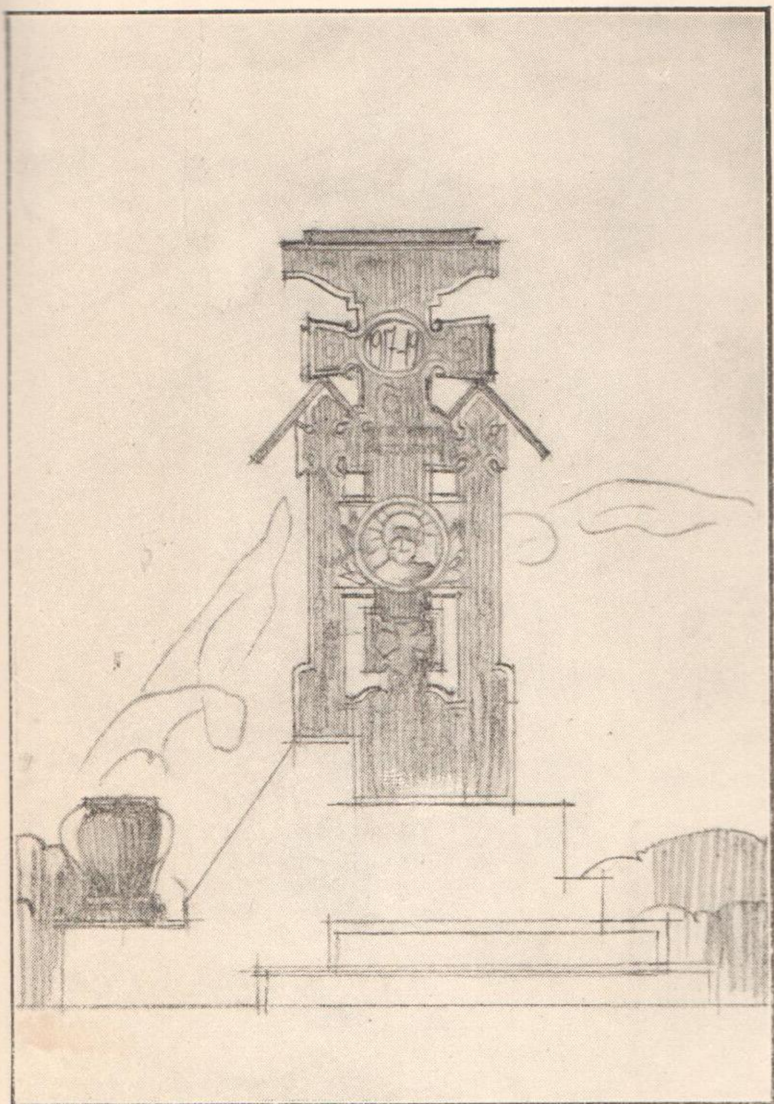
Troițe de lemn.

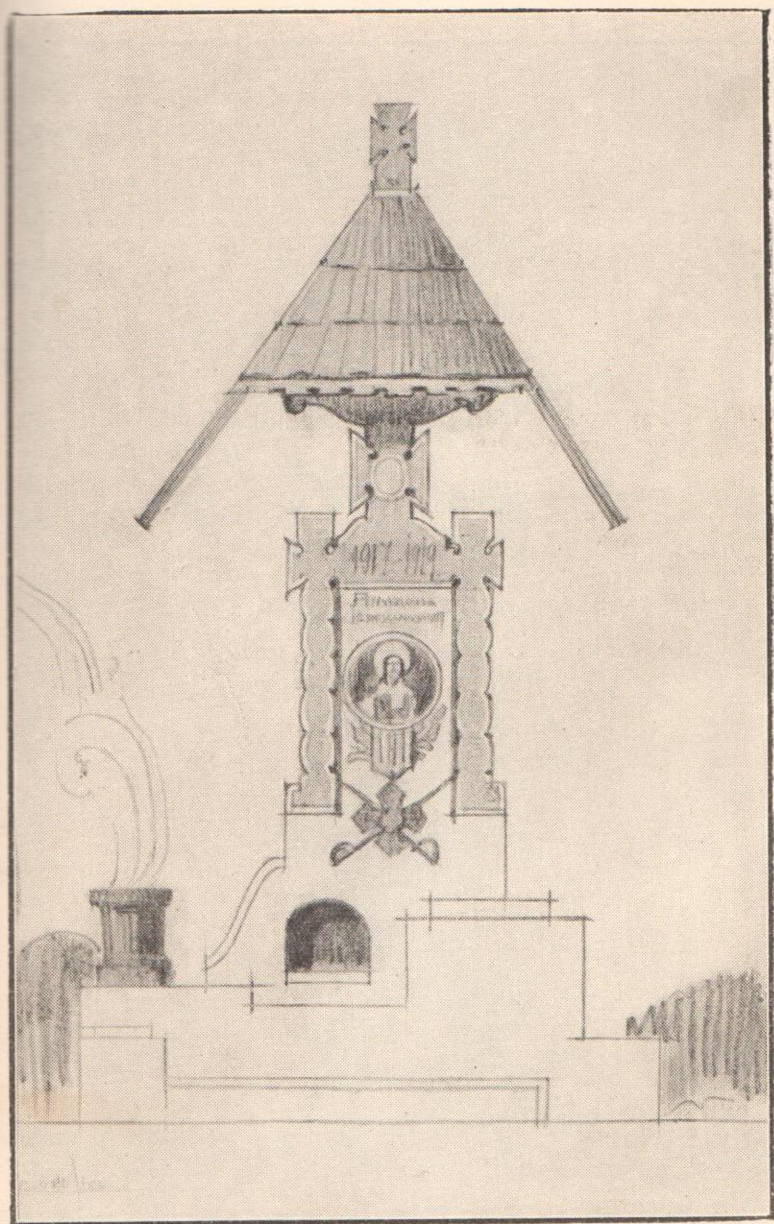

1934

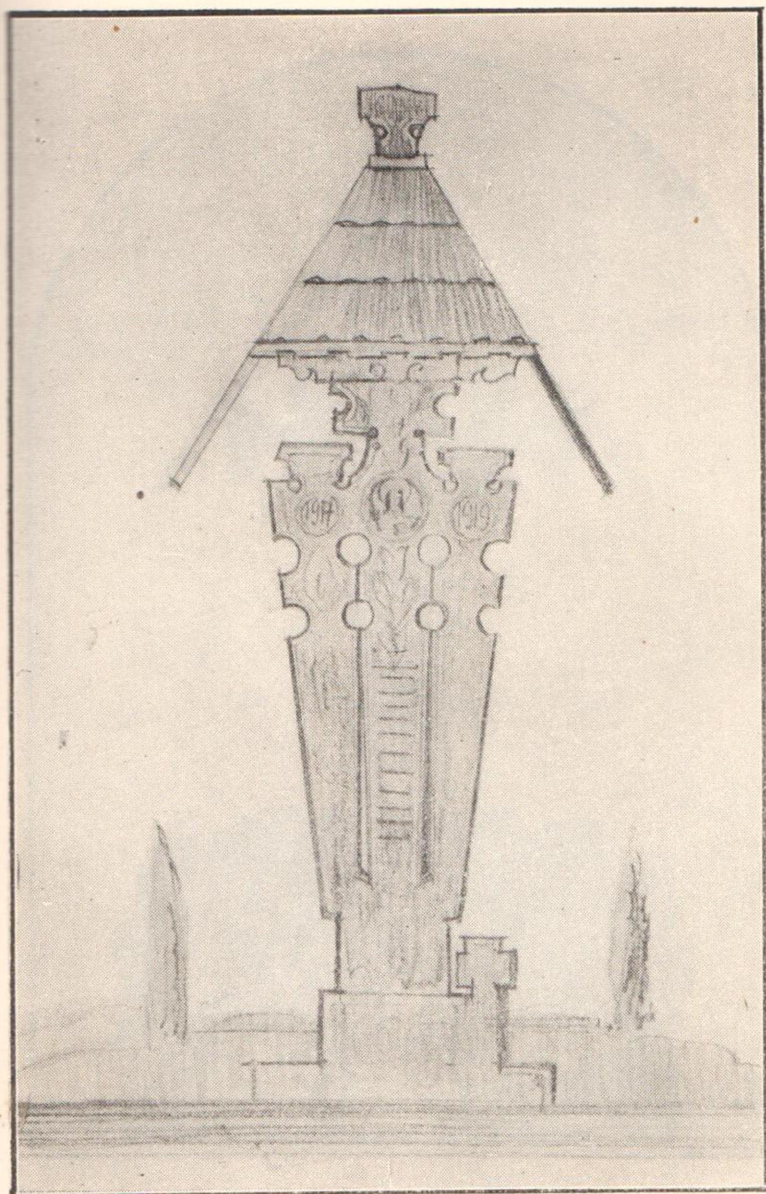

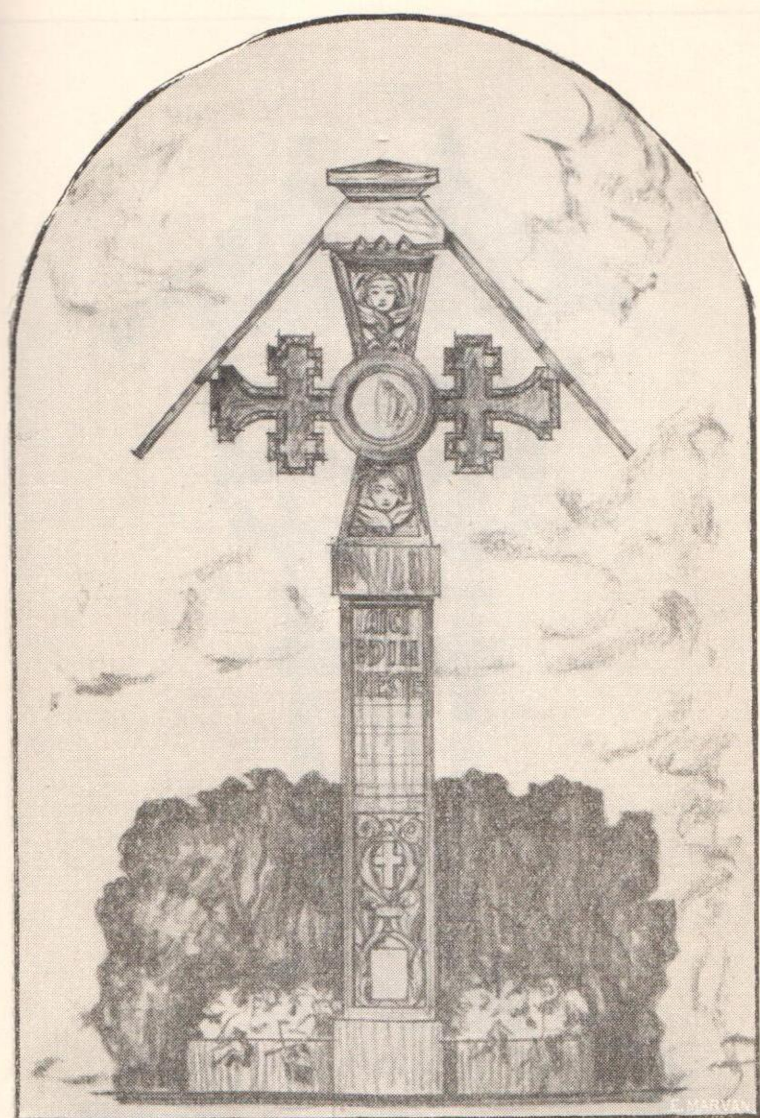

IS HR
NI KA
EROILOR
DIN
1916–1919
E. MARVAN

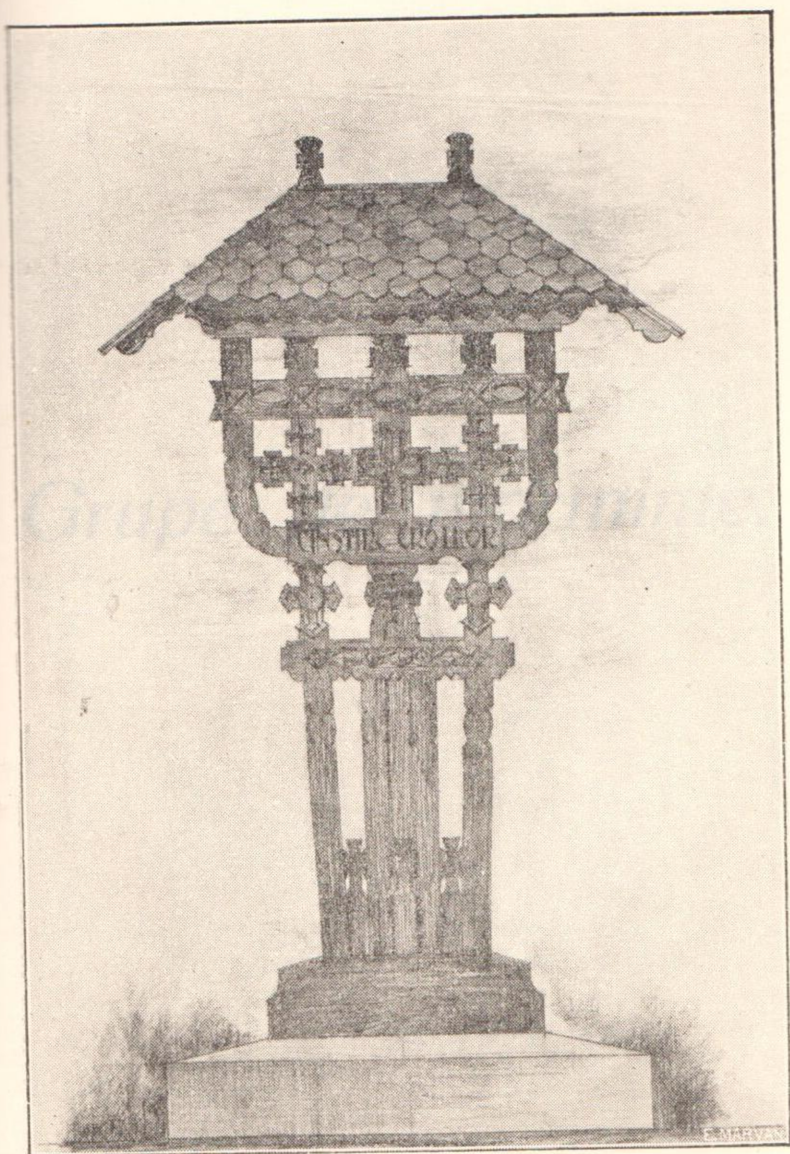

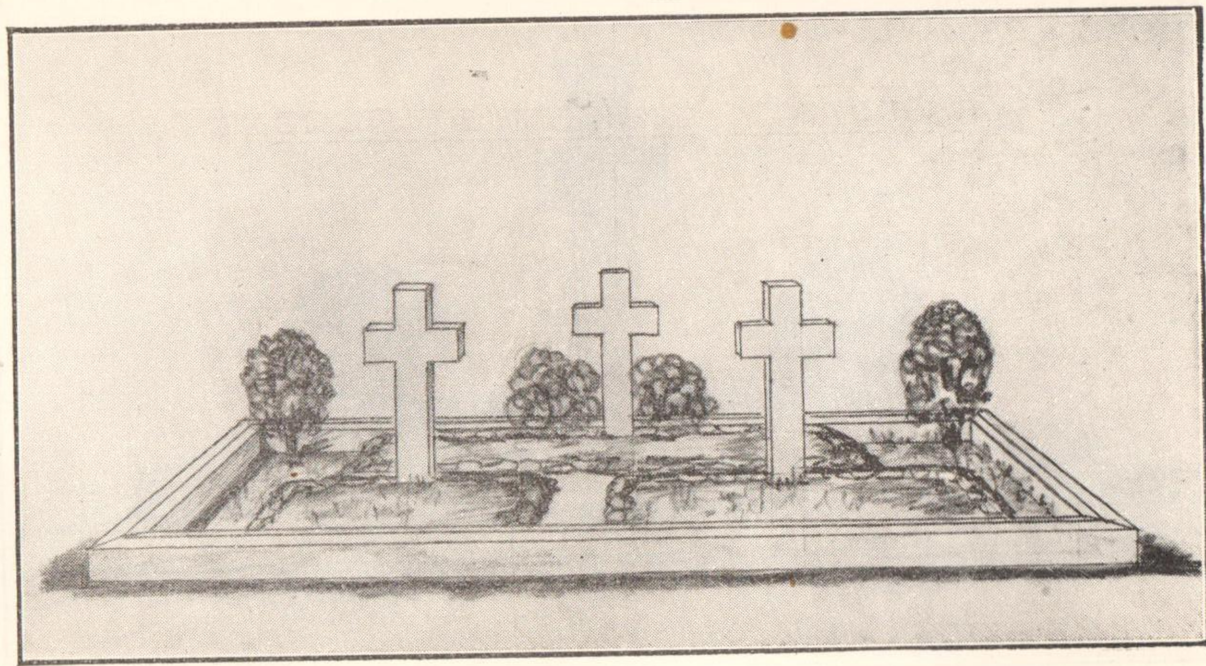

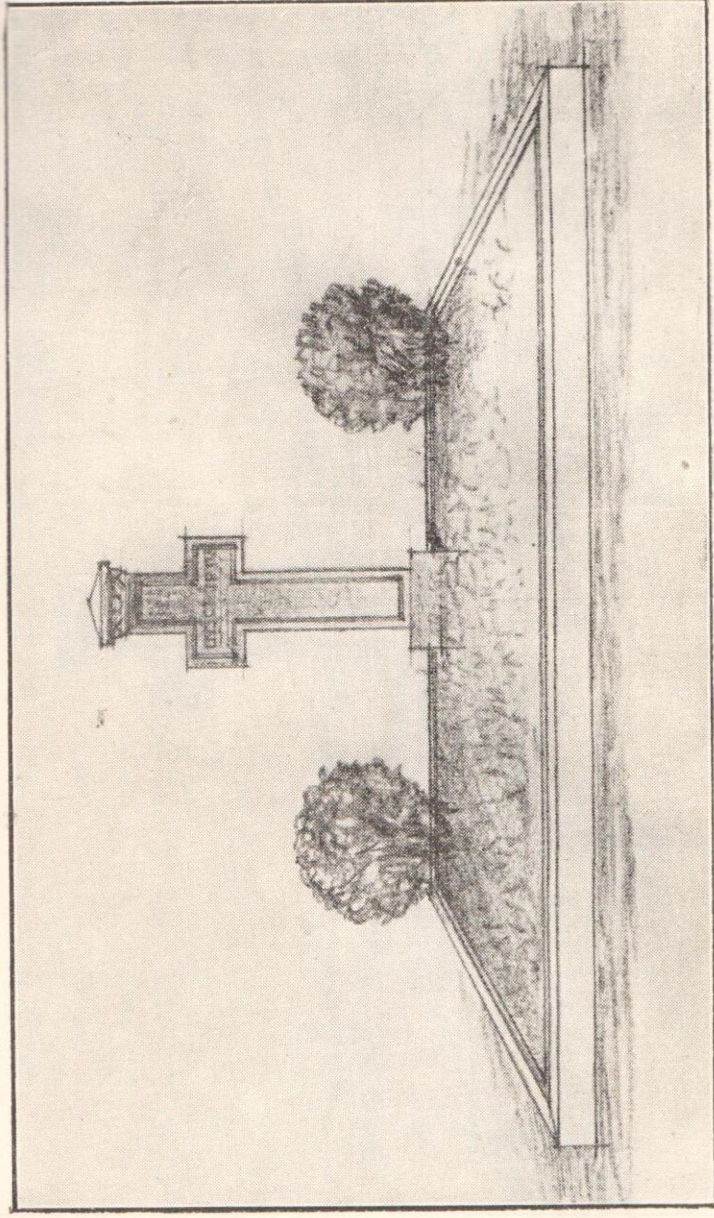

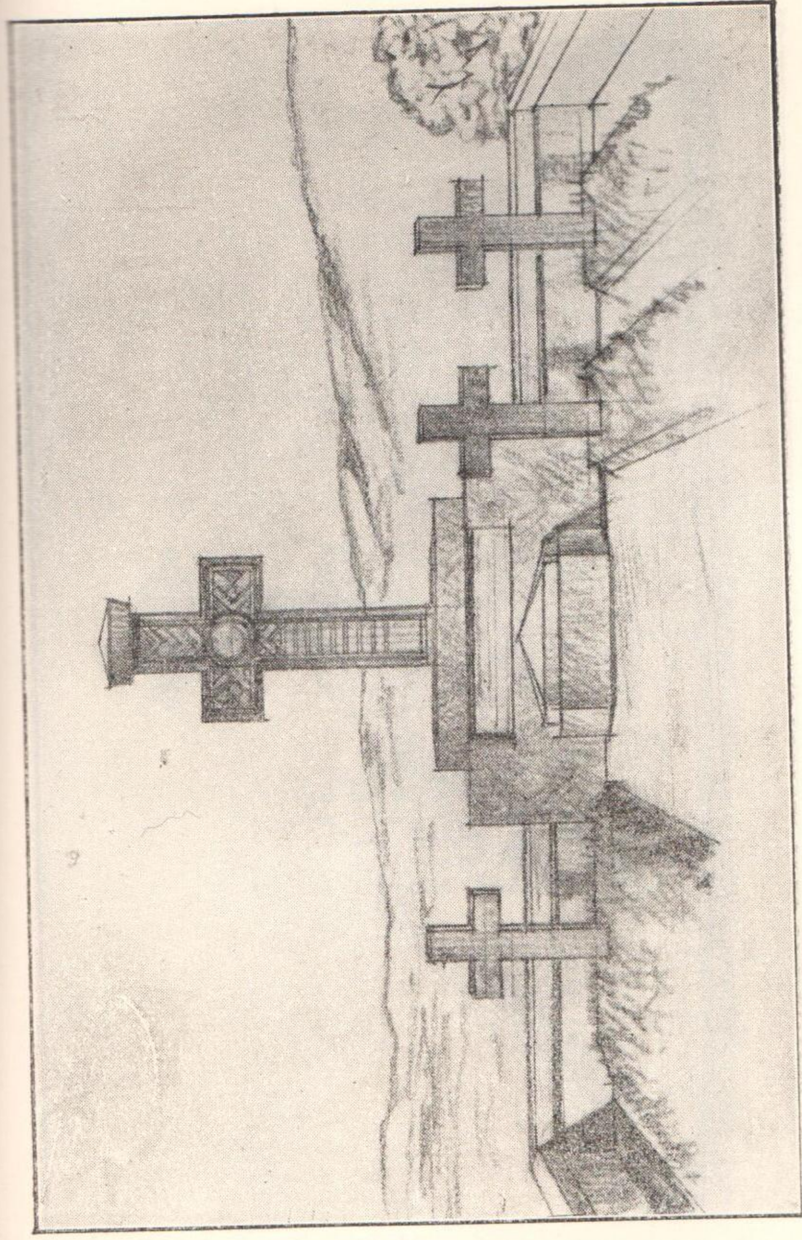

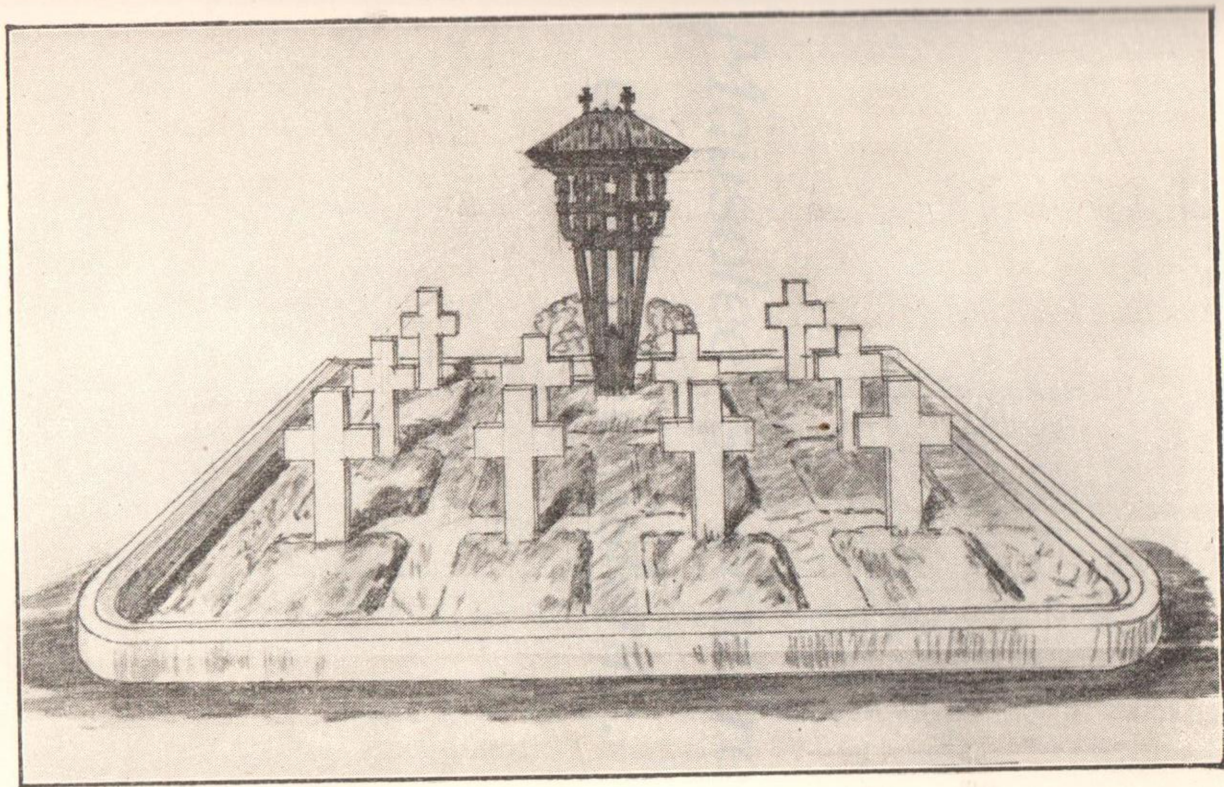

CINSTIRE EROILOR

Grupe de morminte.

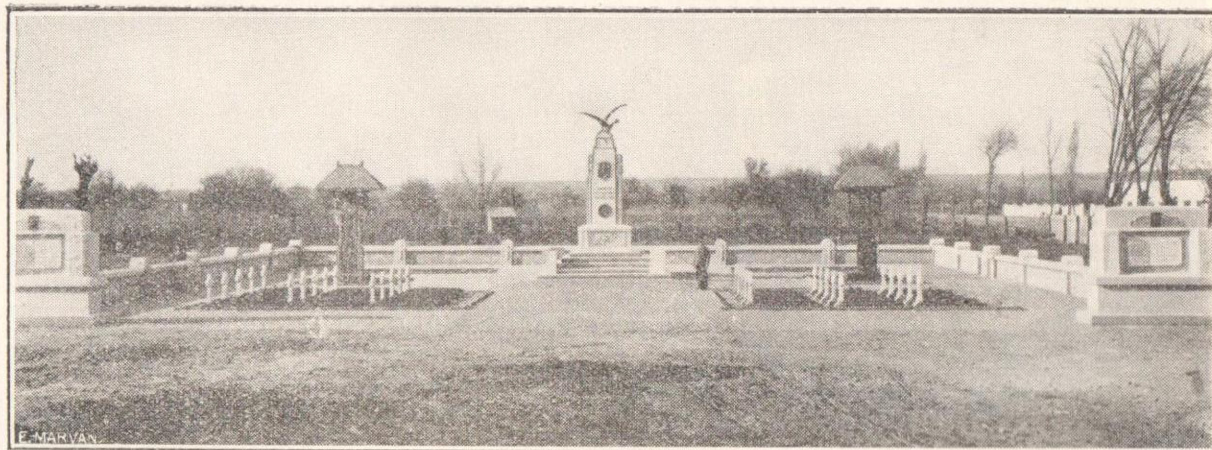

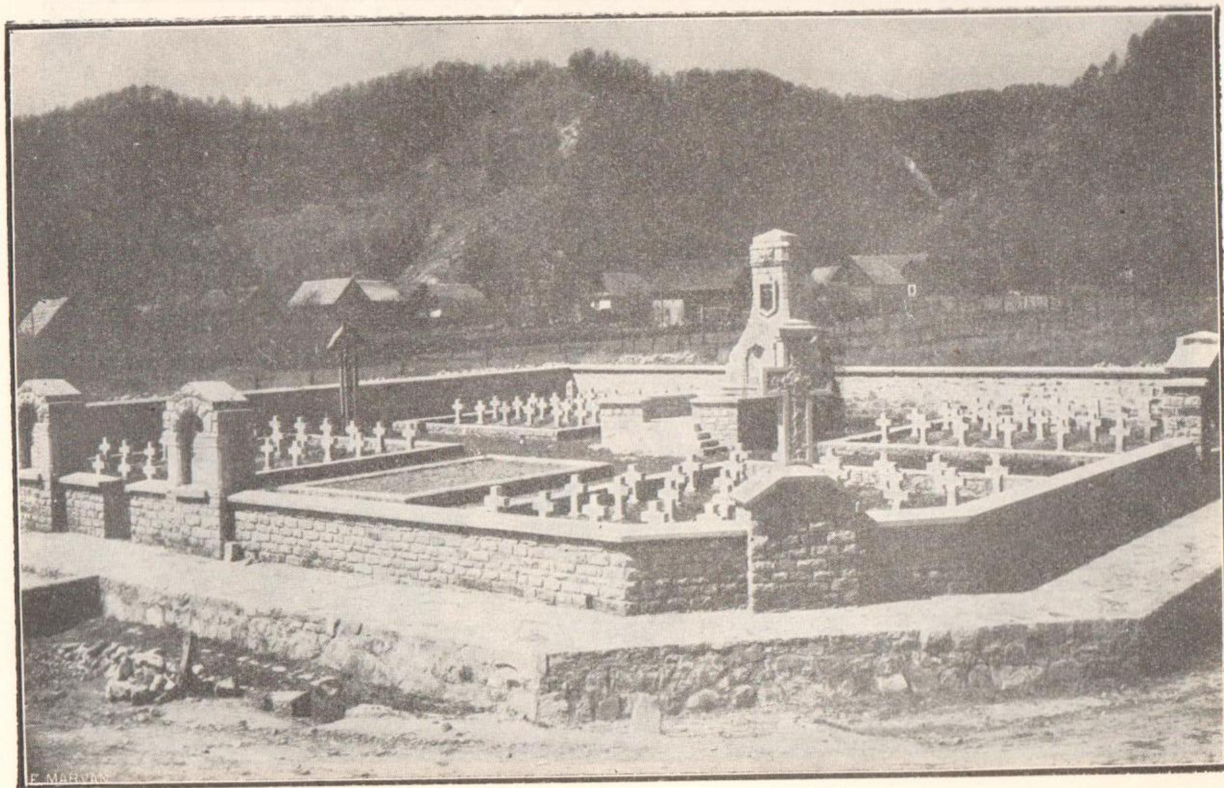

Mausolee și cimitire de Eroi existente.

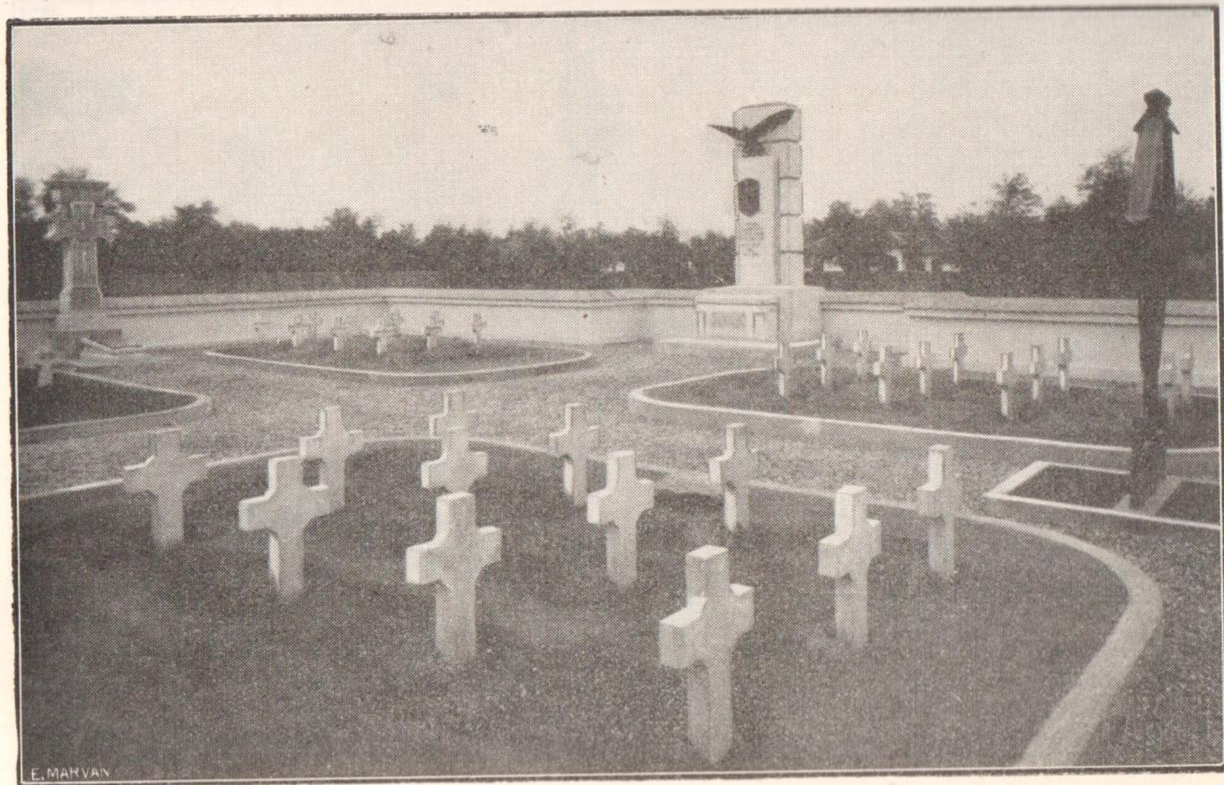
Cimitirul Eroilor, — Turnu-Măgurele.

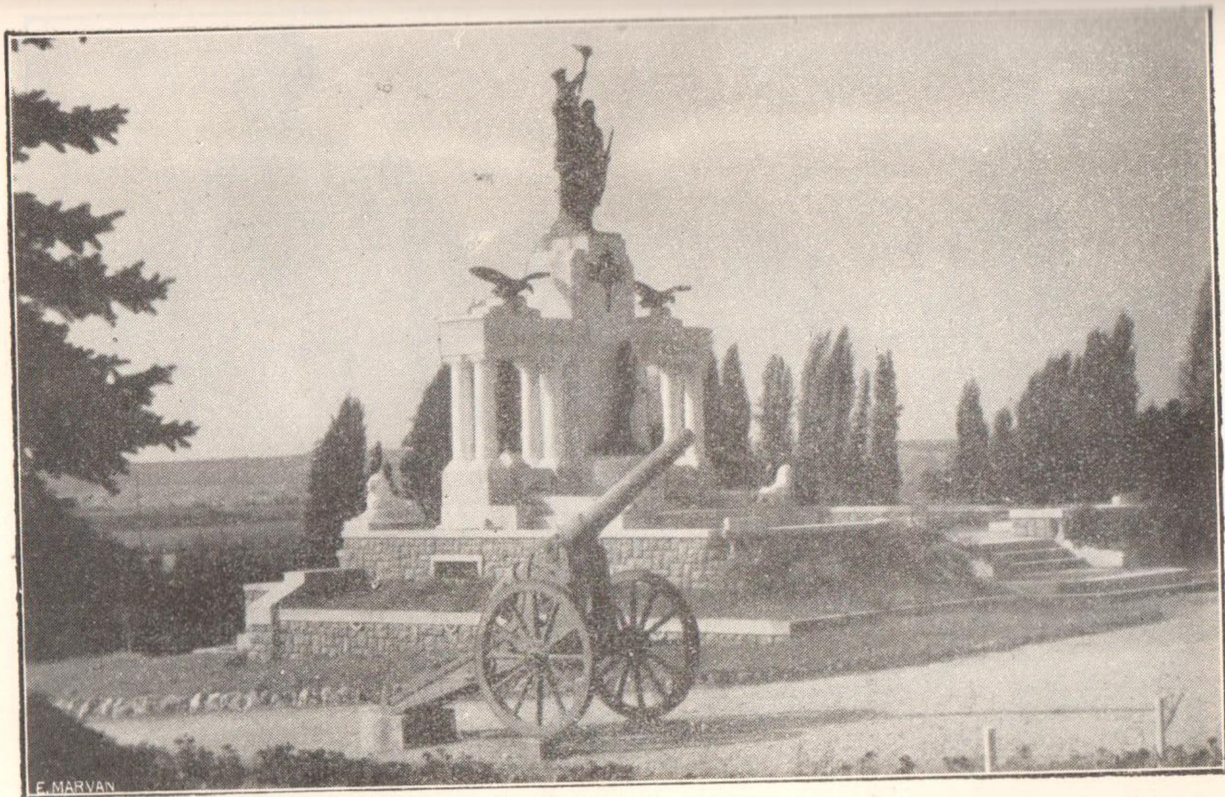
Cimitirul Eroilor, — Poiana Sărată - Bacău.

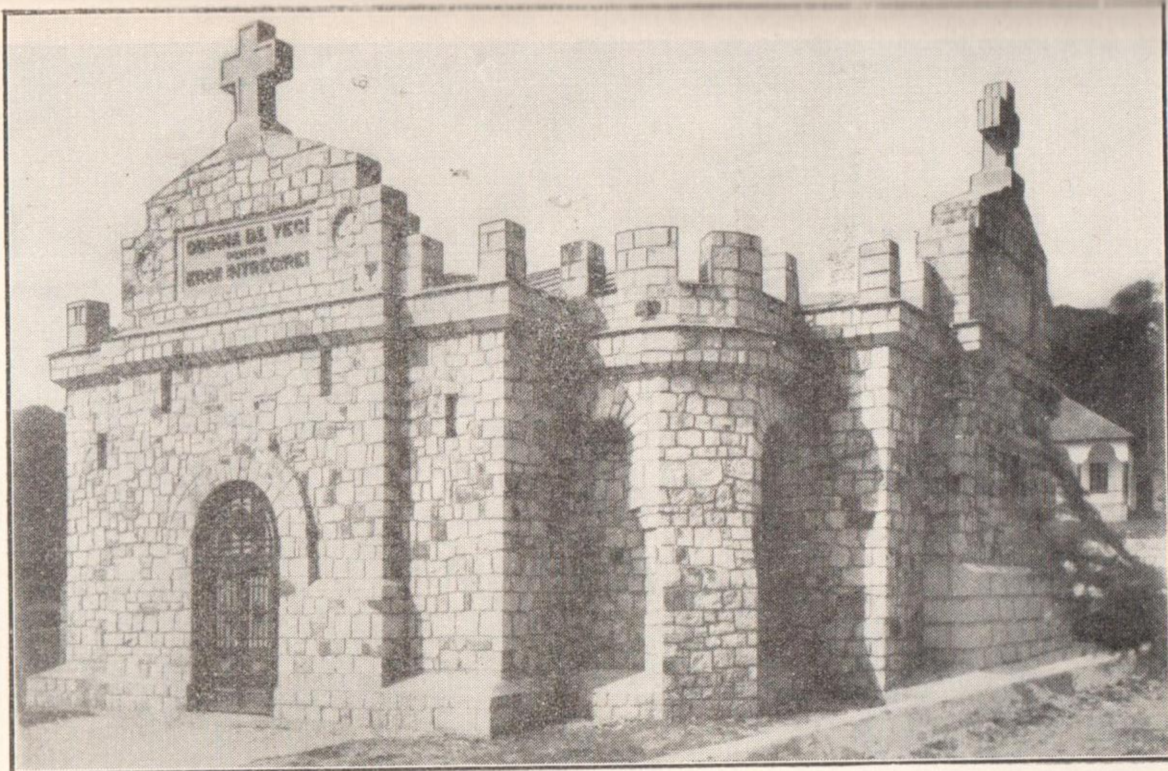
Cimitirul Eroilor — Zimnicea - Teleorman.

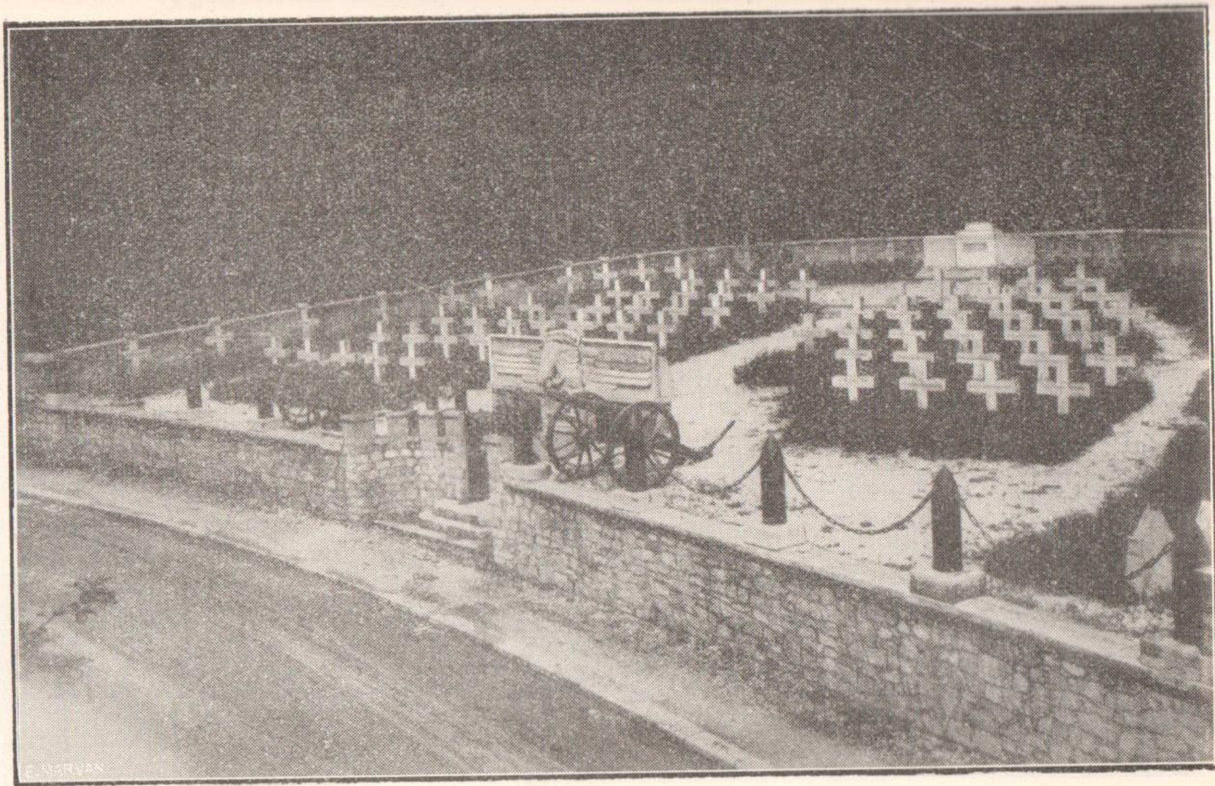
Cimitirul Eroilor — Zimnicea - Teleorman.

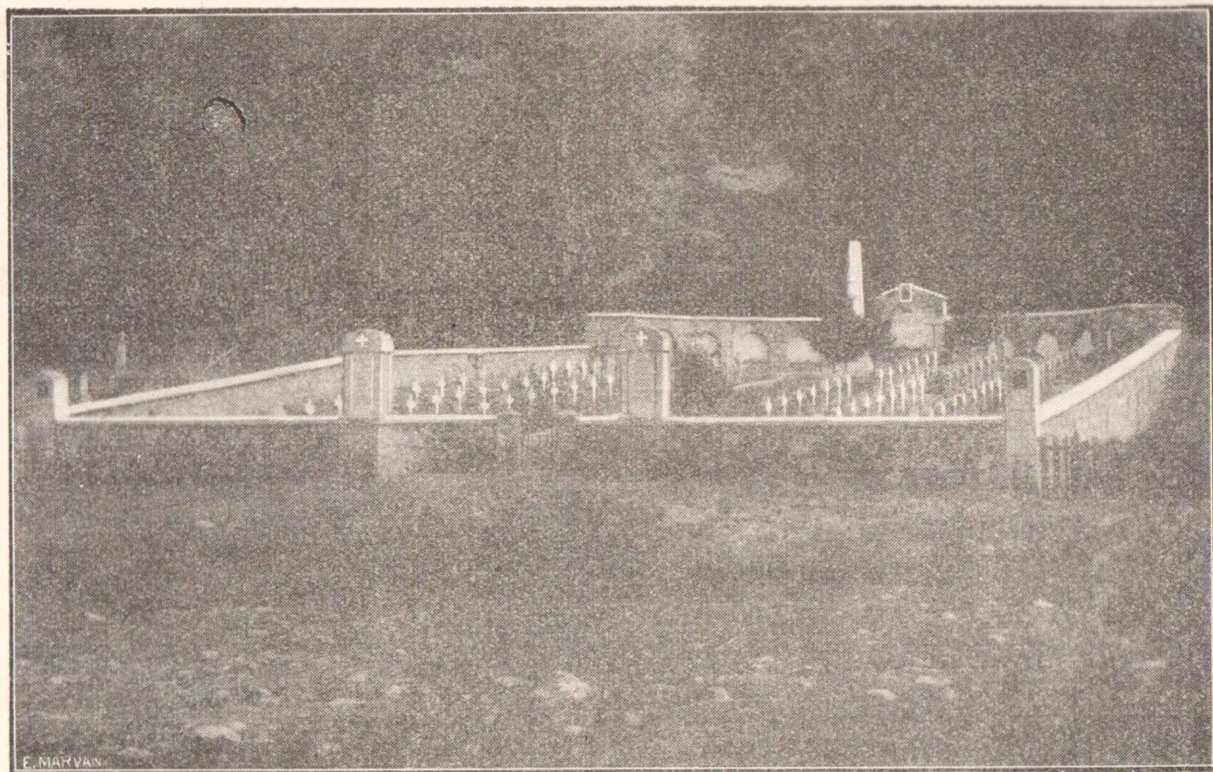
Mausoleul Eroilor — Turnu Severin - Mehedinţi.

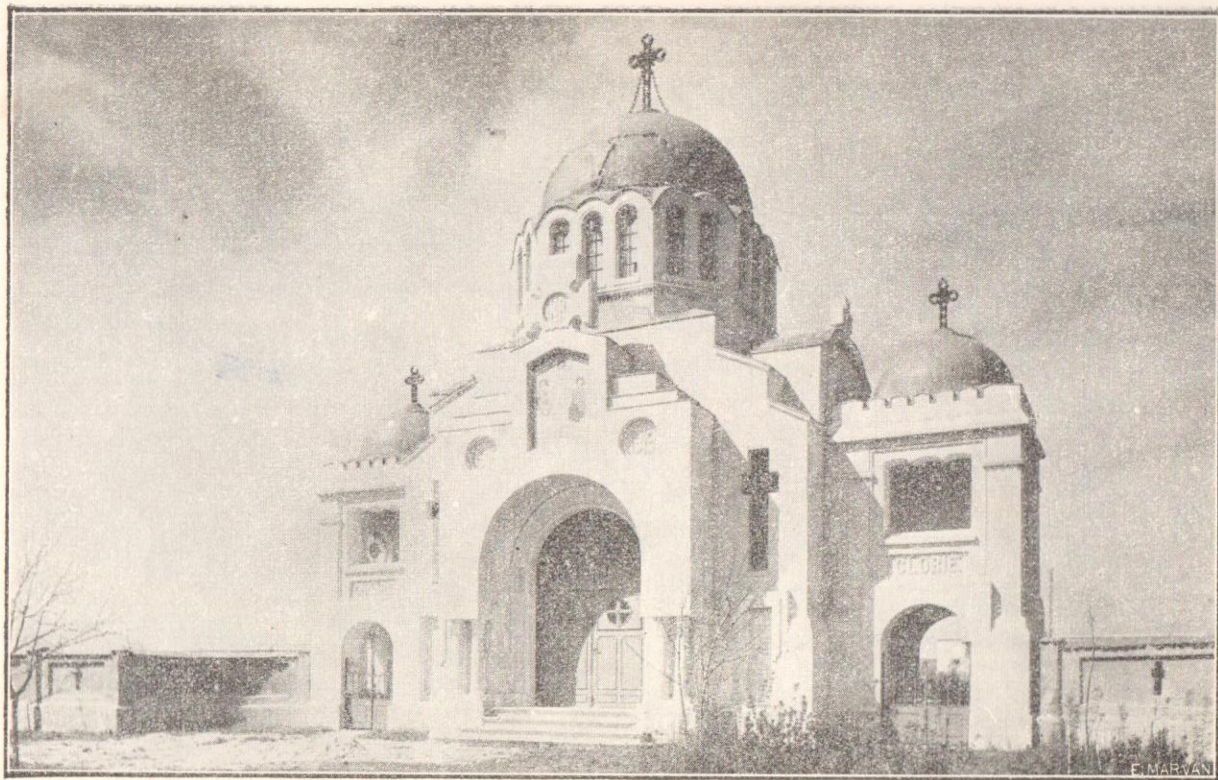
Mausoleul Eroilor — Soveja - Putna,

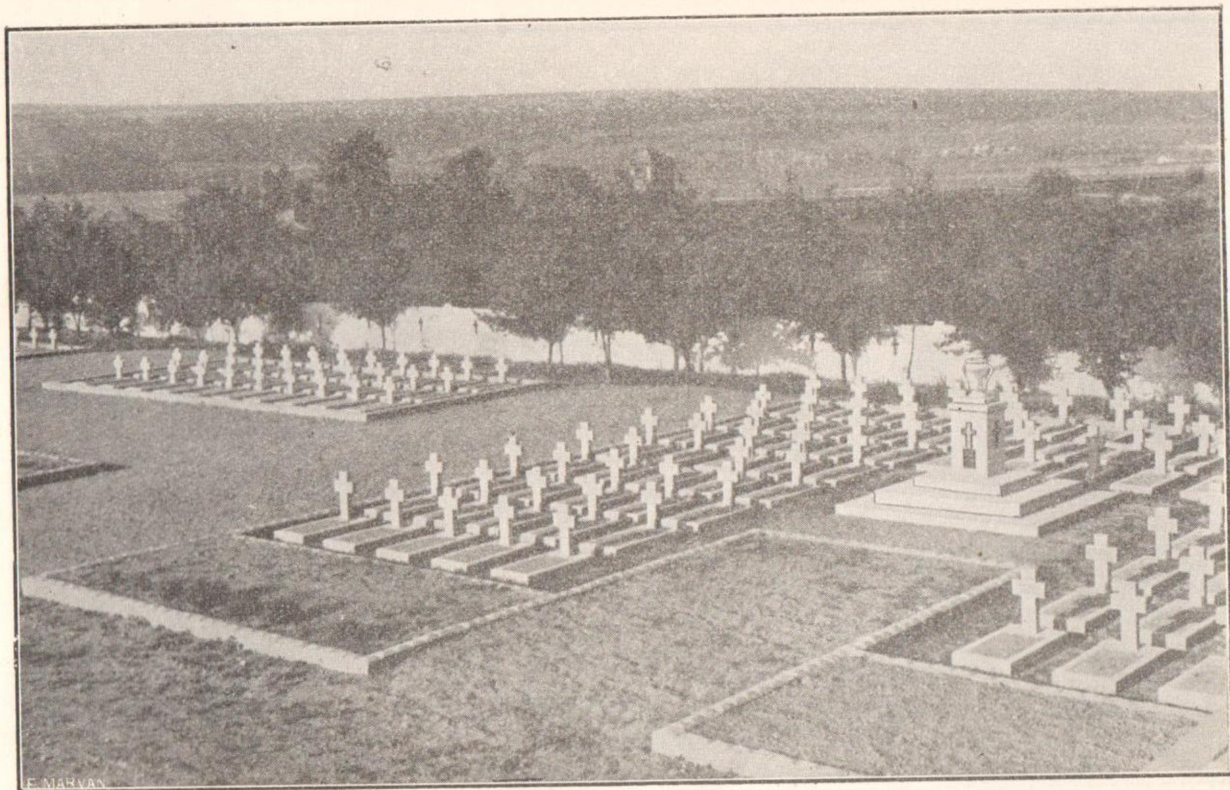
Cimitirul Eroilor — Sinaia - Prahova.

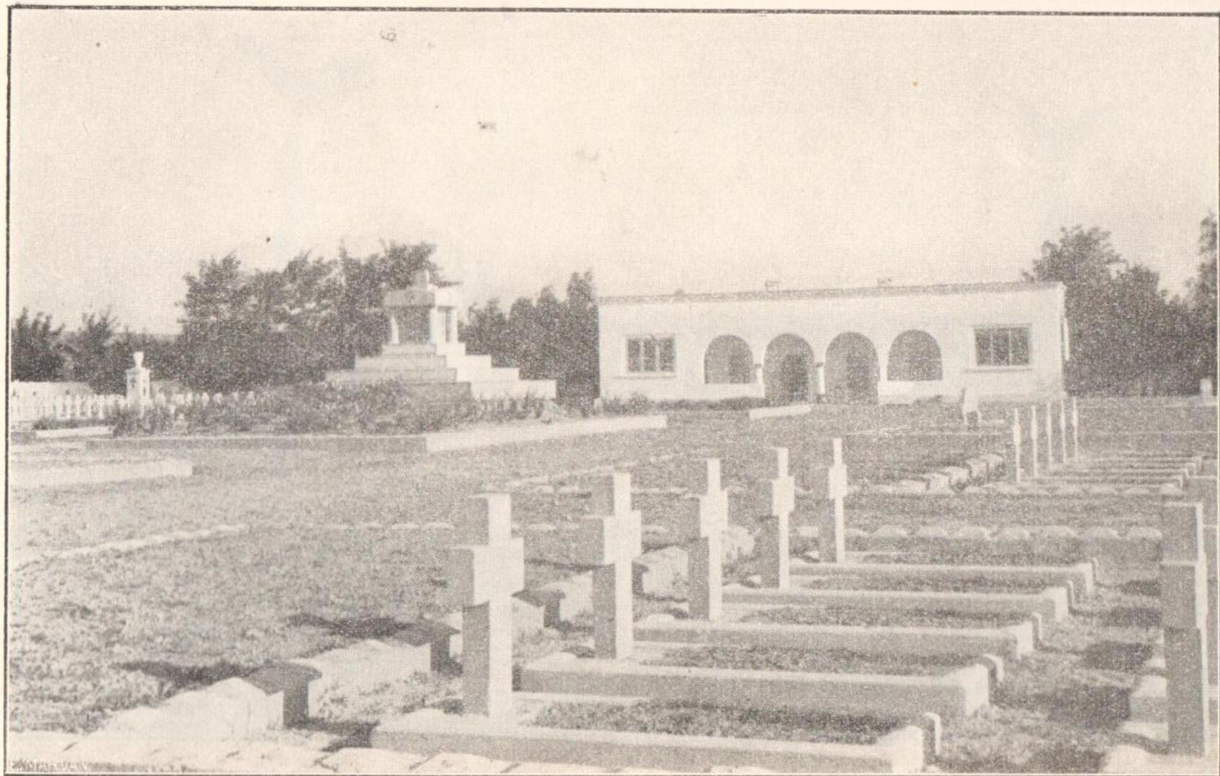
Cimitirul Eroilor — Slănic-Moldova.

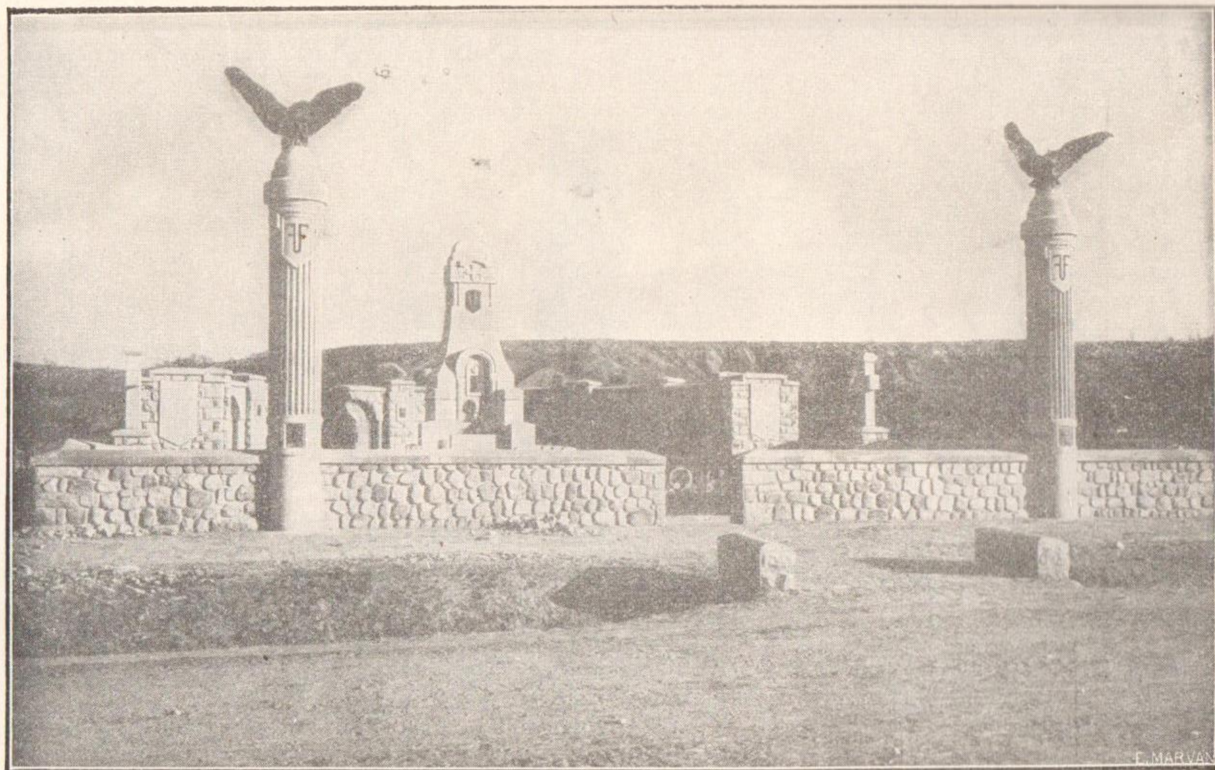
Cimitirul Eroilor „Mircea Cel Bătrân" - Jud. Constanța.
— Capela —

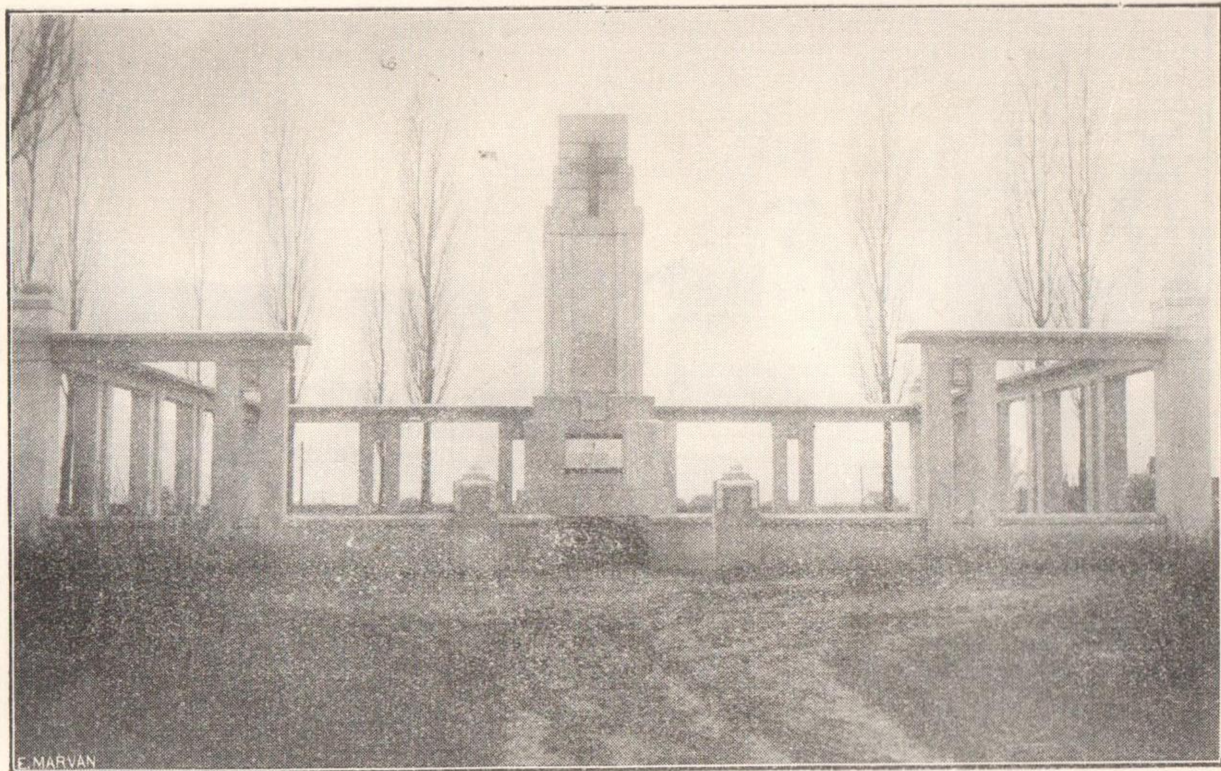
Cimitirul Eroilor „Mircea Cel Bătrân" - Jud. Constanța.

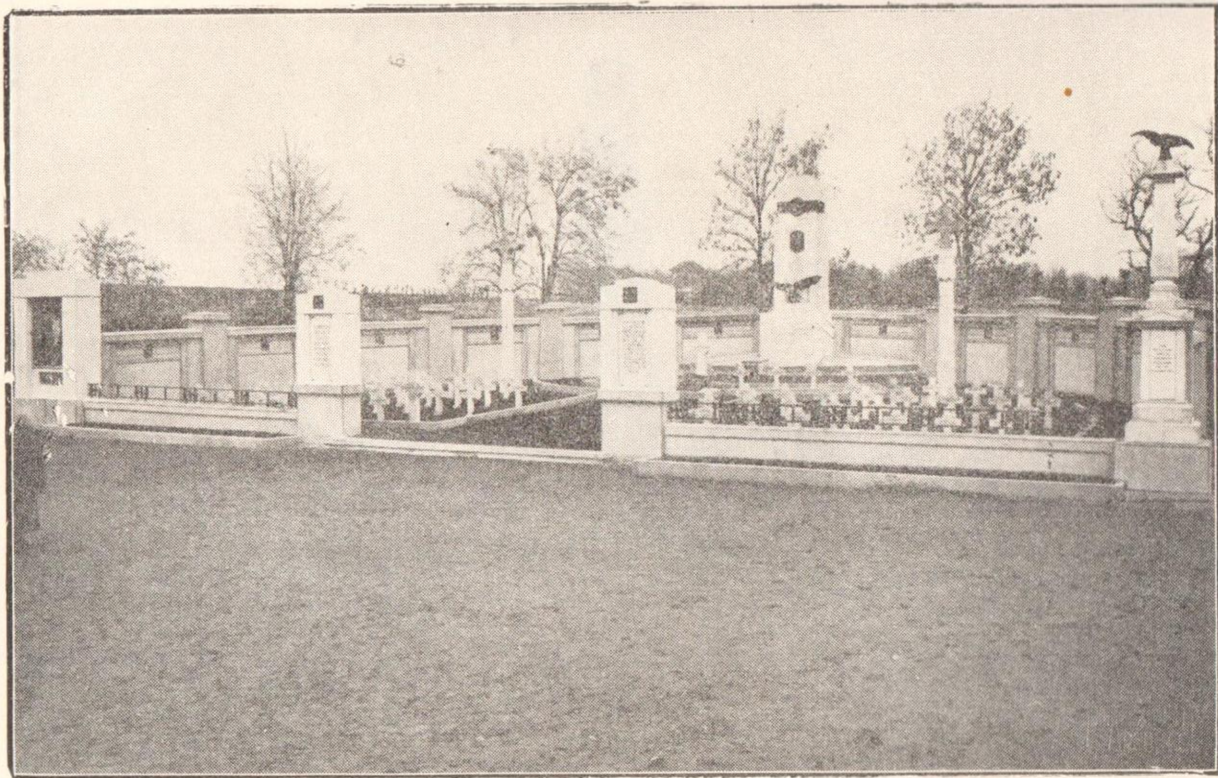
Cimitirul Eroilor „Mircea Cel Bătrân“ - Jud. Constanța,
vedere cu locuința călugărilor.

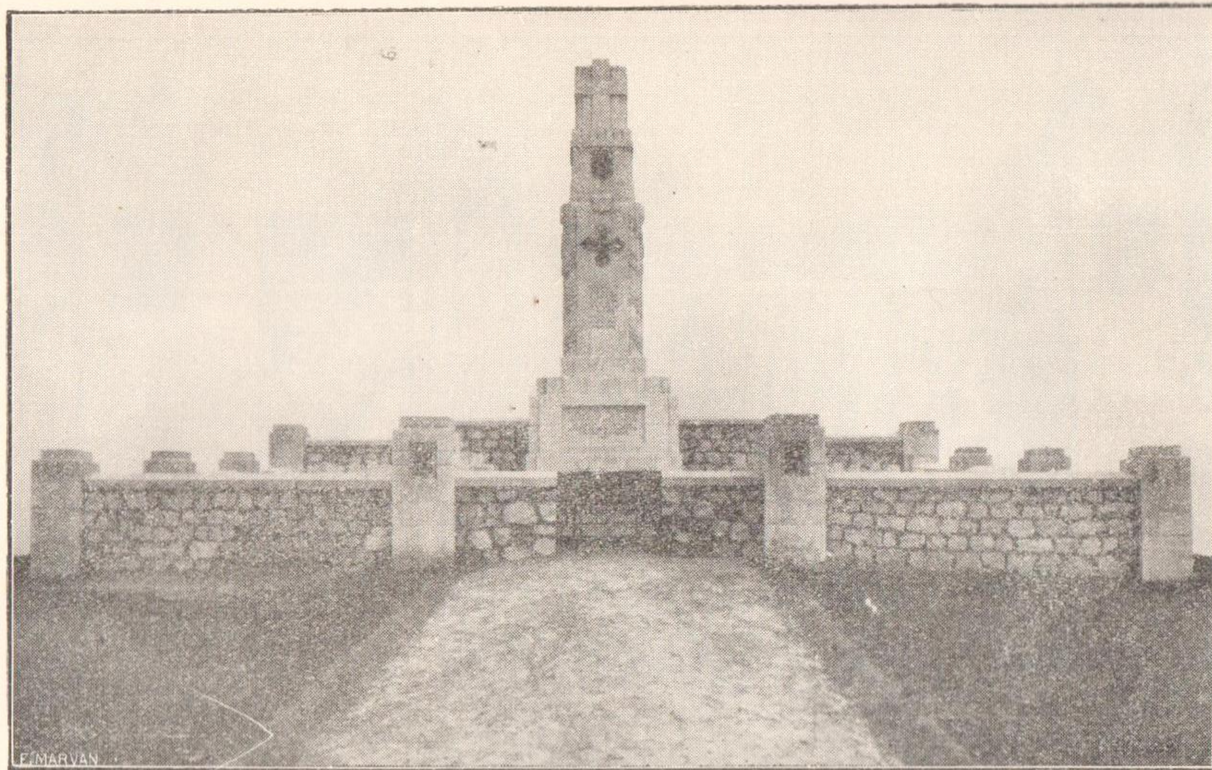
Cimitirul Eroilor — Grozești - Bacău.

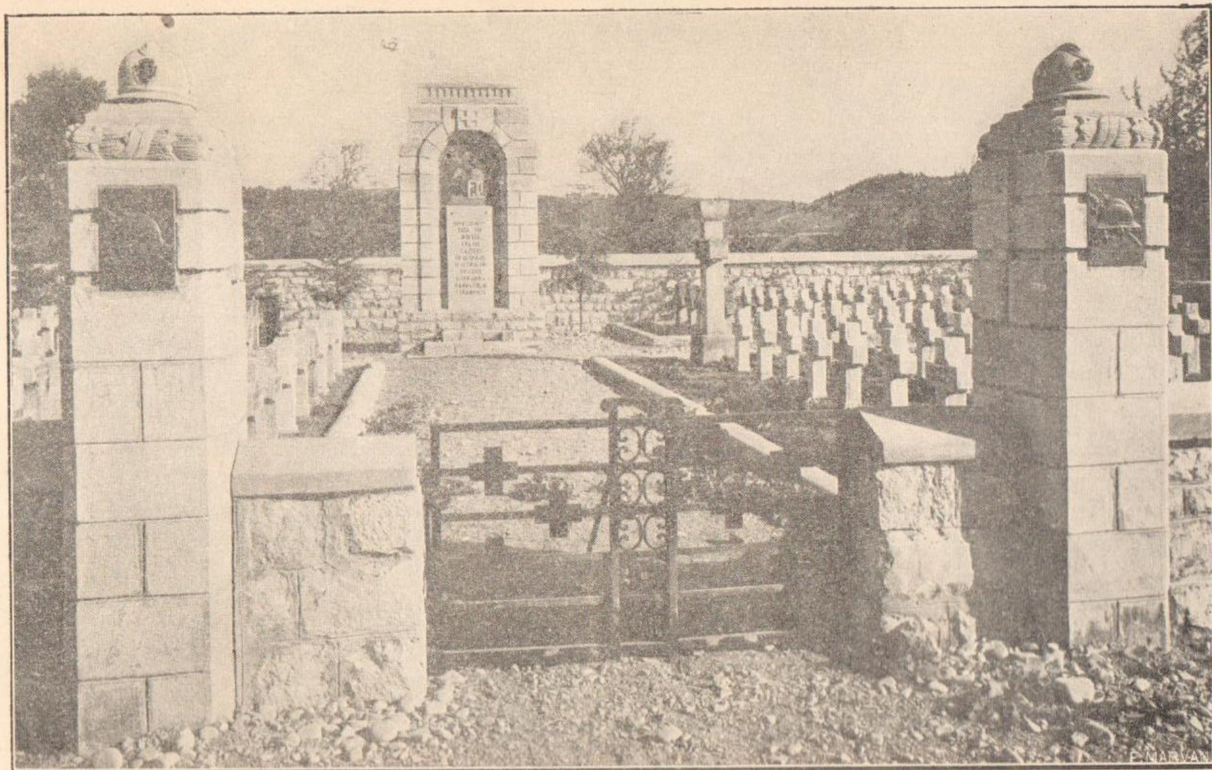
Cimitirul Eroilor — Satu Mare.

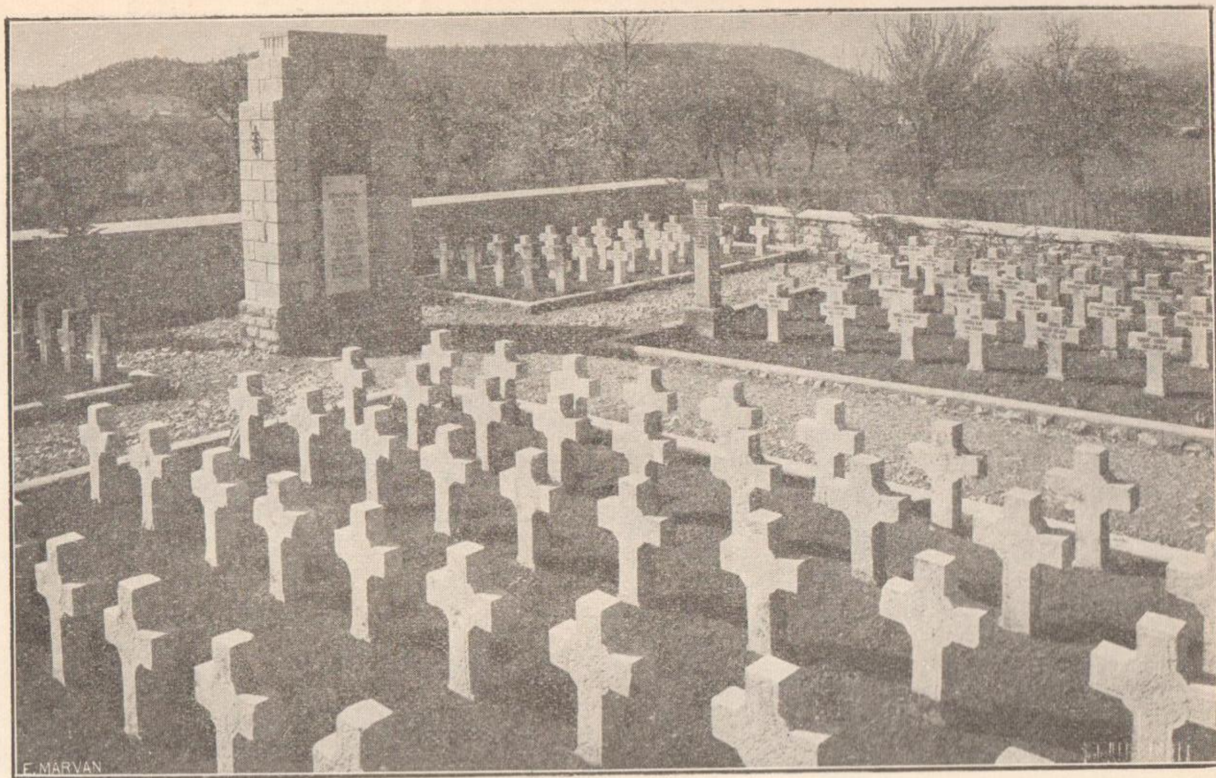
Cimitirul Eroilor — Vaslui.

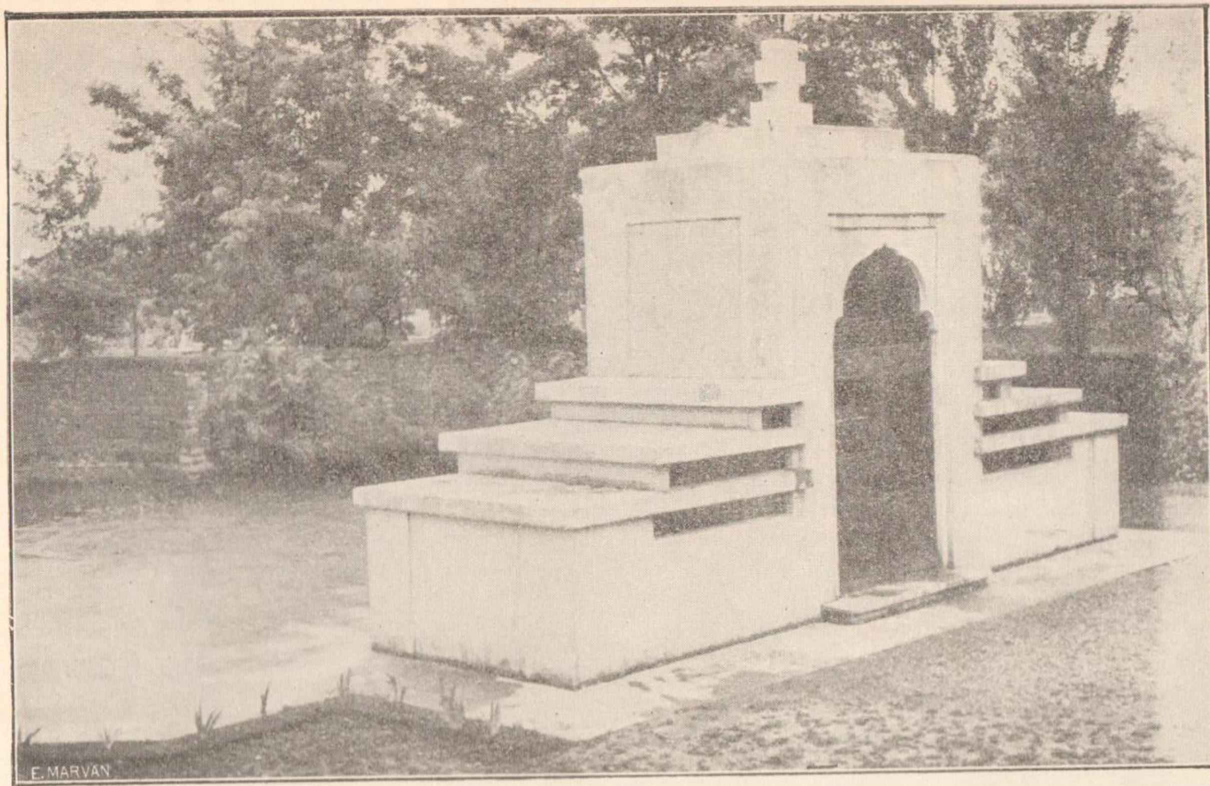
Cimitirul Eroilor — Bălţi.

Cimitirul Eroilor — Mânăstirea Cașin - Bacău.

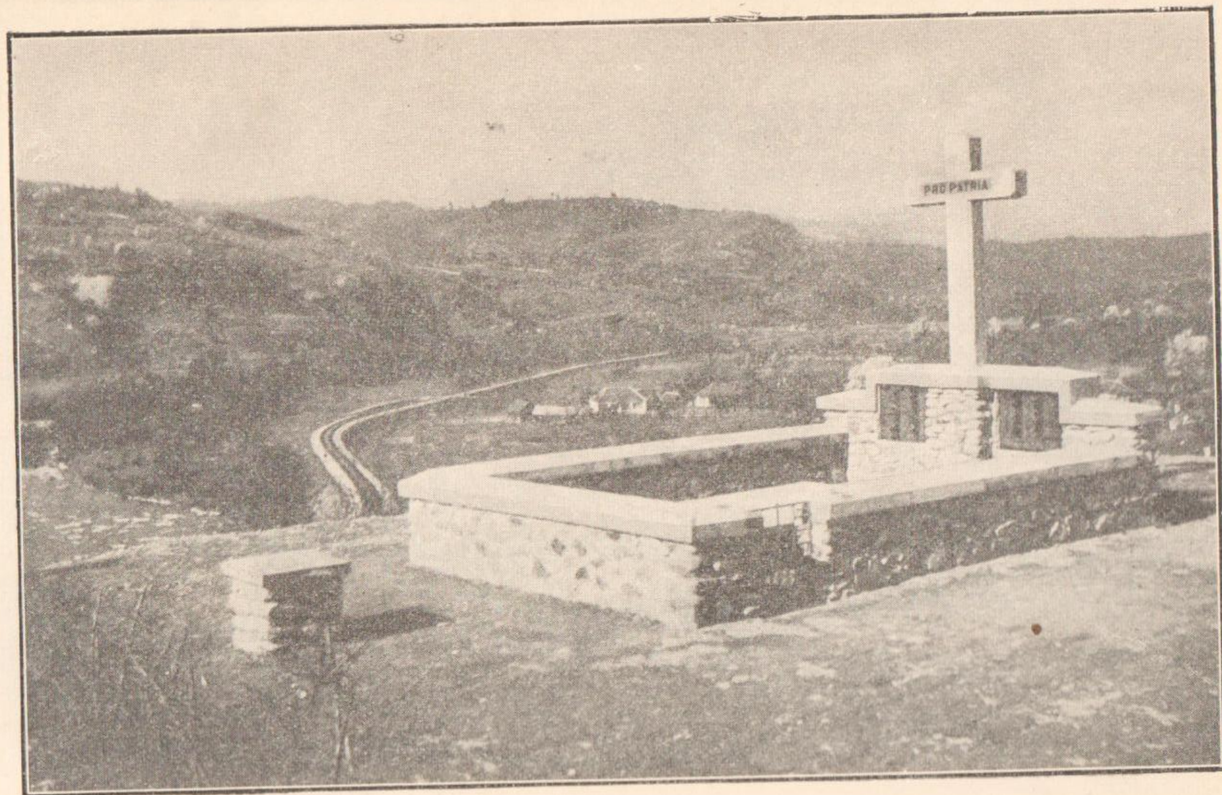

Cimitirul Eroilor — Mânăstirea Cașin - Bacău.

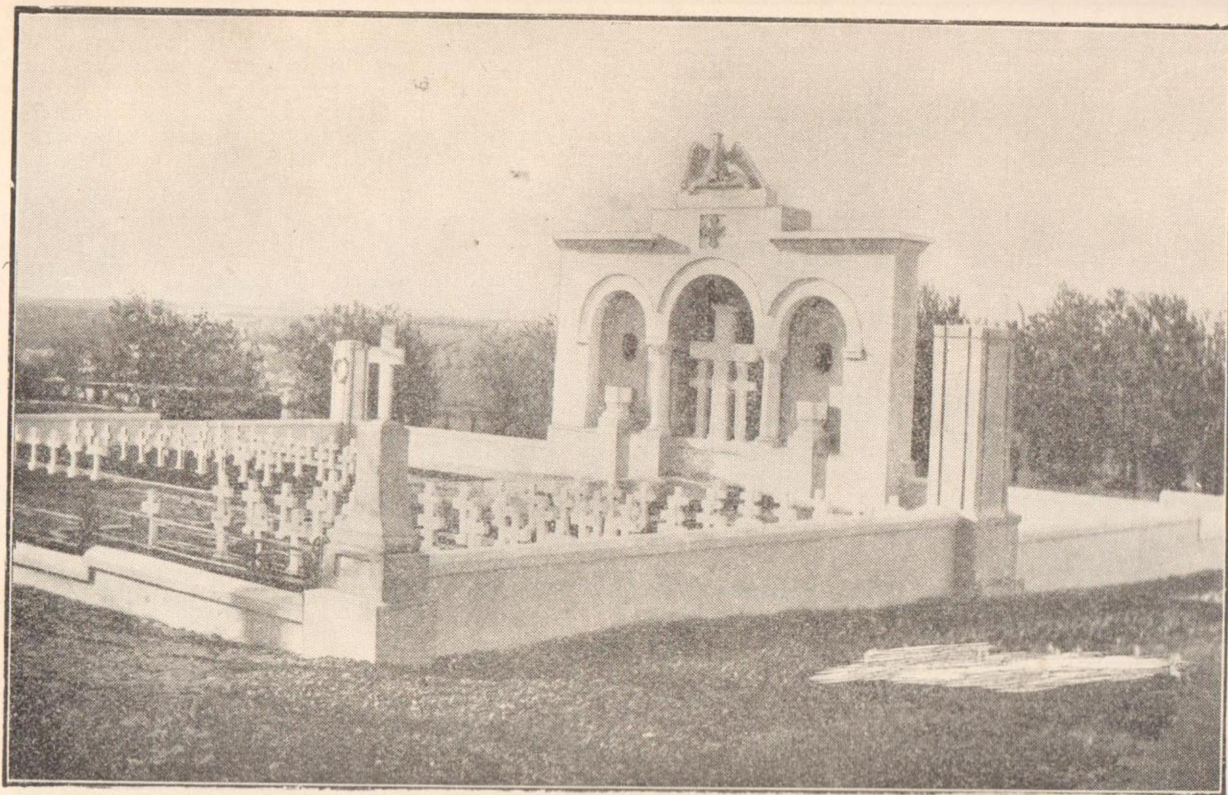

Mausoleul Eroilor — Giurgiu - Vlașca.

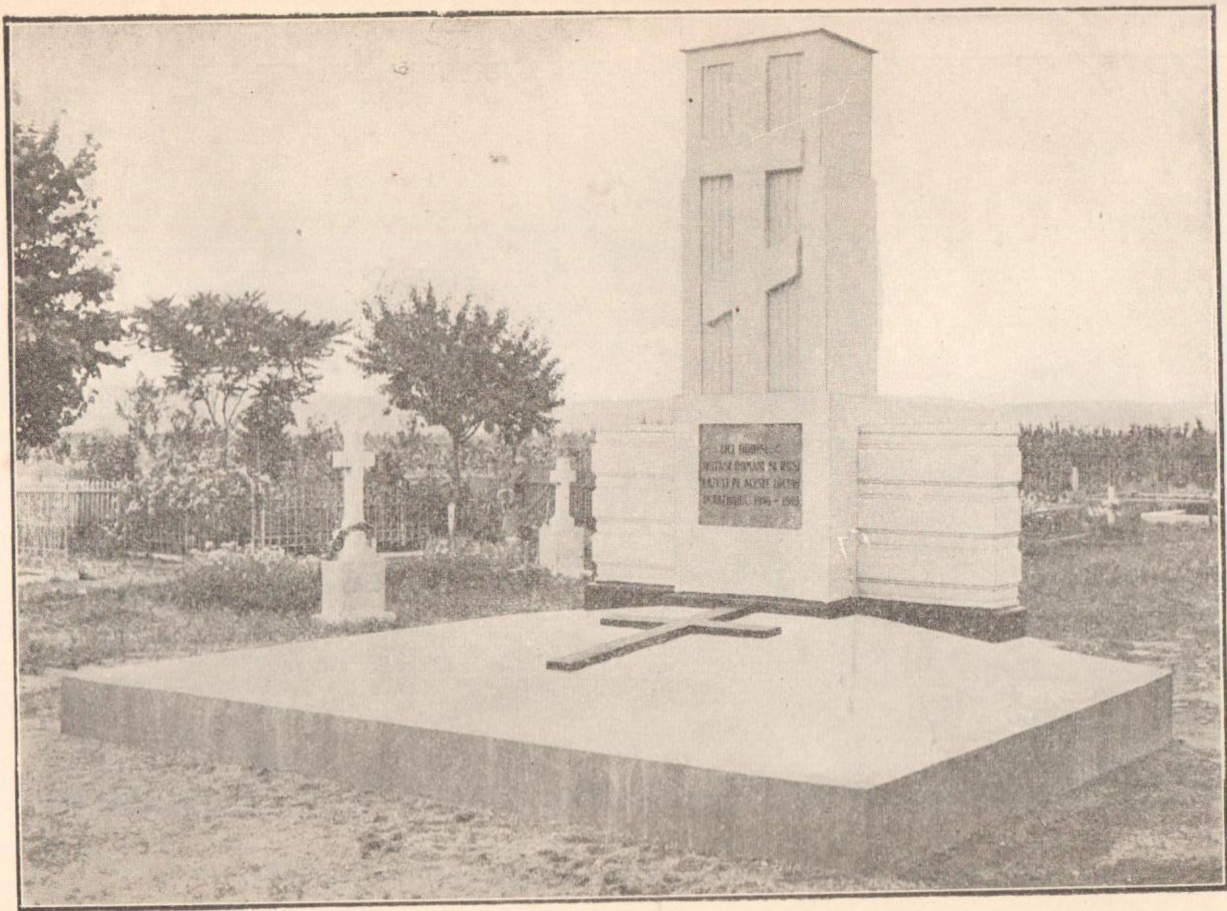
— **Intrarea și planșeul exterior.** —

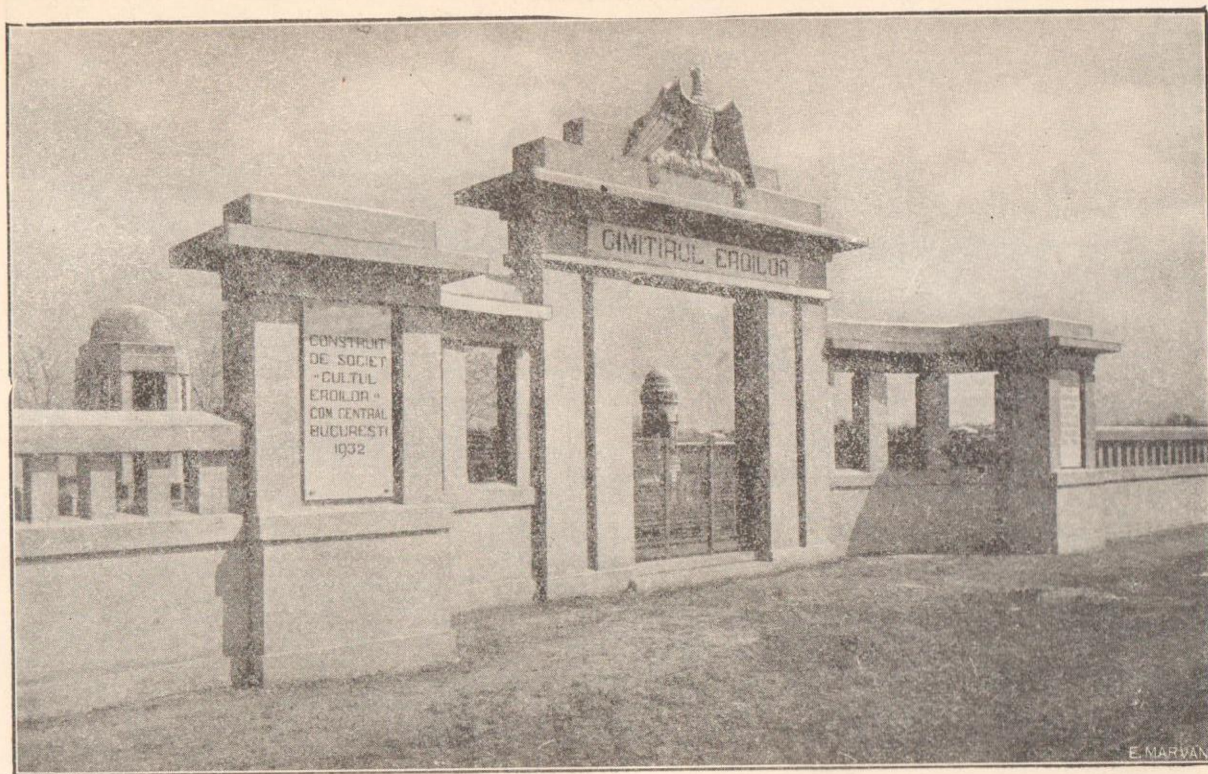
Cimitirul Eroilor — Paroșeni - Hunedoara.

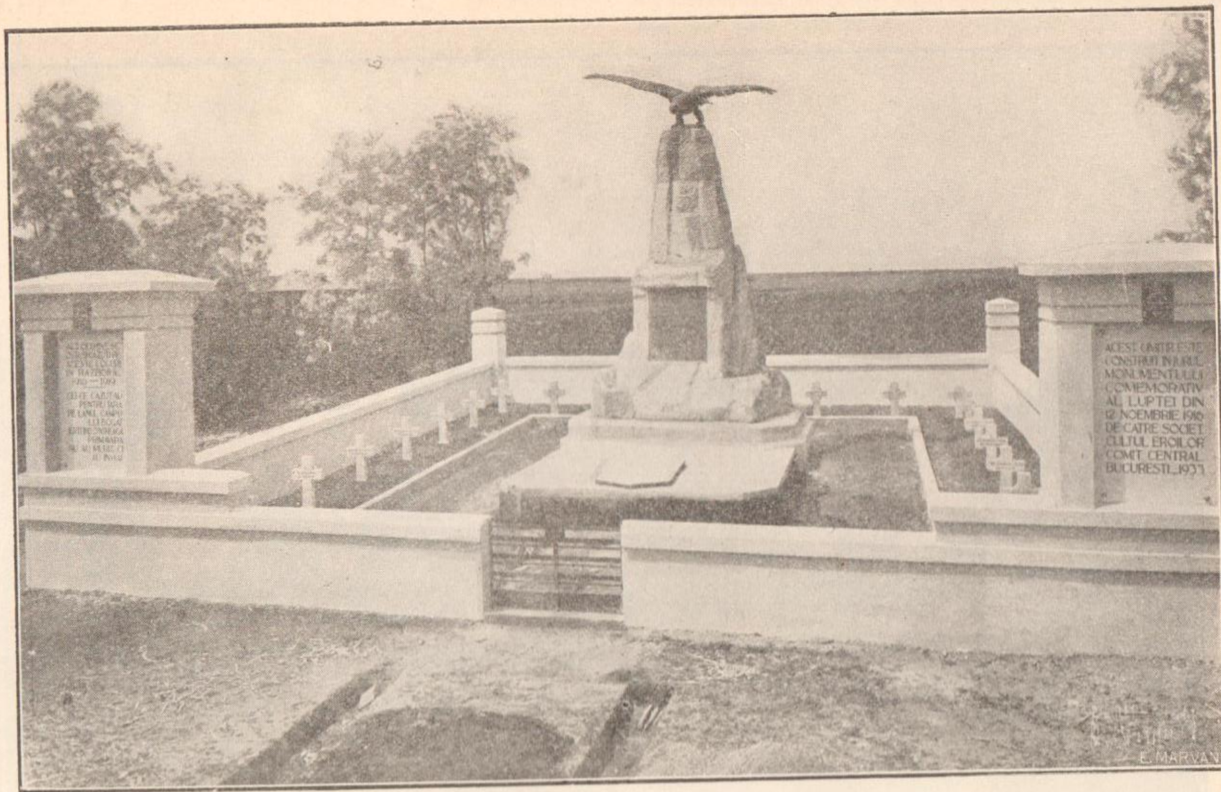
Cimitirul Eroilor — Botoșani.

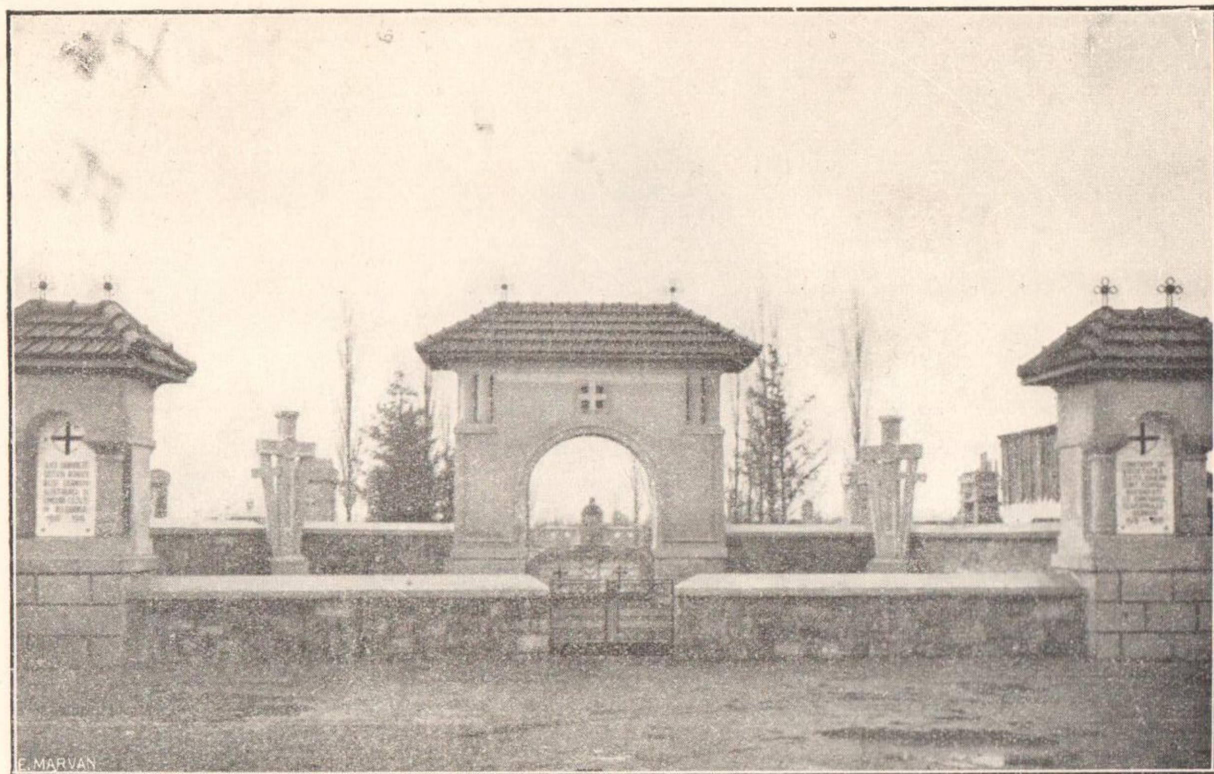
Osuarul Eroilor Români și Ruși — Adjud - Putna.

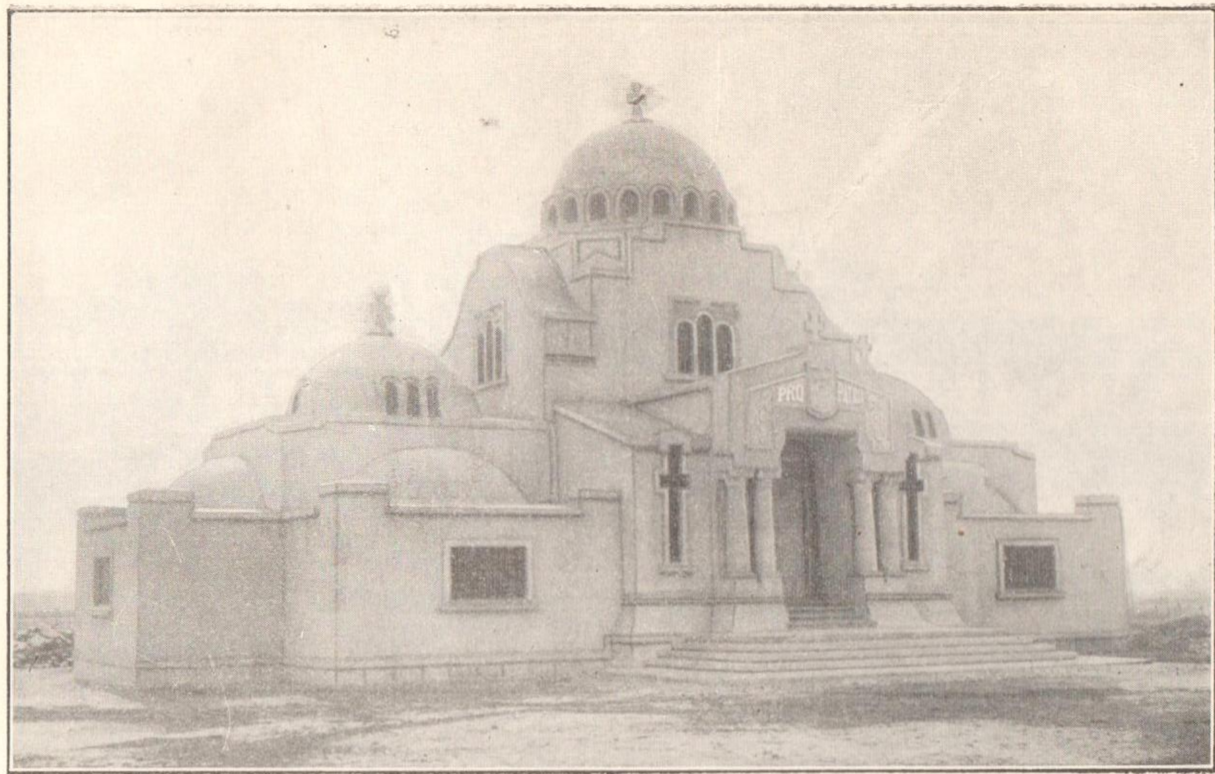
Cimitirul Internaţional de Eroi — Slobozia - Ialomiţa.

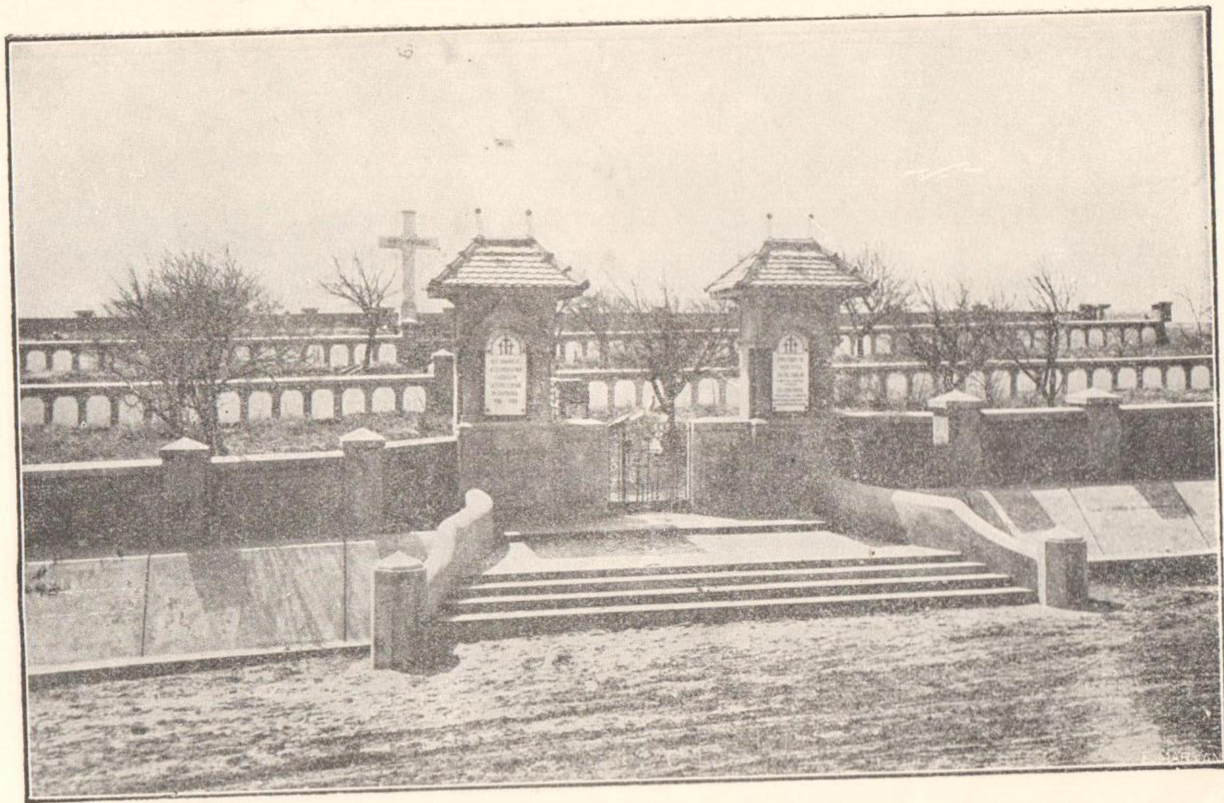
Cimitirul Eroilor — Prunaru - Vlașca.

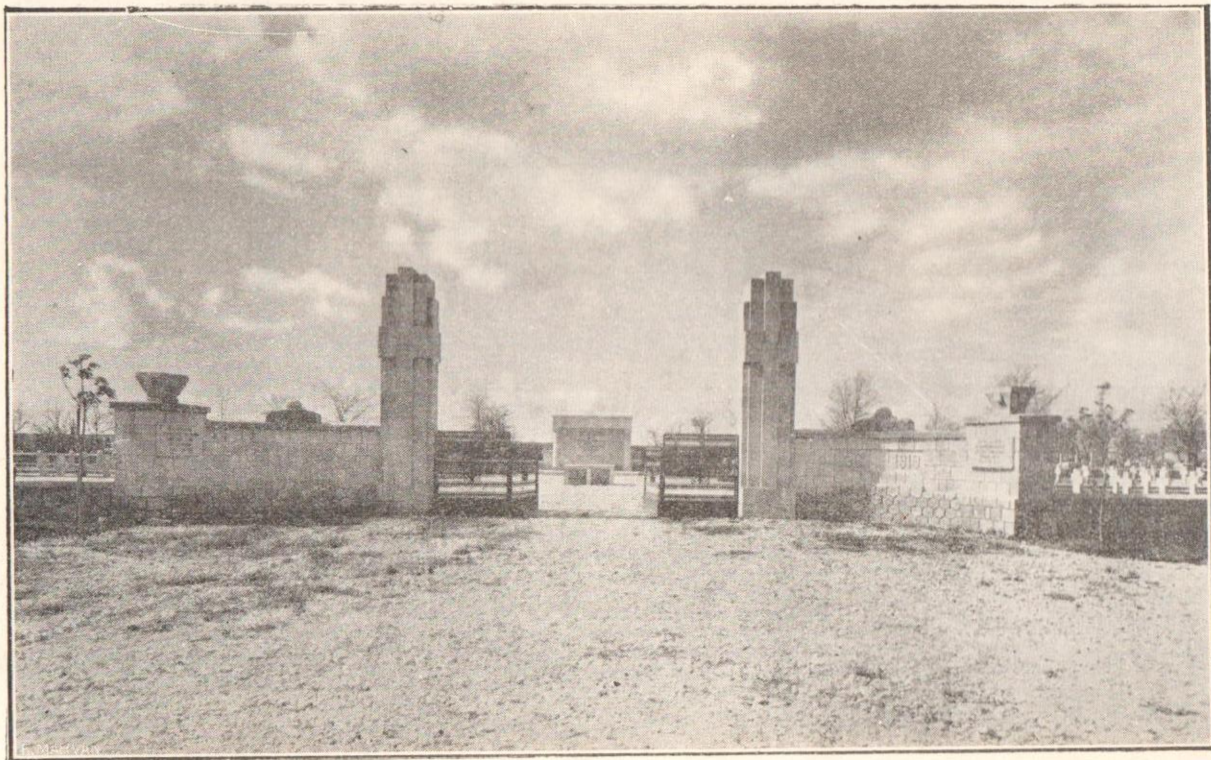
Cimitirul Eroilor S-tu Mina — Focșani.

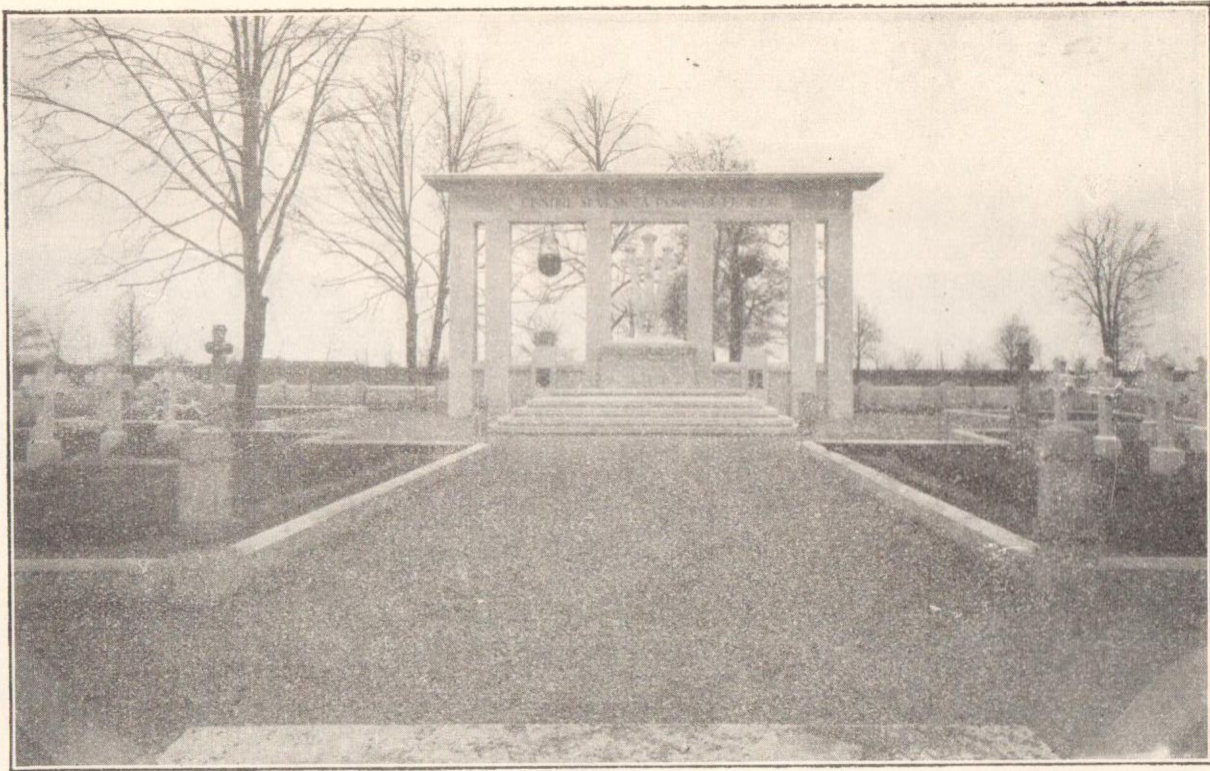
Mausoleul Eroilor — Focșani.

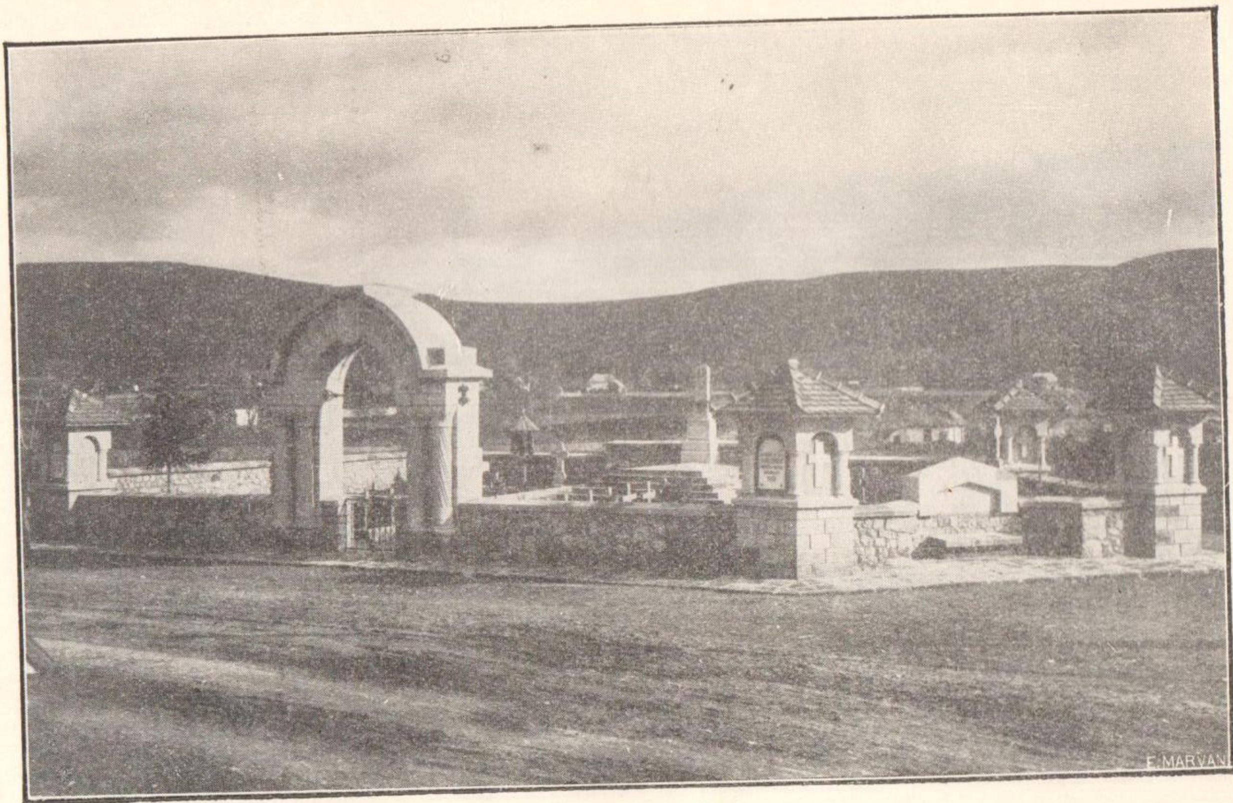
Cimitirul Eroilor — Bordești - R. Sărat.

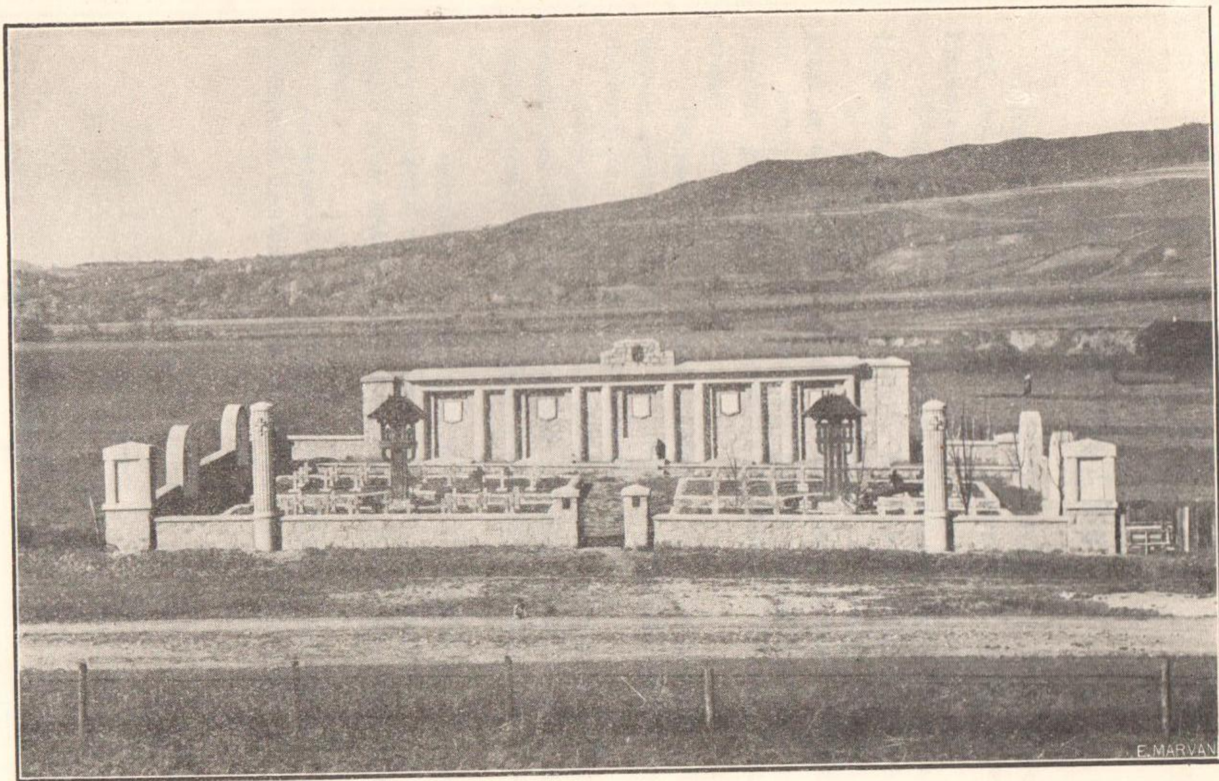
Cimitirul Eroilor — Constanța.

Cimitirul Eroilor — Roman.

Cimitirul Eroilor — Bogdănești - Bacău.

Çimitirul Eroilor — Comănești - Bacău.

INDRUMĂRI

Toate proectele (modelele) prevăzute în broşura de faţă pot fi executate în orice dimensiuni, păstrânduse bineînţeles proporţiile.

Societatea „Cultul Eroilor" Comitetul Central trimite, la cerere, planuri de execuţie în dimensiunile necesare.

In afară de modelele publicate în această broşură, pune la dispoziţie, la cerere, diferite proecte pentru troiţe, de lemn, piatră artificială, sau piatră naturală, precum şi *modele şi exemplare executate în atelierele Societăţii, cu preţuri minime.*

Deasemenea, trimite, la cerere, proecte însoţite de devize, pentru lucrări de monumente artistice, fântâni comemorative, cruci de lemn, sau piatră, etc.

Societatea va îndrumà astfel pe toţi acei ce vor să-şi amintească de Eroi, înlăturând greşelile ce s'au făcut, în unele cazuri, de a se ridicà monumente ce nu corespund scopului.

Să reînviem strămoşeasca troiţă şi fântână, în faţa cărora drumeţul se opreşte cu smerenie, binecuvântând memoria celor jertfiţi pentru patrie, cât şi pe aceia care i-au slăvit.

Cererile se vor adresa direct Societăţii „Cultul Eroilor", Comitetul Central, strada Sapienţiei, no. 6, Bucureşti.

TABLA DE MATERII